

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Segon període

Número 84
21 de maig de 2013

SUMARI

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. Procediments que es clouen amb l'adopció de resolucions

3.10.60. Procediments relatius a la memòria anual i a altres informes de la Sindicatura de Comptes

——— Procediment relatiu a l'Informe de fiscalització 6/2013, sobre Infraestructures Ferroviàries de Catalunya, corresponent al 2009 i al 2010

Tram. 256-00013/10

Obertura del procediment i encàrrec a la Comissió de la Sindicatura de Comptes

p. 3

Termini per a proposar compareixences

p. 3

4. INFORMACIÓ

4.85. Sindicatura de Comptes

——— Informe de fiscalització 6/2013, sobre Infraestructures Ferroviàries de Catalunya, corresponent al 2009 i al 2010
Tram. 256-00013/10

Presentació

p. 3

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

Els documents publicats en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (BOPC) són una reproducció fidel dels documents originals entrats al Registre. La reproducció dels informes de la Sindicatura de Comptes respecta també la compaginació de l'original.

La numeració del BOPC no està necessàriament vinculada a una sola data.

ISSN: 0213-7798 · Dipòsit legal: B-20.066-1980 · Imprès a Multitext, SL
www.parlament.cat

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN
AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS3.10.60. PROCEDIMENTS RELATIUS A LA
MEMÒRIA ANUAL I A ALTRES INFORMES
DE LA SINDICATURA DE COMPTES— **Procediment relatiu a l'Informe de fiscalit-
zació 6/2013, sobre Infraestructures Ferro-
viàries de Catalunya, corresponent al 2009
i al 2010**

Tram. 256-00013/10

Obertura del procediment i encàrrec a la Co-
missió de la Sindicatura de Comptes
Reg. 15159

Acord: Mesa del Parlament, 14.05.2013.

Termini per a proposar compareixences

Termini per a formular propostes de compareixen-
ça dels responsables dels òrgans, els ens o les entitats
fiscalitzades, d'acord amb l'article 164.8 del Regla-
ment del Parlament: 10 dies hàbils (del 22.05.2013 al
04.06.2013).

Finiment del termini: 05.06.2013; 09:30 h.

Acord: Mesa del Parlament, 14.05.2013.

4. INFORMACIÓ

4.85. SINDICATURA DE COMPTES

— **Informe de fiscalització 6/2013, sobre Infra-
estructures Ferroviàries de Catalunya, cor-
responent al 2009 i al 2010**

Tram. 256-00013/10

Presentació

Síndic major de la Sindicatura de Comptes

A LA PRESIDENTA DEL PARLAMENT

Molt Honorable Presidenta,

En compliment del que preveu la Llei 18/2010, del 7 de
juny, de la Sindicatura de Comptes, em complau tra-
metre-us, adjunts, tres exemplars en format paper i un
exemplar en suport informàtic de l'informe de fisca-
lització núm. 6/2013, aprovat pel Ple de la Sindicatu-
ra, relatiu a Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
(Ifercat), exercicis 2009 i 2010.

Aprofito l'avinentesa per a saludar-vos ben atentament.

Barcelona, 8 de maig de 2013

Jaume Amat i Reyero

Síndic major

Manel Rodríguez Tió, secretari general de la Sindica-
tura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

Que a Barcelona, el dia 26 de març del 2013, reunit
el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presi-
dència del síndic major, I. Sr. Jaume Amat i Reyero,
amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas
Antolín, Sra. Emma Balseiro Carreiras, Sr. Enric
Genescà i Garrigosa, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr.
Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Sra. Maria Àn-
gels Servat i Pàmies, actuant-hi com a secretari el
secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Ro-
dríguez Tió, i com a ponent el síndic Sr. Enric Ge-
nescà i Garrigosa, amb deliberació prèvia s'acorda
aprovar l'informe de fiscalització 6/2013, relatiu a
Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (Ifercat),
exercicis 2009 i 2010.

I, perquè així consti i tingui els efectes que correspon-
guin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del sín-
dic major.

Barcelona, 30 d'abril de 2013

Manel Rodríguez Tió
Secretari general
Sindicatura de Comptes

Vist i Plau
El síndic major
Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	p. 5	3.2.1.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2009	p. 52
1.1.	Introducció a l'informe	p. 5	3.2.2.	Liquidació del pressupost de l'exercici 2010.	p. 55
1.1.1.	Objecte, abast material i temporal	p. 5	4.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ	p. 57
1.1.2.	Metodologia	p. 5	4.1.	Legislació aplicable	p. 57
1.2.	Introducció a l'ens fiscalitzat	p. 6	4.2.	Informació sobre la contractació d'Ifercat	p. 58
1.2.1.	Antecedents, constitució i naturalesa jurídica	p. 6	4.3.	Abast de la fiscalització	p. 60
1.2.2.	Principal normativa aplicable	p. 7	4.4.	Resultats de la fiscalització	p. 65
1.2.3.	El Pla economicofinancer	p. 8	4.4.1.	Contractes menors i comandes ordinàries	p. 65
1.2.4.	Activitat d'Ifercat	p. 10	4.4.2.	Contractes adjudicats per procediment obert i negociat	p. 71
1.2.5.	Variacions en les obres de la línia 9 del metro de Barcelona	p. 11	4.4.3.	Modificacions i pròrrogues	p. 73
1.2.6.	Auditories	p. 14	4.4.4.	Execució i extinció dels contractes	p. 76
2.	FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	p. 14	5.	CONCLUSIONS	p. 78
2.1.	Introducció	p. 14	5.1.	Fiscalització economicofinancera	p. 78
2.2.	Balanç	p. 15	5.2.	Fiscalització pressupostària	p. 84
2.2.1.	Anàlisi del Balanç	p. 16	5.3.	Fiscalització de la contractació	p. 84
2.2.2.	Immobilitzat material	p. 17	6.	SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS D'EXERCICIS ANTERIORS	p. 89
2.2.3.	Inversions financeres a llarg termini	p. 23	7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	p. 94
2.2.4.	Deutors comercials i altres comptes a cobrar	p. 23	8.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS	p. 110
2.2.5.	Efectiu i altres actius líquids equivalents	p. 26			
2.2.6.	Patrimoni net	p. 27			
2.2.7.	Deutes a llarg termini	p. 28			
2.2.8.	Deutes a curt termini	p. 29			
2.2.9.	Creditors comercials i altres comptes a pagar	p. 31			
2.2.10.	Administracions públiques deutors i creditors	p. 32			
2.2.11.	Periodificacions d'actiu i de passiu, a llarg i a curt termini	p. 33			
2.3.	Compte de pèrdues i guanys	p. 34			
2.3.1.	Anàlisi del Compte de pèrdues i guanys	p. 35			
2.3.2.	Altres ingressos d'explotació	p. 36			
2.3.3.	Despeses de personal	p. 38			
2.3.4.	Altres despeses d'explotació	p. 42			
2.3.5.	Resultats per alienacions i altres	p. 45			
2.3.6.	Resultat financer	p. 45			
2.4.	Estat de canvis en el patrimoni net	p. 46			
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	p. 48			
3.1.	Pressupost inicial	p. 48			
3.1.1.	Pressupost inicial de l'exercici 2009	p. 49			
3.1.2.	Pressupost inicial de l'exercici 2010	p. 50			
3.2.	Estat de la liquidació del pressupost	p. 52			

ABREVIACIONS

ATM	Autoritat del Transport Metropolità
BEI	Banc Europeu d'Inversions
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
EMT	Entitat Metropolitana del Transport
ETF	Eix transversal ferroviari
ETT	Empresa de treball temporal
FMBSA	Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA
GISA	Gestió d'Infraestructures, SAU
IFERCAT	Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
IVA	Impost sobre el valor afegit
LCSP	Llei de contractes del sector públic
LOF	Línia orbital ferroviària
M€	Millions d'euros
PDU	Pla director urbanístic
PEF	Pla economicofinancer
TMB	Transport Metropolità de Barcelona, denominació comuna de les empreses Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA i Transports de Barcelona, SA

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte, abast material i temporal

De conformitat amb la normativa vigent, d'acord amb el Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes, i per tal de complir l'article 71 del Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, s'emet el present informe de fiscalització, relatiu a l'empresa de la Generalitat Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) corresponent als exercicis 2009 i 2010. Amb anterioritat, aquesta Sindicatura ha emès els informes de fiscalització 39/2010, 8/2011 i 23/2011, corresponents als exercicis 2006, 2007 i 2008, respectivament.

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització de la regularitat referida als exercicis 2009 i 2010, que abasta els aspectes següents:

- Anàlisi dels estats financers, per tal de verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera de l'entitat.
- Anàlisi de la liquidació pressupostària, i avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- Anàlisi del compliment de la legalitat, especialment en matèria de contractació.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a la societat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

IFERCAT ha sotmès a auditoria financera els seus comptes anuals dels exercicis 2009 i 2010. En l'epígraf 1.2.6 s'esmenta l'opinió d'auditoria dels informes de KPMG Auditores, SL referits a aquests exercicis. La Sindicatura ha tingut accés als treballs i les proves que han realitzat els auditors per a formular la seva opinió, i ha realitzat les proves addicionals que s'han estimat necessàries en relació amb l'objecte del present informe.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents, constitució i naturalesa jurídica

IFERCAT és una empresa pública sotmesa a la Generalitat que ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat sens perjudici de les excepcions que assenyala la seva llei de creació, i que està inclosa en l'article 1.b.1 del Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.

En l'informe de la Sindicatura 39/2010 ja es van explicar amb detall els antecedents, la constitució, l'objecte social i els òrgans d'IFERCAT.

La composició del Consell d'Administració d'IFERCAT en els exercicis 2009 i 2010 és la següent:

Quadre 1. Consell d'Administració d'IFERCAT

	Nom de la persona	Càrrec que ocupa
Presidenta	Pilar de Torres i Sanahuja	Presidenta d'IFERCAT
Vocals	Agustí Abelaira i Dapena	Director del Programa de Finançaments Estructurats del Departament d'Economia i Finances
	Oriol Balaguer i Julià	Director General de Ports, Aeroports i Costes del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Xavier Casas i Masjoan	President de Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA)
	Carmina Llumà i Ras	Secretària general del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Josep Mir i Bagó	President de Tabasa Infraestructures i Serveis de Mobilitat, SA i de Túnel del Cadí, SAC
	Manel Nadal i Farreras	Secretari per a la Mobilitat del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
	Joan Carles Rovira i Garcia	Director general de l'Institut Català de Finances Holding
	Ramon Seró i Esteve	Director general de l'Autoritat del Transport Metropolità
	Manuel Villalante i Llauredó	Director general del Transport Terrestre del Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Secretària del Consell	Carme Sardà i Vilardaga	Advocada en cap del Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Font: Memòria d'IFERCAT de l'exercici 2009 i actes del Consell d'Administració de l'exercici 2010.

Nota: El Departament d'Economia i Finances i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques passen a denominar-se, respectivament, Departament d'Economia i Coneixement i Departament de Territori i Sostenibilitat a partir del 29 de desembre de 2010, d'acord amb el Decret 200/2010, del 27 de desembre, del president de la Generalitat.

La societat Tabasa Infraestructures i Serveis de Mobilitat, SA fins al 15 de juliol del 2009 es denominava Túnel i Accessos de Barcelona, SAC.

El càrrec de director general d'IFERCAT està vacant des de l'1 d'abril del 2007. En aquesta data el Consell d'Administració va atorgar poders a favor del director general tècnic amb les facultats que tenia atribuïdes anteriorment el director general. Segons l'article 12.1 del Decret 308/2006, del 25 de juliol, d'aprovació dels estatuts d'IFERCAT, el nomenament del director general correspon al Govern de la Generalitat a proposta del conseller o consellera competent en matèria de transports.

1.2.2. Principal normativa aplicable

La principal normativa aplicable a IFERCAT és la següent:

- Directiva 2004/17/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 31 de març del 2004, sobre coordinació dels procediments d'adjudicació de contractes en els sectors de l'aigua, de l'energia, dels transports i dels serveis postals.
- Llei 31/2007, del 30 d'octubre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals.
- Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP).
- Llei 4/2006, del 31 de març, ferroviària, així com la restant normativa ferroviària del sector del transport.
- Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic, en vigor a partir del 16 de juny del 2009.
- Reial decret 1514/2007, del 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat.
- Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques.
- Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009.
- Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010.
- Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.

- Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- Decret legislatiu 1/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de patrimoni de la Generalitat de Catalunya.
- Decret 308/2006, del 25 de juliol, d'aprovació dels Estatuts de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.

El Consell d'Administració d'IFERCAT en data 30 de novembre del 2010 va donar la seva conformitat a la modificació de l'article 5 dels Estatuts d'IFERCAT, per tal d'adaptar-los a la normativa de contractació en vigor a partir de l'1 de maig del 2008, modificació aprovada mitjançant el Decret 34/2012, del 27 de març.

Per la seva rellevància i especificitat, en l'apartat següent es detallen els principals aspectes referents al nou Pla economicofinancer (PEF) aprovat en la sessió del Govern del dia 6 de juliol del 2010, que modifica l'aprovat el 29 de juliol del 2008.

1.2.3. El Pla economicofinancer

En l'informe de la Sindicatura 39/2010, es van detallar els principals aspectes del primer PEF d'IFERCAT i del Conveni entre GISA i IFERCAT, aprovats pel Govern de la Generalitat el 5 d'octubre i el 28 de desembre del 2004, respectivament.

En l'informe de la Sindicatura 23/2011, es van detallar els principals aspectes del segon PEF d'IFERCAT i del nou model de finançament de les obres de la línia 9 del metro de Barcelona mitjançant contractes de col·laboració publicoprivada, aprovats pel Govern de la Generalitat en els acords del 29 de juliol del 2008.

El 30 de juny de 2010, el Consell d'Administració d'IFERCAT va aprovar el tercer PEF. El Govern de la Generalitat el va aprovar el 6 de juliol de 2010 i va modificar-lo el 9 de desembre de 2010. Aquesta modificació consisteix bàsicament a ampliar el pressupost destinat a l'actuació "Túnel 3 Sagrera – Mandri" en 27,81 M€ amb càrrec a la disminució del pressupost pel mateix import de dues altres actuacions del mateix tram.

L'Estat de tresoreria previst en el PEF aprovat el 6 de juliol del 2010 corresponent al període 2008-2055 és el que es detalla en el quadre següent:

Quadre 2. Estat de tesoreria previst en el PEF (2008-2055)

Concepte	Import	Total
Cobraments d'ingressos, d'aportacions de capital i de finançament aliè:		
a) Ingressos d'explotació:		25.700,20
- Cànon per l'ús del túnel de la línia 9 a cobrar del futur operador d'aquesta línia	8.163,00	
- Subvencions del DPTOP destinades a finançar el cànon del període 2009-2044 a pagar a les empreses concessionàries de les estacions de la línia 9	10.815,00	
- Ingressos de manteniment i energia elèctrica (ATM/TMB)	3.420,90	
- Cobrament inicial dels concessionaris (obres executades per IFERCAT)	1.233,80	
- Altres ingressos no convencionals	14,40	
- IVA ingressos	2.053,10	
b) Aportacions de capital de la Generalitat de Catalunya (DPTOP)		700,00
c) Subvencions de capital de l'Administració General de l'Estat durant el període 2010-2013 (disposició addicional tercera de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya)		1.245,00
d) Cobraments de finançament bancari / Tresoreria corporativa de la Generalitat		4.321,10
- Disposicions préstecs del BEI*	3.144,70	
- Disposicions finançament de la tesoreria (pòlissa)	1.138,10	
- Remuneracions Tresoreria corporativa	38,30	
e) Cobraments d'IVA		1.513,30
Total cobraments		33.479,60
Pagaments d'inversions, de despeses i de finançament aliè:		
a) Pagament d'inversions:		7.172,21
- Certificacions obra no concessionable línia 9	4.594,10	
- Projectes / reinversions	1.374,10	
- Saldos de proveïdors	249,10	
- IVA pagaments inversions	954,91	
b) Pagaments de despeses d'explotació		19.024,69
- Tarifa tècnica concessions	12.120,70	
- Energia elèctrica	2.115,20	
- Manteniment infraestructures no concessionables	1.938,30	
- Despeses de personal	134,90	
- Altres despeses	110,10	
- Iva pagaments despeses d'explotació	2.605,49	
c) Pagaments de despeses financeres		3.589,40
- Interessos BEI	2.562,80	
- Interessos pòlissa (finançament posterior al període constructiu)	1.026,60	
d) Amortitzacions de finançament bancari / Tresoreria corporativa de la Generalitat		3.533,10
- Préstecs del BEI*	2.395,00	
- Finançament de la tesoreria (pòlissa)	1.138,10	
e) Impost de societats		23,70
Total pagaments		33.343,10
Disponibilitats de caixa i saldos pendents de cobrament/pagament:		
a) Disponibilitats de centralització de tesoreria (<i>cash pooling</i>) generades durant el període 2008-2055		136,50
- Saldo final (a 31.12.2055)	354,20	
- Saldo inicial (a 31.12.2007)	(217,70)	
Total disponibilitats de caixa i saldos pendents de cobrament/pagament		136,50

Imports en milions d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Acord de Govern de la Generalitat del 6 de juliol del 2010, d'aprovació del PEF d'IFERCAT.

* El saldo viu del finançament bancari a 31 de desembre del 2055, data de la fi de la vigència del PEF, és de 749,70 M€ i correspon al finançament posterior al període constructiu.

1.2.4. Activitat d'IFERCAT

D'acord amb els encàrrecs efectuats pel Govern de la Generalitat i pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DPTOP), l'activitat d'IFERCAT durant el període 2009-2010 es distribueix en tres grans projectes:

- Línia 9 del metro de Barcelona.
- Grans eixos ferroviaris:
  - Eix transversal ferroviari.
  - Línia orbital ferroviària de la Regió Metropolitana de Barcelona.
- Trens tramvia del Bages, de les Terres de Lleida, i entre Girona i el seu aeroport.

Segons el PEF aprovat el 6 de juliol del 2010, el pressupost de la línia 9 ascendeix a 5.923,90 M€, IVA exclòs, el qual es distribueix de la forma següent:

Quadre 3. Pressupost total de la línia 9

Concepte	Concessionable	No concessionable	Total
Tram I	876,38	807,20	1.683,58
Tram II	663,87	516,78	1.180,65
Tram III	406,55	358,65	765,20
Tram IV	542,08	955,33	1.497,41
Instal·lacions i altres	-	797,06	797,06
Total	2.488,88	3.435,02	5.923,90

Imports en milions d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Acord de Govern de la Generalitat del 6 de juliol del 2010, d'aprovació del PEF d'IFERCAT.

El pressupost "concessionable" correspon a les estacions de la línia 9 que a la data de redacció del PEF ja s'han entregat en concessió (trams I i IV), o està previst adjudicar-ne els contractes de concessió d'obra amb posterioritat (trams II i III). Cal tenir en compte que el 15 de novembre del 2010 IFERCAT ha adjudicat la concessió de les obres de les estacions del tram II.

Pel que fa a la línia 9, cal esmentar que el tram IV s'ha posat en servei durant el període 2009-2010, d'acord amb el calendari següent:

- Tram IV *a* entre Can Zam i Can Peixauet, de 4,4 km: en servei des del 13 de desembre del 2009.
- Tram IV *b* entre Gorg i Bon Pastor, de 4,0 km: en servei des del 18 d'abril del 2010.
- Tram IV *c* entre Bon Pastor i La Sagrera, de 2,6 km: en servei des del 26 de juny del 2010.

Els grans eixos ferroviaris i els trens tramvia estan en fase d'estudi. Durant el període 2009-2010 s'han portat a terme les actuacions següents:

- Grans eixos ferroviaris: s'han sotmès a informació pública els plans directors urbanístics (PDU), s'han formulat els canvis de traçat derivats de les al·legacions presentades, i s'han redactat els PDU definitius de l'eix transversal ferroviari (ETF) i de la línia orbital ferroviària (LOF), que han estat aprovats mitjançant Resolució del conseller de PTOP amb dates 8 de gener i 12 d'abril del 2010, respectivament.
- Trens tramvia del Bages i de les Terres de Lleida: s'han redactat els estudis informatius i d'impacte ambiental, els quals han estat sotmesos a informació pública mitjançant anuncis publicats en el DOGC el 25 de novembre del 2009 i el 10 de setembre de 2010, respectivament.
- Tren tramvia entre Girona i el seu aeroport: s'han analitzat diferents alternatives per a connectar la ciutat de Girona amb l'aeroport Girona – Costa Brava, i s'ha redactat l'estudi d'impacte ambiental.

1.2.5. Variacions en les obres de la línia 9 del metro de Barcelona

En el quadre següent es mostra el grau d'execució de les obres de la línia 9 del metro assolit a 31 de desembre del 2010 i la seva evolució respecte a l'exercici 2008, per a cadascun dels trams en què es divideixen les obres. També es mostren les variacions introduïdes en el PEF respecte al pressupost en vigor l'any 2008.

Quadre 4. Línia 9 del metro de Barcelona

Concepte	Pressupost PEF			Execució (d)			Executat respecte al pressupost		
	Modificacions PEF 2009-2010		Pressupost aprovat 2010 (b)	Total executat a 31.12.2008 (c)	Executat 2009-2010		% obra executada/ pressupost aprovat a 31.12.2010	% obra executada/ pressupost aprovat a 31.12.2008	Grau d'avanç d'execució d'obres 2009-2010
	Pressupost aprovat 2008 (a)	Obra concessionable (amb revisions de preus)			Obra concessionable	Obra no concessionable			
	(A)	(B)	(C)	(D=A+B+C)	(E)	(F)	(G)	(H/D)	(H-E)
Tram I	1.731.352	(64.862)	17.093	1.683.583	748.604	455.369	188.243	82,7	643.612
Tram II	1.277.170	(8.071)	(88.443)	1.180.656	391.172	22.650	308.541	61,2	331.191
Tram III	935.449	(231.061)	60.813	765.201	42.077	75.961	100.042	28,5	176.003
Tram IV	1.537.198	219.185	(258.975)	1.497.408	974.688	88.594	175.546	82,7	264.140
Instal·lacions i altres	419.896	-	377.159	797.055	127.962	-	129.355	32,3	129.355
Total	5.901.065	(84.809)	107.647	5.923.903	2.284.503	642.574	901.727	64,6	1.544.301

Imports en milers d'euros, IVA exclòs.

Font: Elaboració pròpia a partir del PEF i de la informació proporcionada per IFERCAT.

Notes:

(a) Pressupost segons el PEF d'IFERCAT aprovat en la sessió del Govern del dia 29 de juliol del 2008, de 6.829.717 m€, del qual s'ha deduït l'IVA corresponent, de 928.652 m€.

(b) Pressupost segons el PEF d'IFERCAT aprovat en la sessió del Govern del dia 6 de juliol del 2010, IVA exclòs.

(c) Aquesta columna mostra una diferència d'1.193.313 m€ amb la que constava en l'informe de la Sindicatura 23/2011, corresponent a l'exercici 2008, ja que no inclou l'IVA, de 465.262 m€, ni l'import de les obres executades per IFERCAT que s'havien donat de baixa per la formalització de la concessió de les estacions dels trams I i IV, de 674.051 m€, les quals constaven duplicades (es van incloure com a obra executada per IFERCAT i com a obra executada concessionada).

(d) L'import executat correspon a les certificacions d'obra, les revisions de preus, les indemnitzacions de les obres en curs i la compensació financera de la línia 9, però no la resta de conceptes que inclou el PEF com són les expropiacions, els serveis afectats, les despeses financeres, etc.

Variacions en el pressupost

El pressupost de la línia 9 del metro de Barcelona que constava en l'Acord de Govern del 29 de juliol del 2008, pel qual fou aprovat el segon PEF d'IFERCAT, era de 6.829,72 M€, import que ascendia a 5.901,06 M€ un cop deduït l'IVA corresponent.

Mitjançant l'acord del Govern del 6 de juliol del 2010 el pressupost del PEF s'incrementa en 22,84 M€ fins a assolir un total de 5.923,90 M€ (IVA exclòs).

La variació més significativa del PEF correspon a la reclassificació de diverses claus d'obra, que en el PEF del 2008 constaven com a obres concessionables dels diferents trams (329,90 M€) i que en el PEF del 2010 s'han inclòs en l'epígraf d'instal·lacions i altres no concessionables (330,77 M€). Aquestes claus d'obra corresponen a tancaments d'andanes, sistemes de peatge, ascensors, escales mecàniques i màquines distribuïdores de títols de transport.

La resta de variacions corresponen bàsicament a:

- Increment del cost dels sistemes de telecomunicació, subestacions de tracció, subestacions receptores i sistema de distribució d'energia, de 67,05 M€.
- Disminució del cost de les infraestructures i estacions de 98,09 M€, corresponent al tram III, mentre que en els trams I i IV es produeix un increment de 42,32 M€.
- Increment del cost túnel Sagrera Meridiana – Mandri – Zona Universitària, trams II i III, de 17,99 M€.
- Disminució del cost dels projectes, de 15,79 M€.
- Increment del cost dels convenis, de 8,45 M€, derivat principalment del conveni amb l'Ajuntament del Prat corresponent al tram I.

Variacions en l'execució de les obres

Durant els exercicis 2009 i 2010 l'import executat ha augmentat en 1.544,30 M€, la qual cosa suposa un increment del grau d'execució de 25,9 punts percentuals respecte al 31 de desembre del 2008. El principal increment correspon al tram I on ha estat finalitzada l'obra civil de set de les tretze estacions que l'integren, així com l'arquitectura i les instal·lacions de dues d'elles, mentre que ja estan en execució cinc de les sis estacions restants i tots els pous de ventilació i evacuació. També han finalitzat les obres del túnel entre l'aeroport i Parc Logístic, i s'ha iniciat l'execució de la via entre l'estació de Mas Blau i la Terminal T1 de l'aeroport.

A 31 de desembre del 2010, l'import total de les obres executades de la línia 9 ascendeix a 3.828,80 M€, la qual cosa suposa un grau d'execució del 64,6% respecte al pressupost aprovat mitjançant Acord de Govern del 6 de juliol del 2010. Els trams I i IV són els que

mostren un major grau d'avanç de les obres, amb un grau d'execució del 82,7% respecte al pressupost del PEF.

El detall de les obres executades a 31 de desembre del 2010 és el següent:

- Obres executades per IFERCAT que consten comptabilitzades en el seu immobilitzat a 31 de desembre del 2010, que ascendeixen a 2.274,92 M€.
- Certificacions emeses a càrrec d'IFERCAT d'acord amb el mètode alemany pendents d'imputar a l'immobilitzat, de 7,75 M€.
- Obres entregades per IFERCAT a l'inici de les concessions dels trams I, II i IV, donades de baixa del seu immobilitzat per un total de 1.058,54 M€.
- Obres executades pels concessionaris dels trams I i IV durant els exercicis 2009 i 2010 que segons la informació proporcionada pels contractistes ascendeixen a 487,59 M€.

1.2.6. Auditories

Els comptes anuals d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010 han estat auditats per KPMG Auditores, SL. Els auditors n'han emès un informe favorable, amb dues limitacions a l'abast relatives, d'una banda, al tractament comptable de l'import concedit per l'Administració General de l'Estat no transferit a IFERCAT corresponent a la liquidació de la disposició addicional tercera de l'Estatut (260,00 M€), i de l'aportació patrimonial concedida per part de la Generalitat en relació amb l'esmentada liquidació (75,00 M€), i d'altra banda, a l'import de les despeses financeres capitalitzades l'exercici 2010 (64,58 M€). Aquests aspectes han estat fiscalitzats per aquesta Sindicatura en els apartats 2.2.4 i 2.2.6 pel que fa a l'import concedit per l'Estat i l'aportació de capital efectuada per la Generalitat en relació a la disposició addicional 3a de l'Estatut, i en l'apartat 2.2.2 pel que fa a la capitalització de les despeses financeres.

La Intervenció General de la Generalitat de Catalunya no ha emès cap informe d'auditoria relatiu als comptes d'IFERCAT corresponents als exercicis 2009 i 2010, ni cap dictamen de diagnòstic financer referent a aquests dos exercicis.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. INTRODUCCIÓ

IFERCAT segueix, tal com correspon, les prescripcions del Pla general de comptabilitat amb les adaptacions al Pla general de comptabilitat pública, quan escau.

A continuació es mostren els comptes anuals abreujats d'IFERCAT corresponents als exercicis 2009 i 2010: Balanç, Compte de pèrdues i guanys, i Estat de canvis en el patrimoni net, així com els resultats de la seva fiscalització.

D'acord amb el que estableix el Reial decret 1514/2007, del 16 de setembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, IFERCAT no està obligada a presentar l'Estat de fluxos d'efectiu ja que pot formular els comptes anuals abreujats.

2.2. BALANÇ

A continuació es presenta el Balanç abreujat a 31 de desembre del 2009 i del 2010. Els imports corresponents a l'exercici 2008 es mostren a efectes comparatius.

Quadre 5. Balanç abreujat al tancament dels exercicis 2009 i 2010

Concepte	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
ACTIU			
Immobilitzat intangible	44.639	56.168	19.720
Immobilitzat material	2.520.335.618	2.431.250.672	1.799.932.123
Inversions financeres a llarg termini	540.491	661	741
Actiu no corrent	2.520.920.748	2.431.307.501	1.799.952.584
Deutors comercials i altres comptes a cobrar:			
- Clients per vendes i prestacions de serveis	19.433.250	3.015.685	2.181.734
- Altres deutors	93.953.732	27.505.442	66.179.911
Inversions financeres a curt termini	-	-	49.106
Periodificacions a curt termini	16.789	-	-
Efectiu i altres actius líquids equivalents	436	12.230.451	459.364.735
Actiu corrent	113.404.207	42.751.578	527.775.486
Total Actiu	2.634.324.955	2.474.059.079	2.327.728.070
PATRIMONI NET I PASSIU			
Fons propis:			
- Patrimoni	600.675.980	505.678.650	488.178.650
- Resultats negatius d'exercicis anteriors	(1.117.891)	(121.794)	(435.550)
- Resultat de l'exercici	(17.185.457)	(996.097)	313.756
Ajustos per canvi de valor	(53.295.134)	(34.781.027)	(30.570.467)
Subvencions, donacions i llegats rebuts	4.562.731	4.625.377	4.626.000
Patrimoni net	533.640.229	474.405.109	462.112.389
Deutes a llarg termini:			
- Deutes amb entitats de crèdit	1.800.000.000	1.800.000.000	1.600.000.000
- Altres deutes a llarg termini	53.295.134	34.781.027	30.570.467
Periodificacions a llarg termini	-	855.440	884.462
Passiu no corrent	1.853.295.134	1.835.636.467	1.631.454.929
Deutes a curt termini:			
- Deutes amb entitats de crèdit	27.699.879	19.694.372	17.129.382
- Altres deutes a curt termini	25.830.668	-	-
Creditors comercials i altres comptes a pagar:			
- Altres creditors	189.815.049	144.290.229	216.994.589
Periodificacions a curt termini	4.043.996	32.902	36.781
Passiu corrent	247.389.592	164.017.503	234.160.752
Total Patrimoni net i Passiu	2.634.324.955	2.474.059.079	2.327.728.070

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

2.2.1. Anàlisi del Balanç

El Balanç d'IFERCAT a 31 de desembre del 2010 presenta una xifra de 2.634,32 M€ i mostra un increment respecte a 31 de desembre de 2008 de 306,60 M€, un 13,2%.

En l'actiu s'observa un augment dels actius no corrents de 720,97 M€ i una disminució dels actius corrents de 414,37 M€. Aquestes variacions s'expliquen fonamentalment pels següents factors:

- Augment del saldo de l'immobilitzat material en 720,40 M€, originat per unes altes de 1.201,53 M€, unes baixes de 466,12 M€ i un increment de l'amortització de 15,01 M€.

Les principals altes corresponen a les certificacions d'obra i revisions de preus de la línia 9, així com a les despeses financeres activades durant el període de construcció d'aquesta infraestructura.

Les baixes corresponen al cost de les obres del tram II que ja estaven executades en acordar la seva concessió a finals del 2010, així com a la regularització del cost de les obres dels trams I i IV entregades en concessió l'exercici 2008 d'acord amb les corresponents actes de comprovació formalitzades amb els contractistes.

- Disminució del saldo d'efectiu i altres líquids equivalents en 459,36 M€, originada principalment pel fet que a la fi de l'exercici 2008 IFERCAT tenia a la seva disposició un import de 381,90 M€ procedent del cobrament percebut el mes de desembre en concepte de compensació per les obres prèviament executades objecte de la concessió de les estacions dels trams I i IV de la línia 9, mentre que a 31 de desembre de l'exercici 2010 IFERCAT té un saldo creditor amb la tresoreria corporativa de la Generalitat que consta registrat en el passiu com a altres deutes a curt termini.

En el passiu l'augment més significatiu correspon als passius no corrents amb un increment de 221,84 M€ que s'origina bàsicament per la disposició d'un nou préstec del Banc Europeu d'Inversions (BEI) per 200,00 M€ destinat al finançament de la línia 9. Pel que fa als fons propis l'increment ha estat de 71,53 M€ i correspon principalment a l'import de les aportacions de la Generalitat de 112,50 M€, menys les pèrdues dels exercicis 2009 i 2010 recollides en el compte de resultats de 18,18 M€ i les derivades dels canvis de valor de les permutes financeres (*swap*) de 22,72 M€.

En els següents apartats es detalla el contingut dels epígrafs més significatius del Balanç, i es descriuen, si escau, les incidències observades en la seva fiscalització.

2.2.2. Immobilitzat material

El detall i els moviments de l'immobilitzat material corresponents als exercicis 2009 i 2010 que consten en la Memòria dels comptes anuals són els que es mostren en el quadre 7.

La Memòria dels comptes anuals no reflecteix adequadament la distribució de l'import de les altes de les immobilitzacions materials en curs durant els exercicis 2009 i 2010 entre les "addicions" i la "capitalització de despesa financera".

D'acord amb l'anàlisi efectuada dels moviments de les immobilitzacions materials en curs i de les despeses financeres que consten registrades en la comptabilitat, les diferències observades en la Memòria pel que fa a la capitalització de despesa financera s'obtenen del càlcul següent:

Quadre 6. Capitalització de despesa financera

Concepte	2009	2010
Import total dels interessos de préstecs del BEI i <i>swaps</i>	61.377.503	80.653.777
Imputació a resultats d'interessos de préstecs	(457.739)	(16.139.766)
Interessos de préstecs activats	60.919.764	64.514.011
Interessos de les centralitzacions de tresoreria	(7.785.775)	64.715
Total capitalització de despesa financera (segons comptabilitat)	53.133.989	64.578.726
Total capitalització de despesa financera (segons comptes anuals)	53.640.834	64.514.011
Diferència	506.845	(64.715)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació comptable d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

La diferència en els comptes anuals de l'exercici 2009 s'origina bàsicament pel fet que els interessos dels préstecs imputats a resultats, de 0,46 M€, s'han deduït de les "addicions" en lloc de deduir-los de la despesa financera capitalitzada. La resta de la diferència, de 0,05 M€, correspon a una activació d'interessos derivada de la regularització del saldo procedent de l'exercici 2008 que no afecta resultats i, per tant, no es pot considerar com una "capitalització de despesa financera".

En l'exercici 2010 la diferència s'origina per haver considerat com a "addicions" en lloc de "capitalització de la despesa financera" l'import dels interessos de la centralització de tresoreria activats en les immobilitzacions materials en curs.

Quadre 7. Immobilitzat material

Concepte	Immobilitzacions materials					Immobilitzacions materials en curs	Total
	Construccions	Instal·lacions tècniques	Altres instal·lacions	Mobiliari	Equips per a processos d'informació		
Cost a 1.1.2009	-	-	79.023	109.671	125.697	1.799.733.341	1.800.047.732
Addicions	-	-	118.529	20.559	1.987	636.647.865	636.788.940
Capitalització despesa financera	-	-	-	-	-	53.640.834	53.640.834
Baixes	-	-	-	-	-	(58.576.875)	(58.576.875)
Traspassos	313.824.238	120.693.259	-	-	-	(434.517.497)	-
Cost a 31.12.2009	313.824.238	120.693.259	197.552	130.230	127.684	1.996.927.668	2.431.900.631
Addicions	-	-	-	23.923	1.488	446.571.890	446.597.301
Capitalització despesa financera	-	-	-	-	-	64.514.011	64.514.011
Baixes	-	-	-	-	-	(407.544.920)	(407.544.920)
Traspassos	355.742.667	104.854.620	-	-	-	(460.597.287)	-
Cost a 31.12.2010	669.566.905	225.547.879	197.552	154.153	129.172	1.639.871.362	2.535.467.023
Amortització acumulada a 1.1.2009	-	-	(14.521)	(24.644)	(76.444)	-	(115.609)
Amortitzacions*	(163.361)	(311.355)	(17.556)	(12.650)	(29.428)	-	(534.350)
Amortització acumulada a 31.12.2009	(163.361)	(311.355)	(32.077)	(37.294)	(105.872)	-	(649.959)
Amortitzacions*	(5.236.767)	(9.186.367)	(21.563)	(19.952)	(16.797)	-	(14.481.446)
Amortització acumulada a 31.12.2010	(5.400.128)	(9.497.722)	(53.640)	(57.246)	(122.669)	-	(15.131.405)
Valor net comptable a 31.12.2010	664.166.777	216.050.157	143.912	96.907	6.503	1.639.871.362	2.520.335.618

Imports en euros.

Font: Memòria dels comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

* Correspon a la dotació de l'exercici.

A continuació es fa una breu descripció dels principals moviments de l'immobilitzat material durant els exercicis 2009 i 2010, així com de les incidències que s'han observat en la seva fiscalització. També s'analitza el tractament comptable dels contractes de concessió d'obres públiques adjudicats per IFERCAT en els exercicis 2008 i 2010.

Addicions

Les addicions ascendeixen a 636,79 M€ l'exercici 2009 i a 446,60 M€ l'exercici 2010. Les principals addicions corresponen a les construccions en curs, a les revisions de preus i a les indemnitzacions incloses en les certificacions d'obra de la línia 9, que representen més d'un 95% del total d'addicions.

Cal assenyalar que les addicions també inclouen les altes registrades l'exercici 2010 en concepte d'interessos de préstecs a càrrec d'IFERCAT per 8,05 M€, els quals han estat registrats amb abonament a altres comptes del Balanç per tal de regularitzar el saldo dels interessos meritats i pendents de pagament que mancava registrar a 31 de desembre del 2008. Aquests interessos en no afectar el Compte de pèrdues i guanys no s'han considerat capitalització de despesa financera, la qual cosa es considera raonable.

Les incidències observades en relació amb les addicions són les següents:

- Els imports que consten inclosos en les certificacions d'obra en concepte d'obres, revisions de preus i indemnitzacions no es troben correctament classificats en els corresponents subcomptes que integren les immobilitzacions materials en curs. Aquesta incidència es produeix tant en l'exercici 2009 com en l'exercici 2010.

En una mostra de vint certificacions d'obra l'import total del qual ascendeix a 45,19 M€ s'ha observat que, a 31 de desembre del 2010, consten comptabilitzats en excés com a construccions en curs 25,17 M€. D'aquests, segons les certificacions d'obra, 20,50 M€ corresponen a indemnitzacions, i 4,67 M€ a revisions de preus.

- El registre extracomptable que recull l'import de les certificacions d'obra no inclou un total de 8,45 M€ que correspon a revisions de preus certificades pels contractistes l'exercici 2010 i que consten correctament comptabilitzades.

Capitalització de despeses financeres

La capitalització de despeses financeres segons consta en els registres comptables ascendeix a 53,13 M€ l'exercici 2009 i a 64,58 M€ l'exercici 2010. Aquests imports, tal com ja s'ha esmentat anteriorment, no han estat correctament reflectits en la Memòria dels comptes anuals.

En el quadre següent es mostra el detall dels diferents conceptes que integren les despeses financeres meritzades els exercicis 2009 i 2010 així com la seva distribució entre la part capitalitzada en l'actiu i la part imputada al compte de resultats:

Quadre 8. Capitalització de despesa financera

Concepte	2009	2010
Interessos de préstecs del BEI	66.549.227	57.315.233
Interessos de les permutes financeres (a)	(5.171.724)	19.096.781
Interessos de les pòlisses de crèdit	-	4.241.763
Interessos de la centralització de tresoreria (b)	(7.785.775)	64.715
Total interessos meritzats	53.591.728	80.718.492
Imputació a resultats d'interessos de préstecs	(457.739)	(16.139.766)
Capitalització de despesa financera	53.133.989	64.578.726

Imports en euros; entre parèntesis s'indiquen els imports dels interessos a favor d'IFERCAT.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació comptable dels exercicis 2009 i 2010.

Notes:

- (a) Contractes de permuta financera per assegurar el tipus d'interès variable del préstec del BEI atorgat l'exercici 2004.
- (b) Interessos meritzats pel compte de tresoreria operativa de la Generalitat de Catalunya, tant pel que fa als interessos a favor d'IFERCAT pels excedents de tresoreria com pel que fa als interessos a càrrec d'IFERCAT per les disposicions d'aquest compte de tresoreria.

En els exercicis 2009 i 2010, d'acord amb el que estableix el Pla general de comptabilitat, les despeses financeres meritzades ja no es poden activar en la seva totalitat sinó que les que financen les infraestructures que ja estan en servei (el tram IV es va posar en funcionament a finals de l'exercici 2009) s'han de registrar en el Compte de pèrdues i guanys, tal com ha fet IFERCAT.

Les incidències observades en relació amb la capitalització de les despeses financeres són les següents:

- El sistema de càlcul aplicat per IFERCAT per determinar l'import de les despeses financeres que s'han activat en les immobilitzacions materials en curs, corresponents a les infraestructures que encara no s'han posat en funcionament, es basa en un càlcul global efectuat a partir dels costos totals estimats obtinguts del Pla economicofinancer (PEF), en lloc d'estar efectuat en funció dels costos reals incorreguts.
- Durant els exercicis 2009 i 2010 IFERCAT ha activat l'import net dels interessos liquidats per la Generalitat per les disposicions i els excedents de tresoreria del compte de tresoreria operativa (*cash pooling*), els quals s'haurien d'haver registrat en el Compte de pèrdues i guanys en no ser directament imputables a la línia 9, tal com ja es va explicar en els informes anteriors d'aquesta Sindicatura.

Traspàs d'immobilitzacions materials en curs a construccions i instal·lacions tècniques

Els traspassos d'immobilitzacions materials en curs a construccions i instal·lacions tècniques ascendeixen a 434,52 M€ l'exercici 2009 i a 460,60 M€ l'exercici 2010, i s'han registrat en funció de la posada en funcionament del tram IV de la línia 9 d'acord amb el següent calendari:

- Tram IV *a* entre Can Zam i Can Peixauet, de 4,4 km: en servei des del 13 de desembre del 2009.
- Tram IV *b* entre Gorg i Bon Pastor, de 4,0 km: en servei des del 18 d'abril del 2010.
- Tram IV *c* entre Bon Pastor i La Sagrera, de 2,6 km: en servei des del 26 de juny del 2010.

L'import traspasat a construccions i instal·lacions tècniques durant els exercicis 2009 i 2010 inclou 64,16 M€ en concepte de despeses financeres que constaven capitalitzades en les immobilitzacions materials en curs, que s'hauria de recalcular d'acord amb el nou mètode de capitalització de despeses financeres basat en costos reals que cal implantar.

Tractament comptable de les concessions de les estacions dels trams I, II i IV de la línia 9

Pel que fa als contractes de concessió de les obres de les estacions dels trams I i IV, adjudicats l'exercici 2008, i del tram II, adjudicat l'exercici 2010, IFERCAT ha seguit el criteri de no registrar els actius corresponents com a immobilitzat material fins a la data de la reversió de la concessió, ja que els plecs de clàusules que regeixen els contractes de concessió d'obra pública estableixen que els concessionaris assumeixen el risc de construcció i el risc de disponibilitat que se'n deriva.

Pel que fa a la concessió dels trams I i IV, en l'informe 23/2011 ja es va avançar que hi havia dubtes sobre l'efectiva assumpció de riscos per cadascuna de les parts, i que el desenvolupament futur d'aquests contractes permetria comprovar la correcció de no comptabilitzar en l'actiu d'IFERCAT els actius objecte d'aquestes dues concessions.

Pel que fa a l'anàlisi de l'assumpció de riscos d'aquests tres contractes de concessió, i tal com s'indica en les conclusions de l'informe del Grup de treball de comptabilitat nacional¹ (format per representants de l'Institut Nacional d'Estadística, del Banc d'Espanya i de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat), emès el 12 de juliol del 2011 en relació amb els contractes de concessió de les obres de les estacions dels trams I, II i IV de la línia 9, es confirma que no existeix una suficient transferència de riscos a les empreses

---

1. Grup de coordinació que, en l'aplicació dels criteris del SEC 95, decideix sobre la classificació sectorial de les unitats públiques així com sobre el tractament en la comptabilitat nacional d'aquelles operacions que presentin alguna dificultat especial.

concessionàries i que, per tant, la totalitat dels actius vinculats a aquests contractes s'haurien de registrar en l'actiu d'IFERCAT, inclosa la part de la inversió que han d'executar els concessionaris.

Baixes

Les baixes d'immobilitzacions materials en curs han estat de 58,58 M€ l'exercici 2009 i de 407,54 M€ l'exercici 2010. Les baixes de l'exercici 2009 corresponen a la liquidació resultant de les actes de comprovació formalitzades l'exercici 2009 de les obres entregades per IFERCAT a les empreses concessionàries de les estacions dels trams I i IV l'exercici 2008, mentre que les baixes de l'exercici 2010 corresponen al cost de les obres prèviament executades per IFERCAT relatives a les estacions del tram II entregades en concessió a la fi de l'exercici (405,96 M€) i al cost de construcció de la galeria de serveis sobre el passadís de comunicació que uneix l'estació Fira de la línia 9 amb el recinte firal Gran Via (1,58 M€).

IFERCAT ha comptabilitzat les baixes corresponents a les obres entregades a les empreses concessionàries de les estacions dels trams I, II i IV d'acord amb el fet que els plecs de clàusules que regeixen els contractes de concessió d'obra pública estableixen que els concessionaris assumeixen el risc de construcció i el risc de disponibilitat que se'n deriva.

Pel que fa a la concessió de les estacions dels trams I i IV, tal com ja es va avançar en l'informe 23/2011, s'han confirmat els dubtes sobre l'efectiva transferència de riscos als concessionaris. Aquesta mateixa situació es reproduïx en el cas de la concessió de les estacions del tram II.

Tal com ja s'ha esmentat en el punt anterior relatiu al tractament comptable de les concessions, aquesta insuficient transferència de riscos implica que la totalitat dels actius vinculats a aquests contractes de concessió s'hagin de registrar en l'actiu. En conseqüència, s'haurien de retrocedir les baixes de les obres entregades per IFERCAT a les empreses concessionàries a l'inici de la concessió i incorporar-les de nou a l'actiu.

A més, l'import rebut de les empreses concessionàries en contraprestació de les obres entregades s'hauria de registrar en el passiu com un préstec, ja que serà retornat per IFERCAT via la tarifa tècnica a pagar anualment.

La comptabilització de la baixa corresponent al cost de construcció de la galeria de serveis sobre el passadís de comunicació que uneix l'estació "Fira" de la línia 9 amb el recinte firal Gran Via (1,58 M€) respon a la recomanació efectuada per aquesta Sindicatura en exercicis anteriors.

Reclassificació entre els diferents comptes d'immobilitzacions materials en curs

La reclassificació registrada l'exercici 2009 entre els diferents comptes d'immobilitzacions en curs suposa un increment de les construccions en curs de 121,15 M€ i una disminució

d'altres comptes d'immobilitzacions materials en curs pel mateix import. Aquest moviment no es mostra detallat en la Memòria dels comptes anuals ja que té un efecte nul per al conjunt d'immobilitzacions materials en curs.

Aquesta reclassificació correspon a la redistribució dels imports donats de baixa en els exercicis 2008 i 2009 per les obres de les estacions dels trams I i IV entregades en concessió que en un inici s'havien comptabilitzat íntegrament en el compte de construccions en curs en lloc de comptabilitzar-les en cadascun dels comptes a què corresponien.

S'observa una incorrecta classificació com a revisions de preus de 36,90 M€, de construccions en curs. Aquest import correspon a la baixa de les revisions de preus del tram IV que no s'ha reclassificat correctament.

Amortitzacions

L'amortització per 0,53 M€ l'exercici 2009 i 14,48 M€ l'exercici 2010, correspon bàsicament a les construccions i a les instal·lacions tècniques l'amortització de les quals s'ha iniciat l'exercici 2009 amb la posada en funcionament del tram IV de la línia 9.

Respecte al càlcul de l'amortització registrada en els exercicis 2009 i 2010 no s'observen incidències.

2.2.3. Inversions financeres a llarg termini

El saldo a 31 de desembre de 2010 de les inversions financeres a llarg termini recull els crèdits a llarg termini amb parts vinculades de 0,54 M€ i les fiances constituïdes a llarg termini que ascendeixen a 661 €.

Els crèdits a llarg termini han estat donats d'alta en l'exercici 2010 i corresponen al saldo pendent de cobrament de Fira 2000 amb venciment superior a un any relatiu a la construcció d'una galeria de serveis sobre el passadís de comunicació que unirà l'estació de metro Fira de la línia 9 amb el vestíbul del recinte firal Gran Via i la seva posterior cessió a Fira 2000.

La comptabilització d'aquest crèdit respon a la recomanació efectuada per aquesta Sindicatura en exercicis anteriors de registrar l'esmentada operació com una venda d'immobilitzat, d'acord amb la seva naturalesa.

2.2.4. Deutors comercials i altres comptes a cobrar

El detall de l'epígraf de deutors comercials i altres comptes a cobrar que consta en els comptes anuals dels exercicis 2009 i 2010 és el següent:

Quadre 9. Deutors comercials i altres comptes a cobrar

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Clients per vendes i prestacions de serveis:			
- GISA*	2.421.972	2.406.338	2.181.734
- Fira 2000*	11.424	-	-
- ATM	-	609.347	-
- TMB	16.999.854	-	-
Altres deutors:			
- Administracions públiques	18.953.732	27.505.442	66.179.911
- Generalitat de Catalunya*	75.000.000	-	-
Total	113.386.982	30.521.127	68.361.645

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

* Parts vinculades.

En els dos subapartats següents s'analitzen els saldos dels clients per vendes i prestació de serveis, i dels altres deutors a la fi dels exercicis 2009 i 2010.

Clients per vendes i prestació de serveis

A continuació s'analitza la composició dels saldos dels clients per vendes i prestació de serveis, i s'indiquen les incidències observades en la seva fiscalització:

- **GISA:**

El saldo de GISA correspon a l'import total facturat els exercicis 2009 i 2010 en aplicació de la clàusula vuitena del conveni formalitzat el 29 de desembre del 2004 relatiu a la construcció de la línia 9 del metro de Barcelona, conveni que ha estat modificat en data 24 de desembre del 2009.

Els imports facturats estan suportats per sengles informes en els quals una consultora externa defineix la metodologia del càlcul de la compensació de costos entre IFERCAT i GISA, detalla les despeses base del càlcul i els percentatges a aplicar, i sosté el caràcter de mercat de la valoració efectuada.

En la revisió del càlcul dels imports facturats per IFERCAT, no s'han observat incidències significatives.

Cal assenyalar que la metodologia de càlcul que proposa la consultora només seria d'aplicació durant el període de construcció de la línia 9, en tant no s'iniciï la seva explotació, segons es desprèn de les conclusions dels informes emesos per aquesta consultora.

Atès que el tram IV de la línia 9 del metro ja s'ha posat en funcionament durant el període 2009-2010 (vegeu el calendari en l'apartat 1.2.4), la Sindicatura considera que per a l'exercici 2010 IFERCAT hauria d'haver tingut en compte aquest fet a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9.

- Fira 2000:

El saldo de Fira 2000 correspon a la part pendent de cobrament amb venciment inferior a un any relatiu a la construcció d'una galeria de serveis sobre el passadís de comunicació que unirà l'estació de metro Fira de la línia 9 amb el vestíbul del recinte firal Gran Via i la seva posterior cessió a Fira 2000. Tal com ja s'ha esmentat en l'apartat 2.2.3 el registre d'aquest saldo a cobrar respon a la recomanació efectuada per aquesta Sindicatura en exercicis anteriors.

- Autoritat del Transport Metropolità (ATM):

El saldo de l'ATM correspon a la provisió d'ingressos registrada a 31 de desembre de 2009 per la compensació pendent de facturar en concepte d'energia elèctrica (0,54 M€) i de cost de manteniment de la línia 9 (0,07 M€), que segons la Memòria dels comptes anuals es deriva del conveni formalitzat l'1 d'agost del 2008 amb l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) i Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA (FMBSA).

La clàusula cinquena del conveni estableix l'obligació de FMBSA, en tant que empresa que presta el servei de transport ferroviari de la línia 9, a abonar a IFERCAT el cànon ferroviari en les condicions que normativament es fixin.

D'acord amb el fet que el cànon ferroviari no va ser establert fins a l'exercici 2010, i que en el conveni no es preveu cap compensació econòmica amb anterioritat a la seva entrada en vigor, la Sindicatura considera que aquest saldo registrat a 31 de desembre del 2009 no està degudament suportat.

La totalitat d'aquest saldo ha estat cobrat per IFERCAT durant els exercicis 2010 i 2011, a excepció de 0,04 M€ d'excés de provisió, que han estat regularitzats l'exercici 2010 amb càrrec al Compte de pèrdues i guanys.

- Transport Metropolità de Barcelona (TMB):

El saldo de TMB, denominació comuna de les empreses Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA (FMBSA) i Transports de Barcelona, SA, de 16,99 M€, correspon a l'import del cànon ferroviari pendent de cobrament a 31 de desembre del 2010, el qual consta confirmat com a pendent per l'empresa FMBSA.

En la revisió del càlcul dels imports facturats l'exercici 2010 en concepte de cànon ferroviari s'ha observat que IFERCAT ha facturat de més a FMBSA un total de 0,53 M€, IVA

inclòs, xifra que forma part del saldo pendent de cobrament a 31 de desembre del 2010. Pel que fa a la determinació i les causes d'aquest excés de facturació vegeu l'apartat 2.3.2.

Altres deutors

Els saldos deutors amb administracions públiques a 31 de desembre del 2009 i del 2010, s'analitzen en l'apartat 2.2.10 d'aquest informe.

El saldo deutor de la Generalitat de Catalunya de 75,00 M€ correspon a l'import que a 31 de desembre del 2010 el DPTOP té comptabilitzat com a obligacions reconegudes pel que fa a la liquidació de la disposició addicional tercera de l'Estatut corresponent a l'exercici 2007. Aquest import ha estat cobrat per IFERCAT en data 22 de gener del 2011.

Segons consta en el conveni formalitzat per l'Estat i la Generalitat en data 20 de desembre del 2010, l'import total de l'aportació compromesa per l'Estat ascendeix a 335,00 M€ i està destinada al finançament de les inversions realitzades en la línia 9 durant els exercicis 2007 i 2008. Aquest aspecte està adequadament reflectit en la Memòria dels comptes anuals de l'exercici 2010 d'IFERCAT. No s'ha considerat prudent registrar en el Balanç la diferència de 260,00 M€ entre l'import compromès per l'Estat i l'import comptabilitzat per IFERCAT a 31 de desembre del 2010 d'acord amb el fet que no existeix certesa sobre la seva cobrabilitat.

2.2.5. Efectiu i altres actius líquids equivalents

El detall dels saldos a 31 de desembre del 2009 i del 2010 de l'epígraf d'efectiu i altres actius líquids equivalents és el que es mostra en el quadre següent, on s'indiquen també els saldos de l'exercici 2008 a efectes comparatius:

Quadre 10. Efectiu i altres actius líquids equivalents

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Caixa	436	166	533
Bancs i institucions de crèdit	-	-	-
Tresoreria corporativa de la Generalitat de Catalunya	-	12.230.285	459.364.202
Total	436	12.230.451	459.364.735

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

Des del juliol del 2007, IFERCAT està adherida al model de gestió de tresoreria corporativa de la Generalitat de Catalunya, basat en un sistema de centralització de tresoreria (*cash pooling*), d'acord amb el qual transfereix diàriament els seus saldos bancaris a la tresoreria de la Generalitat.

En la revisió dels saldos a 31 de desembre dels comptes corrents bancaris s'ha observat, però, que IFERCAT no té registrat en comptabilitat el saldo d'un dels comptes corrents que encara no ha estat traspassat a la tresoreria corporativa de la Generalitat. El seu saldo a 31 de desembre dels exercicis 2009 i 2010 no és significatiu, i està integrat per interessos i comissions meritats que no han estat encara comptabilitzats.

El saldo a 31 de desembre del 2009 en concepte de tresoreria corporativa de la Generalitat de Catalunya, d'un total de 12,23 M€ correspon a la part encara pendent de cobrament de l'aportació de la Generalitat consignada en el pressupost de l'exercici 2008. Aquest import ha estat cobrat per IFERCAT en data 29 de gener del 2010.

A 31 de desembre de 2010 IFERCAT té un saldo creditor amb la tresoreria corporativa de la Generalitat de 25,83 M€, adequadament classificat en el passiu del Balanç en l'epígraf de deutes a curt termini. Aquest saldo correspon a les disposicions de la pòlissa corporativa de la centralització de tresoreria per efectuar els pagaments del mes desembre, bàsicament en concepte de certificacions d'obra i tarifa tècnica dels contractes de concessió d'obres de les estacions dels trams I i IV.

IFERCAT no ha proveït els interessos meritats el quart trimestre dels exercicis 2009 i 2010 per les disposicions i els excedents del compte de tresoreria corporativa de la Generalitat, 62.074 € d'interessos pendents de cobrament a 31 de desembre del 2009 i 0,24 M€ d'interessos pendents de pagament a 31 de desembre del 2010, els quals s'haurien d'haver registrat, respectivament, com a saldo deutor i creditor de la tresoreria corporativa de la Generalitat amb contrapartida als ingressos i les despeses del Compte de pèrdues i guanys.

Finalment cal esmentar que en un dels comptes corrents consta que té signatura autoritzada fins al 18 de febrer del 2010 l'anterior director general tècnic d'IFERCAT, que va ser baixa el 5 de maig del 2008.

2.2.6. Patrimoni net

El saldo del patrimoni net a 31 de desembre del 2010, de 533,64 M€, està integrat per:

- Els fons propis inicials d'IFERCAT de 0,06 M€.
- Les aportacions de la Generalitat de Catalunya establertes en les lleis de pressupostos anuals, de 525,62 M€. D'aquest import 17,50 M€ corresponen a l'aportació de l'exercici 2009 i 20,00 M€ a la de l'exercici 2010, mentre que els restants 488,12 M€ corresponen a les aportacions del període 2005-2008.
- L'aportació de la Generalitat de Catalunya de 75,00 M€ procedent de la liquidació de la disposició addicional tercera de l'Estatut de l'exercici 2007.

- La subvenció de capital rebuda de GISA en relació amb la subrogació de les obres de la línia 9 pendent d'imputar al compte de resultats, de 4,56 M€. Cal tenir en compte que durant els exercicis 2009 i 2010 s'han aplicat a resultats 63.269 €, en funció de l'amortització de les inversions de la línia 9 que s'ha iniciat el desembre del 2009 amb la posada en funcionament del tram IV.
- Els resultats negatius d'exercicis anteriors, de 0,12 M€, i les pèrdues dels exercici 2009 i 2010 d'importos 0,99 M€ i 17,19 M€, respectivament.
- El valor negatiu de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu, de 53,30 M€. Aquest import correspon al valor actual a 31 de desembre del 2010 dels contractes de permuta financera (*swap*), desfavorable per a IFERCAT, que mostren els informes de valoració emesos per les entitats financeres amb què han contractat les permutes.

L'aportació de la Generalitat de Catalunya procedent de la liquidació de la disposició addicional tercera de l'Estatut de l'exercici 2007 ha estat registrada dins el Patrimoni net com una aportació de capital, ja que així consta en el pressupost de despeses del DPTOP, però, atès que està destinada al finançament de les inversions de la línia 9 del metro i segons el que estableix el Pla general de comptabilitat, s'hauria d'haver registrat com una subvenció de capital i imputar-la com a ingrés al Compte de pèrdues i guanys en funció de l'amortització dels actius que finança.

Per altra banda, la subvenció de capital rebuda de GISA consta incorrectament registrada en el Patrimoni net i s'hauria d'imputar en la seva totalitat com a ingrés al compte de resultats d'exercicis anteriors, ja que una part d'aquesta subvenció es va aplicar al finançament de despeses corrents mentre que la resta va quedar sense una finalitat específica en no generar-se els costos a què estava destinada inicialment.

2.2.7. Deutes a llarg termini

El detall dels deutes a llarg termini a 31 de desembre del 2009 i del 2010 és el següent:

Quadre 11. Deutes a llarg termini

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Deutes amb entitats de crèdit	1.800.000.000	1.800.000.000	1.600.000.000
Passius per derivats financers	53.295.134	34.781.027	30.570.467
Total	1.853.295.134	1.834.781.027	1.630.570.467

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

La totalitat dels deutes a llarg termini amb entitats de crèdit corresponen a préstecs atorgats pel BEI destinats a finançar les obres de la línia 9 del metro de Barcelona. L'import nominal dels préstecs formalitzats ascendeix a 1.800,00 M€, els quals se n'ha disposat

íntegrament a 31 de desembre del 2009. El venciment de les quotes d'amortització d'aquests préstecs s'inicia l'any 2012.

Durant l'exercici 2009 s'ha formalitzat un nou préstec amb el BEI de 200,00 M€, operació que ha estat autoritzada i avalada mitjançant Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya el 10 de març del 2009.

La valoració d'aquests préstecs a 31 de desembre del 2009 i del 2010 s'ha efectuat a cost amortitzat.

El saldo viu dels deutes a llarg termini a 31 de desembre del 2009 i del 2010 es troba dins dels límits d'endeutament autoritzats per la Generalitat a IFERCAT en les corresponents lleis de pressupostos de 2.500,00 M€ i de 2.035,00 M€, respectivament.

La totalitat dels passius per derivats financers foren contractats com a instruments de cobertura del tipus d'interès variable del préstec atorgat pel BEI l'exercici 2004 de 650,00 M€.

Els saldos que consten en els balanços a 31 de desembre del 2009 i del 2010 en concepte de passius per derivats financers a llarg termini corresponen al valor actual a 31 de desembre dels contractes de permuta financera (*swap*) que mostren els informes de valoració emesos per les entitats financeres amb què s'han contractat les permutes.

El registre i la valoració dels derivats financers a llarg termini s'ha efectuat pel seu valor raonable, d'acord amb el que preveuen les normes del Pla general de comptabilitat.

Les variacions respecte al saldo que consta en el Balanç a 31 de desembre del 2008 es comenten en l'apartat 2.4, relatiu a l'Estat de canvis en el patrimoni net.

2.2.8. Deutes a curt termini

El detall dels deutes a curt termini a 31 de desembre del 2009 i del 2010 és el següent:

Quadre 12. Deutes a curt termini

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Deutes amb entitats de crèdit	27.699.879	19.694.372	17.129.382
Altres deutes a curt termini	25.830.668	-	-
Total	53.530.547	19.694.372	17.129.372

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

El saldo a 31 de desembre del 2010 dels altres deutes a curt termini correspon a la posició creditora d'IFERCAT en la tresoreria corporativa de la Generalitat, saldo que ja ha estat analitzat en l'apartat 2.2.5 d'aquest informe.

En el quadre següent es detallen el saldos i moviments dels deutes amb entitats de crèdit durant el període 2009-2010:

Quadre 13. Deutes amb entitats de crèdit

Concepte	Crèdit disposat de pòlisses de crèdit	Interessos de pòlisses de crèdit	Interessos de préstecs*	Total
Saldo a 31.12.2008	-	(6.952.782)	24.082.164	17.129.382
Altes	-	-	61.377.503	61.377.503
Baixes	-	-	(58.812.513)	(58.812.513)
Saldo a 31.12.2009	-	(6.952.782)	26.647.154	19.694.372
Regularització saldo 2008	-	6.952.782	1.098.695	8.051.477
Altes	300.000.000,00	4.241.763	76.412.014	380.653.777
Baixes	(300.000.000,00)	(4.241.763)	(76.457.984)	(380.699.747)
Saldo a 31.12.2010	-	-	27.699.879	27.699.879

Imports en euros. Entre parèntesis es mostren els moviments i saldos deutors.

Font: Elaboració pròpia a partir dels majors de comptes d'IFERCAT de l'exercici 2008.

* Import net dels interessos meritats pels préstecs del BEI i les permutes financeres.

El saldo a 31 de desembre del 2009 dels deutes amb entitats de crèdit a curt termini, 19,69 M€, és inferior en 8,05 M€ a l'import dels interessos meritats i pendents de pagament existents en aquesta data que ascendeixen a un total de 27,74 M€. El detall és el següent:

- Interessos de préstecs BEI meritats el 2009, pendents de pagament, de 22,09 M€.
- Interessos de permuta financera meritats el 2009, pendents de pagament, de 5,65 M€.

Aquesta diferència de 8,05 M€ procedeix de l'exercici 2008 i ha estat regularitzada satisfactòriament a l'inici de l'exercici 2010.

Durant l'exercici 2010 IFERCAT ha contractat i disposat tres pòlisses de crèdit de 100,00 M€ cadascuna d'elles per cobrir necessitats transitòries de tresoreria, les quals han estat cancel·lades abans de finalitzar l'exercici. La formalització d'aquestes tres operacions de crèdit ha estat degudament autoritzada pel Govern de la Generalitat.

El saldo a 31 de desembre del 2010 dels deutes amb entitats de crèdit a curt termini, 27,70 M€, es correspon amb l'import dels interessos meritats i pendents de pagament existents en aquesta data. El detall és el següent:

- Interessos de préstecs BEI meritats el 2010, pendents de pagament, de 22,36 M€.
- Interessos de permuta financera meritats el 2010, pendents de pagament, de 5,34 M€.

El tipus d'interès mitjà del conjunt dels préstecs a llarg termini contractats amb el BEI, ajustat amb els de les permutes financeres, és del 3,6% en l'exercici 2009 i del 4,2% en l'exercici 2010.

2.2.9. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall del saldo a 31 de desembre del 2009 i del 2010 dels creditors comercials i altres comptes a pagar és el següent:

Quadre 14. Creditors comercials i altres comptes a pagar

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Creditors per prestació de serveis	136.132.443	144.224.187	216.896.243
Personal	1.437	1.731	42
Administracions públiques	53.681.169	64.311	98.304
Total	189.815.049	144.290.229	216.994.589

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

A continuació s'analitzen els saldos amb creditors per prestacions de serveis, mentre que els saldos amb administracions públiques s'analitzen en l'apartat següent.

Creditors per prestació de serveis a 31 de desembre del 2009

El saldo a 31 de desembre del 2009 dels creditors per prestació de serveis inclou els imports pendents de pagament corresponents a les obres (136,23 M€ de les relacions valorades dels mesos de novembre i desembre) i a les concessions d'obres (4,98 M€ de la tarifa tècnica dels mesos de novembre i desembre) de la línia 9 del metro, dels projectes d'infraestructures ferroviàries (2,34 M€), i de despeses d'explotació (0,67 M€ bàsicament de la provisió en concepte de subministrament d'energia elèctrica del tram IV de la línia 9).

En la fiscalització d'aquests saldos s'ha observat que a 31 de desembre del 2009 existeix un saldo deutor procedent d'exercicis anteriors que finalment ha estat regularitzat en l'exercici 2010.

Creditors per prestació de serveis a 31 de desembre del 2010

El saldo a 31 de desembre del 2010 dels creditors per prestació de serveis inclou els imports pendents de pagament corresponents a les obres (126,23 M€ de les relacions valorades dels mesos d'octubre, novembre i desembre) i a les concessions d'obres (5,79 M€ de la tarifa tècnica dels mesos de novembre i desembre) de la línia 9 del metro, als projectes d'infraestructures ferroviàries (1,10 M€), i a despeses d'explotació (3,01 M€ bàsicament de les provisions en concepte de subministrament d'energia elèctrica i de manteniment del túnel del tram IV de la línia 9).

En la fiscalització d'aquest saldo s'ha observat que IFERCAT ha proveït les despeses corresponents al manteniment del túnel de la línia 9 per un import inferior en 0,22 M€ al que ha estat facturat per FMBSA el febrer del 2011.

D'acord amb el que preveu la disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat, IFERCAT ha informat en la Memòria dels comptes anuals de l'exercici 2010 que un import de 2,54 M€ sobrepassa el termini legal màxim de pagament que estableix la llei esmentada.

2.2.10. Administracions públiques deutores i creditors

El detall dels saldos deutors i creditors d'administracions públiques que mostra el Balanç a 31 de desembre del 2009 i del 2010 és el següent:

Quadre 15. Administracions públiques

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Comptes d'actiu:			
- Hisenda pública, deutora per devolució IVA	-	7.132.378	37.324.027
- Hisenda pública, deutora per devolució Impost societats*	19.369	1.639.206	76.693
- Hisenda pública, IVA suportat	18.934.363	18.733.858	28.779.191
Total	18.953.732	27.505.442	66.179.911
Comptes de passiu:			
- Hisenda pública creditora per IVA	53.616.988	-	-
- Hisenda púb., creditora per retencions d'IRPF practicades	41.247	45.166	82.580
- Organismes de la Seguretat Social, creditors	19.112	19.145	15.724
- Hisenda pública creditora per altres conceptes fiscals	3.822	-	-
Total	53.681.169	64.311	98.304

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

* El saldo corresponent a l'exercici 2008 s'havia registrat en el compte d'Hisenda pública deutora per retencions i pagaments a compte, però en aquest quadre es mostra com a Hisenda pública deutora per devolució d'impostos, d'acord amb el traspàs efectuat per IFERCAT a l'inici de l'exercici 2009 i per tal de mantenir una adequada homogeneïtat dels saldos.

L'aspecte més rellevant dels saldos amb Administracions públiques és que el saldo de les liquidacions d'IVA a la fi de l'exercici 2010 és a pagar per IFERCAT, mentre que a la fi dels exercicis 2008 i 2009 era a cobrar.

L'IVA repercutit l'exercici 2010 s'ha incrementat respecte al de l'exercici 2009 com a conseqüència, per una banda, d'haver iniciat en l'exercici 2010 la facturació del cànon ferroviari i, per altra banda, d'haver facturat en el mes de desembre del 2010 a l'empresa concessionària de les estacions del tram II de la línia 9 un import de 401,56 M€, IVA exclòs, per les obres entregades que ja estaven executades.

En l'exercici 2008 també s'havia facturat en el mes de desembre a les empreses concessionàries de les estacions dels trams I i IV les obres prèviament executades per IFERCAT, per 674,05 M€, però la corresponent quota d'IVA repercutit a pagar es compensava amb les liquidacions d'IVA del primer, segon i tercer trimestre que a la fi de l'exercici encara estaven pendents de cobrament, així com per l'IVA suportat del quart trimestre.

Pel que fa als saldos existents a 31 de desembre del 2009 i del 2010, s'ha verificat la seva raonabilitat mitjançant el corresponent pagament o cobrament posterior o, si escau, la seva incorporació a les declaracions presentades a l'Agència Tributària.

S'ha revisat, també, la documentació referent a les declaracions dels exercicis oberts a inspecció fiscal, i no s'ha provat l'existència de passius addicionals significatius com a conseqüència d'una eventual inspecció.

2.2.11. Periodificacions d'actiu i de passiu, a llarg i a curt termini

El detall de les periodificacions a llarg i a curt termini registrades en el Balanç a 31 de desembre dels exercicis 2009 i 2010 és el següent:

Quadre 16. Periodificacions

Concepte	Saldo a 31.12.2010	Saldo a 31.12.2009	Saldo a 31.12.2008
Periodificacions a llarg termini:			
- Avançaments rebuts per prestacions de serveis a llarg termini	-	855.440	884.462
Periodificacions a curt termini:			
- Ingressos anticipats	4.043.996	32.902	36.781
Total periodificacions en el passiu del Balanç	4.043.996	888.342	921.243
Periodificacions a curt termini:			
- Despeses anticipades	(16.789)	-	-
Total periodificacions en l'actiu del Balanç	(16.789)	-	-

Imports en euros. Entre parèntesis es mostren els saldos deutors.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

El saldo a 31 de desembre del 2009 de les periodificacions del passiu, a curt i llarg termini, d'un total de 0,88 M€, es correspon amb l'import cobrat l'exercici 2006 de Fira 2000, SA pendent d'imputar al compte de resultats relatiu a la construcció d'una galeria de serveis sobre el passadís de comunicació que unirà l'estació de metro Fira de la línia 9 amb el vestíbul del recinte firal Gran Via.

Aquests saldos han estat cancel·lats contra el Resultat de l'exercici 2010, perquè l'esmentada operació ha passat a ser registrada com una venda a terminis, d'acord amb la seva verdadera naturalesa, mentre que fins a la data havia estat considerada com una cessió d'us.

El saldo a 31 de desembre del 2010 de les periodificacions del passiu a curt termini, de 4,04 M€, correspon a la part de l'aportació cobrada del DPTOP en concepte de transferències corrents que està pendent d'imputar com a ingrés en el compte de resultats.

En la revisió del càlcul efectuat per IFERCAT s'observa que el percentatge d'ingressos imputats l'exercici 2010 al Compte de pèrdues i guanys representa un 88,8% de les despeses registrades en aquest exercici en concepte de tarifa tècnica en lloc del 90,0% que és el percentatge d'aquestes despeses que cobreix la transferència del DPTOP segons la Llei de pressupostos. Això implica que s'han imputat en excés 0,35 M€ al passiu del Balanç en concepte d'ingressos anticipats, respecte a l'import comptabilitzat de 4,04 M€.

El saldo a 31 de desembre del 2010 de les periodificacions d'actiu a curt termini, de 16.789 €, correspon als pagaments efectuats l'exercici 2010 en concepte de primes d'assegurances, la meritació de les quals no es produirà fins a l'exercici 2011. En exercicis anteriors aquestes despeses no s'havien periodificat.

2.3. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

A continuació es presenta el Compte de pèrdues i guanys abreujat corresponent als exercicis acabats el 31 de desembre del 2009 i del 2010. Els imports corresponents a l'exercici 2008 es mostren a efectes comparatius.

Quadre 17. Compte de pèrdues i guanys abreujat corresponent als exercicis 2009 i 2010

Concepte	Exercici 2010 (Deure) Haver	Exercici 2009 (Deure) Haver	Exercici 2008 (Deure) Haver
Altres ingressos d'explotació	53.800.565	16.300.572	2.101.176
Despeses de personal	(1.265.497)	(1.341.416)	(1.181.746)
Altres despeses d'explotació	(38.993.423)	(14.942.541)	(676.435)
Amortització de l'immobilitzat	(14.510.475)	(558.200)	(68.816)
Imputació de subvencions	62.646	623	-
Resultat per alienacions i altres	(139.590)	-	-
Altres resultats	83	2.604	3.985
A) Resultat d'explotació	(1.045.691)	(538.358)	178.164
Ingressos financers	-	7.785.775	1.054.661
Despeses financeres	(80.653.777)	(61.884.348)	(54.196.024)
Capitalització de despeses financeres	64.514.011	53.640.834	53.276.955
B) Resultat financer	(16.139.766)	(457.739)	135.592
C) Resultat abans d'impostos (A+B)	(17.185.457)	(996.097)	313.756
Impost sobre beneficis	-	-	-
Resultat de l'exercici – (Pèrdua)/Benefici	(17.185.457)	(996.097)	313.756

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

2.3.1. Anàlisi del Compte de pèrdues i guanys

El resultat de l'exercici mostra una pèrdua d'1,00 M€ l'exercici 2009 i de 17,19 M€ l'exercici 2010, enfront del benefici de 0,31 M€ que hi havia l'exercici 2008.

En l'exercici 2009 la pèrdua procedeix a parts iguals del resultat d'explotació i del resultat financer, mentre que en l'exercici 2010 el 93,9% de la pèrdua procedeix de resultats financers negatius.

Aquest increment de les pèrdues es deriva bàsicament de la posada en funcionament del tram IV de la línia 9 a finals de l'exercici 2009, que en el Compte de pèrdues i guanys ha tingut els següents efectes:

- Nous ingressos d'explotació corresponents a:
  - El cànon ferroviari percebut a partir de l'exercici 2010 de FMBSA per la utilització del tram IV de la línia 9, de 25,59 M€.
  - Les subvencions del DPTOP registrades en l'exercici 2009 per 12,23 M€ i en l'exercici 2010 per 26,12 M€, destinades al finançament de la tarifa tècnica del contracte de concessió de les obres de les estacions del tram IV de la línia 9.
- Noves despeses d'explotació corresponents a:
  - La tarifa tècnica del contracte de concessió de les obres de les estacions del tram IV de la línia 9, que ascendeix a 13,62 M€ l'exercici 2009 i a 29,42 M€ l'exercici 2010.
  - Despeses de manteniment del túnel del tram IV, de 5,04 M€ en l'exercici 2010.
  - Despeses de consum d'aigua i d'energia elèctrica del tram IV, de 0,54 M€ en l'exercici 2009 i de 3,25 M€ en l'exercici 2010.
  - Amortització de les infraestructures del tram IV posades en funcionament de 0,47 M€ l'exercici 2009 i de 14,42 M€ l'exercici 2010.
- Increment de les despeses financeres imputades al Compte de pèrdues i guanys ja que, d'acord amb el Pla general de comptabilitat, a partir de la posada en funcionament del tram IV de la línia 9, els interessos dels préstecs que financen aquest tram ja no es poden activar.

Pel que fa a les despeses financeres, addicionalment, cal tenir en compte que a partir del quart trimestre del 2009 els contractes de permuta financera (*swaps*) han començat a meritjar interessos a pagar per IFERCAT mentre que en els períodes anteriors aquests interessos eren a cobrar.

2.3.2. Altres ingressos d'exploació

El detall dels altres ingressos d'exploació dels exercicis 2009 i 2010, en comparació amb els de l'exercici 2008, és el següent:

Quadre 18. Altres ingressos d'exploació

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Exercici 2008
Subvencions del DPTOP	26.124.270	12.230.000	-
Ingressos per serveis (GISA)	2.052.520	2.074.429	1.880.805
Ingressos per manteniment i energia elèctrica tram IV L9	-	1.925.283	-
Cànon ferroviari (FMBSA)	25.585.795	-	-
Ingressos per facturació a Red Eléctrica de España, SAU	-	-	146.424
Cànon cessió d'ús galeria de serveis a FIRA 2000, SA	36.781	69.683	69.683
Altres	1.199	1.177	4.264
Total	53.800.565	16.300.572	2.101.176

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

A continuació s'analitzen els principals components dels altres ingressos d'exploació.

Subvencions del DPTOP

En els exercicis 2009 i 2010 el DPTOP ha inclòs en el seu pressupost transferències corrents a favor d'IFERCAT per 12,23 M€ i 30,16 M€, respectivament, destinades al finançament del 90,0% de la tarifa tècnica dels contractes de concessió d'obres de les estacions de la línia 9. Aquestes subvencions no existien en l'exercici 2008.

El fet que les despeses en concepte de tarifa tècnica efectivament suportades l'exercici 2010 hagin estat inferiors a les previstes justifica que d'aquests 30,16 M€ només s'hagin imputat al Compte de pèrdues i guanys 26,12 M€, mentre que els restants 4,04 M€ s'hagin registrat en el passiu del Balanç com a ingressos anticipats (vegeu l'apartat 2.2.11). S'observa, però, que l'import registrat en concepte d'ingressos d'exploació (26,12 M€) és inferior en 0,35 M€ al que correspondria en funció de les despeses efectivament suportades a les quals està destinada.

Ingressos per serveis (GISA)

Els altres ingressos d'exploació procedents de GISA corresponen íntegrament a l'import facturat per IFERCAT a GISA en aplicació de la clàusula vuitena del conveni formalitzat el 29 de desembre del 2004 per ambdues entitats en relació amb la construcció de la línia 9 del metro de Barcelona.

La descripció i anàlisi de l'import facturat per IFERCAT a GISA els exercicis 2009 i 2010 ja s'ha efectuat en l'apartat 2.2.4 d'aquest informe, on s'assenyala que la Sindicatura consi-

dera que per a l'exercici 2010 IFERCAT hauria d'haver tingut en compte el fet d'haver posat en funcionament el tram IV de la línia 9 a l'hora de repercutir els costos d'aquesta línia a GISA.

Pel que fa a la classificació dins del Compte de pèrdues i guanys, aquests ingressos s'haurien d'haver registrat en el compte de subvencions a l'explotació en lloc de comptabilitzar-los en el compte d'altres ingressos per serveis diversos, ja que es considera que financen de manera indirecta part del dèficit d'explotació d'IFERCAT.

Ingressos per manteniment i energia elèctrica del tram IV de la línia 9

Els ingressos registrats l'exercici 2009 en concepte de manteniment, 1,39 M€, i d'energia elèctrica, 0,54 M€, del tram IV de la línia 9 del metro, segons consta en la Memòria dels comptes anuals, es deriven del conveni formalitzat l'1 d'agost del 2008 amb EMT i FMBSA.

La clàusula cinquena del conveni estableix que FMBSA, en tant que empresa que prestarà el servei de transport ferroviari de la línia 9, s'obliga a abonar a IFERCAT el corresponent cànon ferroviari en les condicions que normativament es fixin.

D'acord amb el fet que el cànon ferroviari no va ser establert fins a l'exercici 2010, i que en el conveni no es preveu cap compensació econòmica amb anterioritat a la seva entrada en vigor, la Sindicatura considera que els ingressos en concepte de compensació dels costos de manteniment i d'energia elèctrica del tram IV de la línia 9 registrats l'exercici 2009 no estan degudament suportats documentalment.

Aquests ingressos han estat cobrats per IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010, excepte 0,04 M€ que han estat anul·lats l'exercici 2010 per excés de provisió del 2009.

Cànon ferroviari (FMBSA)

El cànon per la utilització de les infraestructures ferroviàries de la línia 9 està establert en l'Ordre del DPTOP 577/2010, del 3 de desembre, que fixa una quota per a l'exercici 2010 de 0,25 M€ mensuals per cada quilòmetre de via ferroviària.

D'acord amb l'article 57 de la Llei 4/2006, del 31 de març, ferroviària, modificat per la Llei 16/2008, del 23 de desembre, de mesures fiscals i financeres, el cànon ferroviari és una taxa que es merita "quan es porta a terme la utilització efectiva de la infraestructura ferroviària".

Els ingressos registrats l'exercici 2010 en concepte de cànon ferroviari són superiors en 0,46 M€ als meritats durant aquest període segons el que estableix la Llei 4/2006 (la diferència amb l'excés que s'esmenta en l'apartat 2.2.4 correspon al 16% d'IVA repercutit). Aquesta incidència s'origina pel fet d'haver facturat el cànon dels quilòmetres posats en servei durant l'exercici 2010 a partir d'una data que no es correspon amb la de l'inici de la

seva posada en funcionament: els 4 quilòmetres posats en funcionament el 18 d'abril s'han facturat tot el mes d'abril, mentre que els 2,6 quilòmetres posats en funcionament el 26 de juny no s'han començat a facturar fins al mes de juliol.

Cànon de cessió d'ús de la galeria de serveis a Fira 2000, SA

Els altres ingressos d'explotació procedents de Fira 2000, SA es deriven dels convenis formalitzats els anys 2005 i 2006 amb aquesta societat, GISA i el DPTOP en relació amb la connexió de l'estació Fira de la línia 9 amb el recinte firal Gran Via.

L'ingrés registrat l'exercici 2009, de 69.683 €, correspon al cànon per la cessió d'ús a Fira 2000, SA, de la galeria de serveis sobre el passadís de comunicació entre l'estació del metro i el recinte firal. Una part d'aquest cànon, 36.781 €, ha estat cobrada durant l'exercici 2009, mentre que els restants 32.902 € corresponen a la part repercutida a l'exercici 2009 del cobrament anticipat que va tenir lloc l'any 2006 (vegeu l'apartat 2.2.11).

L'ingrés registrat l'exercici 2010, de 36.781 €, correspon a la part del cànon cobrada durant l'any 2010. Aquest ingrés no ha estat degudament comptabilitzat ja que, tal com ja s'ha assenyalat en l'apartat 2.2.11, IFERCAT en l'exercici 2010 ha passat a considerar l'esmentada cessió d'ús com una venda a terminis d'acord amb la seva verdadera naturalesa. La part de la quota corresponent als interessos cobrats, de 25.860 €, s'hauria d'haver comptabilitzat com un ingrés financer, mentre que la part de l'amortització del deute cobrada, de 10.921 €, s'hauria d'haver regularitzat amb abonament al compte de Resultats per alienacions on consta incorrectament registrada com a pèrdua (vegeu l'apartat 2.3.5).

2.3.3. Despeses de personal

Les despeses de personal dels exercicis 2009 i 2010, i les de l'exercici 2008 que es mostren a efectes comparatius, són les següents:

Quadre 19. Despeses de personal

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Exercici 2008
Sous i salaris	1.048.941	1.112.847	988.955
Seguretat Social (a)	182.288	187.845	162.615
Fundació laboral de la construcció	1.012	1.031	902
Altres despeses socials (b)	33.256	39.693	29.274
Total	1.265.497	1.341.416	1.181.746

Imports en euros.

Font: Comptes Anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

Notes:

- (a) Les quotes de la Seguretat Social de l'exercici 2009 són de 178.997 €. La resta correspon a una regularització comptable d'exercicis anteriors de 1.757 €, i a una declaració complementària de 7.091 €.
- (b) Les altres despeses socials de l'exercici 2008 no inclouen 9.000 €, que constaven registrats com a altres despeses d'explotació d'aquell exercici.

La plantilla mitjana d'IFERCAT ha passat de setze treballadors en l'exercici 2008 a disset treballadors en els exercicis 2009 i 2010. Durant l'exercici 2009 es van produir tres altes (dos tècnics i un oficial primera) i dues baixes (dos tècnics) i es va contractar un xofer durant sis mesos (de juny a novembre), mentre que en l'exercici 2010 no es va produir cap alta ni cap baixa.

A continuació es comenten les principals variacions de les despeses de personal dels exercicis 2009 i 2010 respecte a l'exercici anterior.

Sous i salaris

Les despeses en sous i salaris en l'exercici 2009 han augmentat en un 12,5 i en l'exercici 2010 han disminuït en un 5,7%. A continuació s'efectua la seva anàlisi de forma individualitzada per a cadascun d'aquests dos exercicis.

Exercici 2009

L'increment retributiu aplicat per IFERCAT en l'exercici 2009 ha estat del 3,5%, excepte en el cas dels alts càrrecs i personal assimilat als quals no s'ha aplicat cap increment. Aquest 3,5% es correspon amb l'increment previst en l'Acord de revisió salarial per a l'exercici 2009 del Conveni col·lectiu de treball del sector de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona a què IFERCAT es troba adscrit.

Adicionalment s'han aplicat increments retributius pactats contractualment² a cinc dels vuit treballadors que van ser contractats en l'exercici 2008, dos dels quals tenen la consideració de personal assimilat a alts càrrecs en percebre remuneracions iguals o superiors a les dels directors i secretaris generals de la Generalitat. Els increments salarials aplicats a aquests cinc treballadors en l'exercici 2009 oscil·len entre el 2,1% i el 13,3%, sense tenir en compte l'increment aplicat amb posterioritat del 3,5% que fixa el conveni.

L'article 22.e de la Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2009, estableix que les disposicions en matèria de despeses de personal contingudes en aquesta llei són aplicables a les entitats de dret públic i a les societats mercantils que perceben aportacions de qualsevol naturalesa amb càrrec als pressupostos de la Generalitat o de les seves entitats, i que contribueixin directament o indirectament a cobrir el dèficit d'explotació.

Tot i que durant l'exercici 2009 IFERCAT no ha rebut aportacions directes amb càrrec a pressupostos públics destinades a cobrir el dèficit d'explotació, sí que ha rebut ingressos provinents de GISA, empresa pública depenent de la Generalitat, destinats a finançar el

---

2. Modificació del text arran de l'al·legació a l'observació 9 (9.a i 9.b).

100,0% de les despeses d'explotació directament relacionades amb la construcció de la línia 9 del metro més el 95,0% de les despeses totals de personal. Per tant, la limitació en l'increment de les despeses de personal que estableix la llei de pressupostos és, també, d'aplicació a IFERCAT.

La Sindicatura ha comprovat que l'increment global de la massa salarial del personal laboral d'IFERCAT en l'exercici 2009 està per sobre de les limitacions que estableix la Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009, fixades en un 0% en el cas del personal laboral assimilat a alts càrrecs i en un 2% pel que fa a la resta de personal laboral.

L'increment previst en l'Acord de revisió salarial del conveni, del 3,5%, i els increments retributius pactats contractualment³ aplicats al personal laboral no assimilat als alts càrrecs (que corresponen a tres treballadors i que oscil·len entre el 9,1% i el 13,3%) només s'haurien pogut aplicar en cas que hagués estat autoritzat conjuntament pel departament competent en matèria de funció pública i el Departament d'Economia i Finances, d'acord amb el previst en l'article 26.3 de la Llei 15/2008 de pressupostos per a l'exercici 2009. IFERCAT no disposa d'aquesta autorització.

Les remuneracions dels dos directius assimilats a alts càrrecs, que han augmentat en un 2,1% i en un 6,7%, no podien haver experimentat cap increment durant l'exercici 2009 d'acord amb el que estableix l'article 27 de la Llei de pressupostos.

Exercici 2010

En l'exercici 2010 l'increment retributiu aplicat per IFERCAT ha estat de l'1,5%, excepte en el cas dels alts càrrecs i personal assimilat als quals no s'ha aplicat cap increment. Aquest 1,5% es correspon amb l'increment previst en l'Acord de revisió salarial per a l'exercici 2010 del Conveni col·lectiu de treball del sector de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona, al qual IFERCAT està adscrit. Aquest increment s'ha aplicat durant el període gener a desembre del 2010 a les remuneracions vigents l'exercici 2009 segons el citat conveni.

Pel que fa al període juny a desembre, a més, s'han aplicat a tot el personal d'IFERCAT les reduccions en els sous i salaris previstes en el Decret 3/2010, del 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic.

L'article 22.1.e de la Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2010, estableix que les disposicions en matèria de despeses de personal contingudes en aquesta llei són aplicables a les entitats de dret públic, i en el punt 2 d'a-

---

3. Modificació del text arran de l'al·legació a l'observació 9 (9.a i 9.b).

quest mateix article s'autoritza el Govern perquè pugui exceptuar l'aplicació d'algunes d'aquestes disposicions a les entitats de dret públic que no percebin aportacions de qualsevol naturalesa amb càrrec als pressupostos de la Generalitat o de les seves entitats dependents, destinades directament o indirectament a cobrir el dèficit d'explotació. Aquesta excepció va ser aprovada en l'Acord de Govern de l'1 de juny del 2010, pel qual s'autoritzen les entitats esmentades a aplicar els increments salarials previstos en els pactes, acords o convenis col·lectius vigents que tinguessin subscrits amb anterioritat.

En l'exercici 2010 IFERCAT tampoc no ha rebut aportacions directes amb càrrec a pressupostos públics destinades a cobrir el dèficit d'explotació, sí que ha rebut ingressos provinents de GISA, empresa pública depenent de la Generalitat, destinats a finançar el 100,0% de les despeses d'explotació directament relacionades amb la construcció de la línia 9 del metro més el 95,0% de les despeses totals de personal. Per tant, la limitació en l'increment de les despeses de personal que estableix la Llei de pressupostos és, també, d'aplicació a IFERCAT.

La Sindicatura ha comprovat que l'increment global de la massa salarial del personal laboral no assimilat a alts càrrecs d'IFERCAT en l'exercici 2010, deixant a banda les reduccions aplicades en virtut del Decret 3/2010, està per sobre de la limitació que estableix la Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010, fixada en un 0,3%.

L'increment previst en l'Acord de revisió salarial del conveni, de l'1,5%, només s'hauria pogut aplicar en cas que hagués estat autoritzat de forma conjunta pel departament competent en matèria de funció pública i el Departament d'Economia i Finances, d'acord amb el que preveu l'article 26.3 de la Llei 25/2009, de pressupostos per a l'exercici 2010.

En data 17 de setembre del 2010, IFERCAT va sol·licitar al Departament d'Economia i Finances l'informe favorable per incrementar els salaris d'acord amb el conveni. La resposta de Direcció General de pressupostos va ser que no era procedent sol·licitar l'informe favorable ja que l'aplicació d'un conveni col·lectiu vigent no es considerava modificació de les condicions retributives. Cal tenir en compte, però, que l'increment salarial aplicat per IFERCAT de l'1,5% correspon a la revisió salarial d'un conveni col·lectiu.

Seguretat Social

Les despeses en Seguretat Social a càrrec d'IFERCAT de l'exercici 2009 han augmentat en un 15,5% respecte a l'exercici 2008 i en l'exercici 2010 han disminuït en un 3,0%.

Durant el període 2008-2010, el percentatge de les despeses en Seguretat Social respecte a les bases de cotització passa d'un 31,2% en l'exercici 2008 a un 31,9% en l'exercici 2010, la qual cosa es considera raonable d'acord amb les variacions en la categoria del personal que ha estat alta o baixa durant aquest període.

2.3.4. Altres despeses d'explotació

El detall de les altres despeses d'explotació dels exercicis 2009 i 2010, i les de l'exercici 2008, que es mostren a efectes comparatius, són les següents:

Quadre 20. Altres despeses d'explotació

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Exercici 2008
Arrendaments i cànons	29.682.179	13.881.672	152.321
Reparacions i conservació	5.079.021	37.420	22.996
Serveis de professionals independents	727.488	262.051	227.238
Primes d'assegurances	20.414	37.230	40.024
Serveis bancaris i similars	832	1.000	491
Publicitat, propaganda i relacions públiques	27.017	64.291	111.847
Subministraments	3.252.917	539.347	-
Altres serveis	145.458	115.708	120.934
Tributs	58.098	3.822	584
Total	38.993.424	14.942.541	676.435

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

A continuació s'analitzen les principals variacions i es descriuen, si escau, les incidències observades pel que fa a les altres despeses d'explotació.

Arrendaments i cànons

Les despeses d'arrendaments i cànons durant els exercicis 2009 i 2010 estan integrades gairebé en la seva totalitat per la tarifa tècnica del contracte de concessió de les estacions del tram IV de la línia 9, que assoleix 13,62M€ en l'exercici 2009 i 29,42M€ en l'exercici 2010. El seu increment s'explica per la progressiva entrega a IFERCAT de les obres de les estacions per part de l'empresa concessionària.

L'import registrat per aquest concepte com a despeses es correspon amb el de les factures emeses per l'empresa a què es va adjudicar el contracte de concessió a la fi de l'exercici 2008. El resultat de la fiscalització d'aquesta facturació s'explica en l'apartat 4.4.4, on es conclou que l'import facturat és superior al que correspondria en aplicació de les clàusules que regeixen el contracte.

La resta de despeses d'arrendaments i cànons tenen un import poc significatiu. Només destaquen les despeses de lloguer de les oficines de la seu d'IFERCAT, que passen de 130.622 € en l'exercici 2008 a 244.195 € en l'exercici 2009 i a 237.472 € en l'exercici 2010.

L'increment en l'exercici 2009 s'explica pel trasllat de la seu d'IFERCAT de la planta primera de Via Augusta 281-285, on fins al desembre del 2008 ocupava un únic despatx, a la planta segona del mateix edifici, on va passar a ocupar dos despatxos, amb un in-

crement de la superfície útil ocupada del 94,6% i un increment del preu del metre quadrat del 4,1%. La nova renda satisfeta a partir del gener del 2009 es correspon amb la del contracte formalitzat amb anterioritat per l'arrendador i FGC, al qual IFERCAT es va subrogar com a part arrendatària amb l'informe favorable de la Direcció General del Patrimoni. En l'expedient no hi consta, però, cap informe en què es justifiqui la necessitat d'ampliar a partir de l'exercici 2009 la superfície de les oficines de la seu d'IFERCAT.

La disminució en l'exercici 2010 s'explica pel fet d'haver renegociat les condicions del lloguer de les oficines de la planta segona de Via Augusta, 281-285 a partir de novembre del 2010, un cop vençut el contracte a què IFERCAT s'havia subrogat.

Finalment, cal esmentar que en data 28 de març del 2011 hi ha hagut el canvi de domicili social d'IFERCAT a la seu de GISA, en el carrer dels Vergós, 36-42.

Reparacions i conservació

Les despeses de reparacions i conservació en l'exercici 2009, de 37.420 €, estan integrades, principalment, per les despeses de neteja d'oficines, de suport de llicències informàtiques i de manteniment dels equips de telecomunicació, despeses que s'han mantingut al mateix nivell de l'exercici 2008, a excepció de les despeses de neteja d'oficines que han augmentat en un 142,0% com a conseqüència de l'increment de la superfície llogada a partir del gener del 2009, així com per l'ampliació del nombre d'hores de la prestació del servei a partir del 18 de maig del 2009, que no consta motivada en l'expedient. El resultat de la fiscalització dels contractes de neteja consta en l'apartat 4.4.1.

En l'exercici 2010 aquest compte passa a estar integrat, addicionalment, per les despeses de manteniment del tram IV de la línia 9 a càrrec de FMBSA, d'acord amb el conveni formalitzat l'1 d'agost del 2008, de 5,04 M€. En relació amb aquestes despeses s'han observat les incidències següents:

- El conveni no estableix l'import i la forma de càlcul de l'aportació econòmica d'IFERCAT quant a les tasques d'administració i conservació encomanades a FMBSA.
- Les despeses registrades en l'exercici 2010 són inferiors en 0,22 M€ a les meritades, import que correspon a un defecte de provisió de les despeses pendents de facturar per FMBSA a 31 de desembre (vegeu l'apartat 2.2.9).

Serveis de professionals independents

Les despeses dels serveis professionals independents mostren un increment respecte a l'exercici anterior del 15,3% en l'exercici 2009 i del 177,6% en l'exercici 2010. El detall d'aquestes despeses en els exercicis 2008, 2009 i 2010 és el següent:

Quadre 21. Serveis de professionals independents

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Exercici 2008
Honoraris d'assessorament tècnic, jurídic i de gestió	595.230	208.667	143.250
Serveis de suport informàtic	58.707	7.607	15.415
Serveis de personal	43.353	28.557	42.953
Dietes Consell d'Administració	30.198	17.220	25.620
Total	727.488	262.051	227.238

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

L'increment dels honoraris d'assessorament tècnic, jurídic i de gestió s'explica fonamentalment per les noves despeses d'assessorament legal en relació amb la línia 9 que en l'exercici 2009 ascendeixen a 80.450 € i en l'exercici 2010 a 150.000 €.

Addicionalment, en l'exercici 2010, aquest concepte inclou 312.310 € corresponents a la regularització de despeses incorrectament activades en exercicis anteriors que IFERCAT ha registrat en el Compte de pèrdues i guanys.

Els serveis de suport informàtic mostren una disminució del 50,7% en l'exercici 2009, i un augment del 671,7% en l'exercici 2010. Les principals causes d'aquestes variacions són la incorrecta comptabilització en l'exercici 2008 per aquest concepte de 7.380 €, i les noves contractacions en l'exercici 2010 corresponents al subministrament d'un allotjament pel programa "MantTest", al servei de manteniment de la pagina web de la línia 9, i al servei d'adaptació de les funcionalitats financeres de les eines informàtiques.

La disminució dels serveis de personal en l'exercici 2009 s'explica, principalment, per la incorrecta classificació en l'exercici 2008 de 7.549 € en un altre compte dins de l'epígraf d'altres despeses d'explotació, així com per la disminució dels serveis prestats en haver estat contractat directament com a personal laboral d'IFERCAT un xofer durant els mesos de juny a novembre del 2009 (vegeu l'apartat 2.3.3). IFERCAT, durant la resta de l'exercici 2009, i en els exercicis 2008 i 2010, va fer aquesta contractació a través d'empreses de treball temporal (vegeu l'apartat 4.4.1).

Les dietes del Consell d'Administració han estat correctament calculades d'acord amb l'assistència efectiva a les sessions dels consellers i el preu aprovat mitjançant Acord del Govern de la Generalitat. A partir del mes de juny del 2010 aquest preu s'ha reduït en un 10,0%. L'assistència mitjana a les sessions es va mantenir pràcticament constant durant el període 2008-2010, tot i que el nombre de sessions baixa en l'exercici 2009.

En la fiscalització d'una mostra del 67,8% l'exercici 2009 i del 76,6% l'exercici 2010 sobre les despeses de serveis professionals independents, excloses les dietes del Consell d'Administració i la regularització de despeses d'exercicis anteriors abans esmentada, no s'han observat incidències quant al seu registre comptable. Pel que fa a la revisió de la legalitat en la contractació d'aquests serveis vegeu l'apartat 4.4.

Subministraments

Les despeses de subministraments corresponen al consum d'energia elèctrica i d'aigua del tram IV de la línia 9 posat en servei a finals de l'exercici 2009.

En la fiscalització d'una mostra del 100,0% l'exercici 2009 i del 37,7% l'exercici 2010 sobre les despeses de subministraments, no s'han observat incidències d'import material quant al seu registre comptable. Pel que fa a la revisió de la legalitat en la contractació d'aquests subministraments vegeu l'apartat 4.4.

2.3.5. Resultats per alienacions i altres

Els resultats negatius per alienacions i altres registrats l'exercici 2010, de 139.590€, es deriven de la regularització de l'operació amb Fira 2000 corresponent a la galeria de serveis sobre el passadís de comunicació entre l'estació Fira de la línia 9 del metro de Barcelona amb el recinte firal Gran Via, que ha consistit a registrar aquesta operació com una venda d'immobilitzat a termini.

L'import registrat com a pèrdues procedents de l'immobilitzat material correspon als ingressos d'explotació registrats per IFERCAT durant el període 2007-2010 quant a l'operació esmenta, que d'aquesta forma queden anul·lats. Cal tenir en compte que l'alienació de la galeria de serveis no genera cap benefici o pèrdua ja que IFERCAT la va vendre a Fira 2000 per l'import equivalent al cost de construcció que havia suportat.

D'aquests 139,590€, 10.921€ corresponen a la part de l'amortització del deute cobrada en l'exercici 2010 que s'hauria d'haver regularitzat amb càrrec als altres ingressos d'explotació, on s'havia comptabilitzat durant l'exercici 2010 (vegeu l'apartat 2.3.2), mentre que els restants 128.669€ corresponen als ingressos registrats durant el període 2007-2009 que s'haurien d'haver regularitzat amb càrrec al compte de Resultats d'exercicis anteriors de l'epígraf del patrimoni net ja que corresponen a l'esmena d'errors d'exercicis anteriors d'import significatiu (representen un 12,3% de la pèrdua d'explotació registrada en l'exercici 2010 per IFERCAT).

2.3.6. Resultat financer

El resultat financer negatiu ascendeix a 0,46M€ en l'exercici 2009 i a 16,14M€ en l'exercici 2010, i correspon als interessos a càrrec d'IFERCAT dels préstecs bancaris que financen les obres de la línia 9 del metro posades en funcionament durant els exercicis 2009 i 2010.

L'anàlisi dels interessos meritats durant els exercicis 2009 i 2010, així com la raonabilitat de la seva distribució entre la part capitalitzada en les immobilitzacions en curs i la part registrada com a resultat financer s'ha efectuat en els apartats 2.2.2 i 2.2.5.

2.4. ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

L'Estat abreujat de canvis en el patrimoni net està integrat per l'Estat d'ingressos i despeses reconeguts, i per l'Estat total de canvis en el patrimoni net. A continuació s'analitzen per separat aquests dos estats.

Estat abreujat d'ingressos i despeses reconeguts

L'Estat d'ingressos i despeses reconeguts que forma part dels comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010 és el que es presenta a continuació. Els imports corresponents a l'exercici 2008 es mostren a efectes comparatius:

Quadre 22. Estat abreujat d'ingressos i despeses reconeguts corresponent als exercicis 2009 i 2010

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Exercici 2008
Resultat del Compte de pèrdues i guanys	(17.185.457)	(996.097)	313.756
Ingressos i despeses imputades directament al patrimoni net	(18.514.107)	-	-
Transferències al Compte de pèrdues i guanys	(62.646)	(623)	-
Total ingressos i despeses reconeguts	(35.762.210)	(996.720)	313.756

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

Els comptes anuals de l'exercici 2009 no recullen en l'epígraf d'ingressos i despeses imputades directament al patrimoni l'import de les pèrdues per cobertures de fluxos d'efectiu, de 4,21 M€, que corresponen a la pèrdua de valor de les permutes financeres durant l'exercici.

Aquest import consta registrat en el Passiu del Balanç a 31 de desembre del 2009 com a moviment del patrimoni net, tal com es mostra en l'Estat total de canvis en el patrimoni net que es presenta a continuació, però no s'ha reflectit en l'Estat d'ingressos i de despeses reconeguts ja que en la seva comptabilització IFERCAT no ha utilitzat els comptes dels grups 8 i 9 que preveu el Pla general de comptabilitat per al seu registre.

Aquesta incidència ha estat esmenada en l'exercici 2010, en el qual s'han comptabilitzat correctament les pèrdues per cobertures de fluxos d'efectiu.

Cal esmentar que en l'Estat de canvis en el patrimoni net inclòs en els comptes anuals de l'exercici 2010, IFERCAT ha rectificat les xifres corresponents a l'exercici 2009 en reflectir-hi adequadament l'import de les despeses imputades directament al patrimoni per la pèrdua de valor de les permutes financeres que corresponien a aquell exercici, de tal forma que l'import total d'ingressos i despeses reconeguts tingui una pèrdua de 5,21 M€.

Estat abreujat total de canvis en el patrimoni net

L'Estat de canvis en el patrimoni net que forma part dels comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010 és el que es presenta seguida continuació. Els imports corresponents a l'exercici 2008 es mostren a efectes comparatius:

Quadre 23. Estat abreujat de canvis en el patrimoni net dels exercicis 2009 i 2010

Concepte	Patrimoni	Resultats negatius d'exercicis anteriors	Benefici (Pèrdua) de l'exercici	Ajustos per canvis de valoració	Subvencions, donacions i llegats	Total
Saldo a 31 de desembre del 2008	488.178.650	(435.550)	313.756	(30.570.467)	4.626.000	462.112.389
Saldo ajustat a 1 de gener del 2009	488.178.650	(435.550)	313.756	(30.570.467)	4.626.000	462.112.389
Distribució benefici exercici 2008	-	313.756	(313.756)	-	-	-
Aportacions socis	17.500.000	-	-	-	-	17.500.000
Ajust canvi de valor permuta financera*	-	-	-	(4.210.560)	-	(4.210.560)
Ingressos i despeses reconeguts	-	-	(996.097)	-	(623)	(996.720)
Saldo a 31 de desembre del 2009	505.678.650	(121.794)	(996.097)	(34.781.027)	4.625.377	474.405.109
Saldo ajustat a 1 de gener del 2010	505.678.650	(121.794)	(996.097)	(34.781.027)	4.625.377	474.405.109
Distribució benefici exercici 2009	-	(996.097)	996.097	-	-	-
Aportacions socis	94.997.330	-	-	-	-	94.997.330
Ingressos i despeses reconeguts	-	-	(17.185.457)	(18.514.107)	(62.646)	(35.762.210)
Saldo a 31 de desembre del 2010	600.675.980	(1.117.891)	(17.185.457)	(53.295.134)	4.562.731	533.640.229

Imports en euros.

Font: Comptes anuals abreujats d'IFERCAT dels exercicis 2009 i 2010.

* En els comptes anuals de l'exercici 2010, els 4,21 M€ corresponents a la pèrdua de valor de les permutes financeres s'han inclòs en l'epígraf d'Ingressos i despeses reconeguts l'exercici 2009, epígraf que assoleix una pèrdua de 5,21 M€ a 31 de desembre del 2009.

A continuació s'analitzen les variacions del patrimoni net durant els exercicis 2009 i 2010.

a) Variacions durant l'exercici 2009

Les variacions del patrimoni net durant l'exercici 2009 han estat les següents:

- Distribució del resultat de l'exercici 2008, que mostrava un benefici de 0,31 M€.
- Alta del resultat de l'exercici 2009, que mostra una pèrdua d'1,00 M€.
- Alta de l'aportació de la Generalitat efectuada l'exercici 2009, de 17,50 M€.
- Disminució per pèrdua de valor de les permutes financeres durant l'exercici 2009, en 4,21 M€.
- Aplicació al resultat de l'exercici de part de la subvenció de GISA, en 623€.

L'aportació de la Generalitat al fons patrimonial d'IFERCAT que estableix la Llei de pressupostos per a l'exercici 2009 ascendia a 70,00 M€, aportació que ha estat reduïda en 52,50 M€ en aplicació de l'Acord de Govern de la Generalitat del 23 de juny del 2009, pel qual s'aproven diverses mesures de control de la despesa. Els 17,50 M€ resultants, han estat cobrats per IFERCAT durant l'exercici 2009.

La pèrdua de valor de les permutes financeres s'ha obtingut per diferència entre els valors actuals a 31 de desembre del 2008 i a 31 de desembre del 2009 dels contractes de permuta financera, valors actuals que han estat proporcionats per les entitats financeres amb què es van formalitzar aquests contractes. Aquesta pèrdua hauria de figurar classificada dins l'epígraf Ingressos i despeses reconeguts, tal com preveu el nou Pla general de comptabilitat, en lloc d'estar-ho en l'epígraf Ajust canvis de valor de permutes financeres.

b) Variacions durant l'exercici 2010

Les variacions del patrimoni net durant l'exercici 2010 han estat les següents:

- Distribució del resultat de l'exercici 2009, que mostrava una pèrdua d'1,00M€.
- Alta del resultat de l'exercici 2010, que mostra una pèrdua de 17,19M€.
- Alta de l'aportació de la Generalitat efectuada l'exercici 2010, de 20,00M€.
- Alta de l'aportació de la Generalitat procedent de la Disposició addicional tercera de l'Estatut, de 75,00M€.
- Disminució per pèrdua de valor de les permutes financeres durant l'exercici 2010, en 18,51M€.
- Aplicació al resultat de l'exercici de part de la subvenció de GISA, en 62.646€.

L'aportació de la Generalitat al fons patrimonial d'IFERCAT que estableix la Llei de pressupostos per a l'exercici 2010 ascendia a 20,00M€, aportació que ha estat reduïda en 2.670€ en aplicació del Decret Llei 3/2010, del 29 de maig, i l'Acord de Govern de la Generalitat de l'1 de juny del 2010, pel qual s'aproven diverses mesures de control de la despesa. L'import resultant ha estat cobrat per IFERCAT durant l'exercici 2010.

L'aportació de la Generalitat procedent de la disposició addicional tercera de l'Estatut, d'acord amb la seva naturalesa (vegeu l'apartat 2.2.6) hauria de figurar classificada en l'Estat de canvis en el Patrimoni net dins l'epígraf Subvencions, donacions i llegats.

La pèrdua de valor de les permutes financeres s'ha obtingut per diferència entre els valors actuals a 31 de desembre del 2009 i a 31 de desembre del 2010 dels contractes de permuta financera, valors actuals que han estat proporcionats per les entitats financeres amb què es van formalitzar aquests contractes. Aquesta pèrdua consta correctament classificada d'acord amb el que estableix el Pla general de comptabilitat.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

En aquest capítol s'analitza el pressupost inicial d'IFERCAT aprovat per als exercicis 2009 i 2010 i la seva liquidació.

3.1. PRESSUPOST INICIAL

Les lleis de pressupostos de la Generalitat de Catalunya preveuen per a IFERCAT uns ingressos i unes despeses de 931,26M€ per a l'exercici 2009 i de 802,89M€ per a l'exercici 2010.

L'assignació de recursos s'ha efectuat, com en anys anteriors, per programes. Així, el pressupost de despeses d'IFERCAT s'emmarca en el programa 522, corresponent a infraestructures ferroviàries. Aquesta assignació de recursos ha estat efectuada a partir del PEF aprovat mitjançant acord del Govern de la Generalitat el 28 de juliol del 2008 ja que el nou PEF no ha estat aprovat fins al juliol del 2010.

A continuació s'analitza el pressupost inicial de forma separada per als exercicis 2009 i 2010.

3.1.1. Pressupost inicial de l'exercici 2009

Els objectius estratègics i operatius d'IFERCAT per a l'exercici 2009 són els mateixos que per a l'exercici 2008. En concret, són els següents:

- Objectius estratègics: dissenyar, posar en funcionament i gestionar la millor xarxa ferroviària de Catalunya, amable amb el territori i respectuosa amb el medi ambient, per poder oferir als ciutadans de Catalunya una xarxa de transport públic ferroviari òptima.
- Objectius operatius: construir la xarxa de la forma més eficient possible tenint en compte la qualitat, el cost i els terminis.

Aquests objectius s'han de portar a terme mitjançant les següents activitats:

- Realitzar obres d'infraestructura ferroviària.
- Realitzar estudis i projectes associats a les infraestructures ferroviàries.
- Gestionar les obres i projectes encomanats, principalment la construcció de la línia 9 del metro.

Les activitats dutes a terme per IFERCAT durant l'exercici 2009 es corresponen amb les que estableix el programa 522 de la Llei de pressupostos.

Els indicadors que estableix la Llei de pressupostos per avaluar el compliment dels objectius de l'exercici 2009 són tres:

- Nombre d'obres a iniciar (obres ferrocarril): 22
- Nombre d'obres a finalitzar (obres ferrocarril): 8
- Nombre d'obres en execució (obres ferrocarril): 32

Respecte al compliment d'aquests objectius, IFERCAT ha tramès al Departament d'Economia i Finances la corresponent anàlisi i el seguiment. D'acord amb aquest document, les dades reals dels indicadors del 2009 han estat els següents:

- Nombre d'obres a iniciar (obres ferrocarril): 18
- Nombre d'obres a finalitzar (obres ferrocarril): 6
- Nombre d'obres en execució (obres ferrocarril): 36

En la formulació del pressupost i en l'avaluació efectuada per IFERCAT no es concreta quines són les obres que corresponen a aquests indicadors, ni a quines unitats estan referits (trams o estacions de la línia 9, contractes d'obres sencers, estudis, projectes, etc.); tampoc no hi consta cap comentari sobre les desviacions d'aquests indicadors en relació als fixats en la Llei de pressupostos.

3.1.2. Pressupost inicial de l'exercici 2010

Els objectius estratègics i operatius han estat desenvolupats d'una forma més acurada en el pressupost de l'exercici 2010. En el quadre següent se'n mostra el detall:

Quadre 24. Objectius estratègics i operatius d'IFERCAT. Exercici 2010

Objectius estratègics	Objectius operatius
Progressar en la construcció i posada en servei de la línia 9 del metro de Barcelona	Posar en servei el tram IV
	Completar l'excavació del túnel dels trams I i II
	Establir el mecanisme de relació amb els concessionaris que incentivin l'eficiència en la gestió i manteniment de les estacions
Planificar i projectar nous eixos ferroviaris, en particular la LOF i l'ETF	Assolir l'aprovació definitiva dels PDU de la LOF i l'ETF
	Progressar en la planificació i projecte de la LOF i l'ETF
Promoure la implantació de sistemes ferroviaris lleugers (trens tramvia) millorant l'aprofitament d'infraestructures existents o projectant i construint nova infraestructura quan correspongui	Sotmetre a informació pública els estudis informatius dels trens tramvia del Bages, de les Terres de Lleida i de Girona
	Llicitar els projectes constructius dels estudis dels trens tramvia
Adquirir coneixement en l'àmbit ferroviari per contribuir a la planificació i disseny d'infraestructures i estar en disposició de donar resposta eficient i efectiva als encàrrecs del govern	Fomentar la participació de personal d'IFERCAT en activitats formatives especialitzades en l'àmbit ferroviari
	Analitzar els mecanismes de gestió ferroviària en països de referència del nostre entorn emmarcant-los en el context legislatiu Europeu i avaluant la possibilitat i interès de la seva transferència
Fomentar la recerca en l'àmbit ferroviari i contribuir a la transmissió del coneixement a la societat	Incrementar la presència d'IFERCAT en diferents fòrums tant nacionals com internacionals
	Incrementar la presència d'IFERCAT en organismes i associacions, nacionals i internacionals, vinculat a la recerca ferroviària

Font: Programa 522 del pressupost de la Generalitat de Catalunya per als exercicis 2009 i 2010.

Aquests objectius s'han de portar a terme mitjançant les següents activitats:

- Realitzar obres d'infraestructura ferroviària.
- Realitzar estudis i projectes associats a les infraestructures en construcció i planificació.
- Gestionar les infraestructures encomanades, principalment la línia 9 del metro.
- Coordinar els diferents actors implicats en l'explotació ferroviària (concessionaris de les estacions, operador del transport i responsables del manteniment).
- Supervisar la posada en servei de la línia 9, avaluar el seu funcionament i corregir les disfuncionalitats.
- Desenvolupar una eina de gestió de la línia 9 i de relació amb els concessionaris i operadors.

- Completar el procés d'aprovació definitiva del PDU de la LOF i l'ETF.
- Iniciar el procés de licitació d'estudis informatius dels eixos ferroviaris encomanats pel govern.
- Desenvolupar nous projectes de planificació d'infraestructures, en particular dels trens tramvia.
- Seleccionar aquelles experiències de països del nostre entorn en l'àmbit ferroviari de les quals es poden extreure ensenyaments per al cas del sistema ferroviari de Catalunya.
- Establir mecanismes de transmissió d'activitat i competència d'IFERCAT a la societat, via presentacions i informació en la pàgina web.
- Participar en organismes i associacions de l'àmbit ferroviari, en particular per estimular les activitats de recerca, innovació i desenvolupament.
- Establir estructures de col·laboració públicoprivada que suposin finançament de les obres d'infraestructura ferroviària.

Les activitats dutes a terme per IFERCAT durant l'exercici 2010 es corresponen amb les que estableix el programa 522 de la Llei de pressupostos.

Els indicadors que estableix la Llei de pressupostos per avaluar el compliment dels objectius de l'exercici 2010 són els següents:

- Nombre de quilòmetres d'infraestructura construïda (obra civil): 41,82 km
- Nombre de quilòmetres d'infraestructura viària construïda: 24,95 km
- Nombre d'estacions acabades: 13
- Nombre d'estacions posades en servei: 10
- Nombre de connexions intermodals: 4
- Percentatge d'execució de l'obra de la línia 9: 74,84%

Aquests indicadors han estat millor definits que en els exercicis anteriors.

Respecte al compliment d'aquests objectius, IFERCAT ha tramès al Departament d'Economia i Finances la corresponent anàlisi i el seguiment. D'acord amb aquest document, les dades reals dels indicadors del 2010 han estat els següents:

- Nombre de quilòmetres d'infraestructura construïda (obra civil): 40,03 km
- Nombre de quilòmetres d'infraestructura viària construïda: 14,70 km
- Nombre d'estacions acabades: 12
(10 estacions del tram IV i 2 del tram I)
- Nombre d'estacions posades en servei: 10
(10 estacions del tram IV)
- Nombre de connexions intermodals: 6
(3 connexions a La Sagrera amb línia 1, línia 5 i Rodalies; 2 connexions a Gorg amb línia 2 i Tram-Besós; i 1 connexió a Fondo amb línia 1)
- Percentatge d'execució de l'obra de la línia 9: 65,60%

Les principals desviacions corresponen al nombre de quilòmetres d'infraestructura viària construïda, inferiors en un 41,1% als previstos, i en el nombre de connexions intermodals, que són superiors en un 50,0% a les previstes. D'acord amb l'anàlisi efectuada per IFERCAT les principals desviacions han estat motivades per:

- L'aplicació de les mesures de contenció del dèficit que han obligat a reduir l'import de les obres a realitzar en la part no concessionada.
- La no inclusió en la previsió inicial de dues connexions de l'estació de Sagrera-Meridiana.

3.2. ESTAT DE LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

En aquest apartat s'analitzen les liquidacions del pressupost dels exercicis 2009 i 2010.

3.2.1. Liquidació del pressupost de l'exercici 2009

La Liquidació del pressupost de l'exercici 2009 ha estat tramesa a la Intervenció General de la Generalitat en data 28 d'agost del 2010, juntament amb la documentació requerida en les instruccions del Departament d'Economia i Finances, a excepció de la determinació del Romanent de tresoreria. En la mateixa data, la Liquidació del pressupost ha estat retuda a la Sindicatura de Comptes, fora del termini que estableix la Llei de finances públiques de Catalunya i la Llei de la Sindicatura de Comptes.

L'Estat de la Liquidació del pressupost d'IFERCAT de l'exercici 2009 es mostra a continuació, resumit per capítols:

Quadre 25. Estat de la Liquidació del pressupost. Exercici 2009

Estat d'ingressos	Pressupost inicial	Drets liquidats	Grau d'execució
Capítol 3. Taxes i altres ingressos	5.006	4.070	81,3%
Capítol 4. Transferències corrents	12.230	12.230	100,0%
Capítol 6. Alienació d'inversions reals	469.319	58.607	12,5%
Capítol 7. Transferències de capital	368.471	-	0,0%
Capítol 8. Variació d'actius financers	70.000	17.500	25,0%
Capítol 9. Variació de passius financers	6.234	614.852	*
Total ingressos	931.260	707.259	75,9%
Estat de despeses	Pressupost inicial	Obligacions reconegudes	Grau d'execució
Capítol 1. Despeses de personal	1.644	1.358	82,6%
Capítol 2. Béns corrents i serveis	15.517	14.922	96,2%
Capítol 3. Despeses financeres	-	459	-
Capítol 6. Inversions reals	914.099	690.520	75,5%
Total despeses	931.260	707.259	75,9%

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estat de la Liquidació del pressupost de l'exercici 2009 d'IFERCAT.

* Percentatge superior a 999%, en valor absolut.

L'import total del pressupost inicial que consta en la Liquidació del pressupost, 931,26M€, es correspon amb el que fou aprovat mitjançant la Llei de pressupostos, sense que s'observin diferències per concepte pressupostari.

A continuació s'analitzen per separat la Liquidació del pressupost d'ingressos i la Liquidació del pressupost de despeses corresponents a l'exercici 2009.

Liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2009

S'ha efectuat la conciliació dels drets liquidats inclosos en els capítols de l'1 al 8 del pressupost amb els ingressos que consten registrats en el Compte de pèrdues i guanys, així com amb les baixes de l'immobilitzat i les altes del patrimoni net. En aquesta conciliació s'observa que els drets liquidats per alienació d'inversions reals són superiors en 30.000€ a les baixes que consten comptabilitzades en l'immobilitzat, la qual cosa està motivada per un error de transcripció.

Pel que fa als drets liquidats en els capítols 1 a 8 del pressupost d'ingressos vegeu els apartats del Balanç 2.2.2 i 2.2.6, així com l'apartat del Compte de pèrdues i guanys 2.3.2, on se n'analitza la composició i comptabilització.

Els drets liquidats en el capítol 9 del pressupost d'ingressos inclouen les altes dels deutes a llarg termini de 200,00M€ (vegeu apartat 2.2.7 del Balanç), més 414,85M€ en concepte d'altres variacions de passius financers, que correspon a les variacions dels actius i passius corrents del Balanç. El detall és el següent:

Quadre 26. Càlcul de la variació de passius financers. Exercici 2009

Concepte	Saldo a 31.12.2008	Saldo a 31.12.2009	Variació
Actius corrents	527.775.486	42.751.578	(485.023.908)
Passius corrents	(234.160.752)	(164.017.503)	70.143.249
Periodificacions a llarg termini (a)	(884.462)	(855.440)	29.022
Inversions financeres a llarg termini (b)	741	661	(80)
Total	292.731.013	(122.120.704)	(414.851.717)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Balanç d'IFERCAT de l'exercici 2009.

Notes:

- (a) Import de les periodificacions a llarg termini existents a 31 de desembre del 2009 amb un venciment inferior a un any que s'han reclassificat a curt termini.
- (b) Devolució d'una fiança a llarg termini l'exercici 2009 mitjançant el seu pagament per tresoreria.
En l'exercici 2008, les inversions financeres a llarg termini no afectaven el càlcul de la variació dels passius financers (capítol 9 del pressupost de despeses) ja que es van donar d'alta 223 € que foren correctament inclosos com a obligacions reconegudes en el capítol 6 del pressupost de despeses.

Aquest import de 414,85M€ correspon al dèficit d'IFERCAT de l'exercici 2009 que ha estat incorrectament registrat com a drets liquidats per a equilibrar la Liquidació del pressupost, tal com ja es va fer, també, en la Liquidació del pressupost de l'exercici 2008.

Deixant a banda aquest import de 414,85 M€, incorrectament registrat com a drets liquidats en el capítol 9, el pressupost d'ingressos mostra un grau d'execució del 31,4%. Aquest baix grau d'execució es pot explicar pels fets següents:

- Les alienacions d'inversions reals previstes en la llei de pressupostos, de 469,32 M€, corresponien a la baixa de les obres de les estacions del tram II de la línia 9 del metro que es preveïen entregar en concessió durant l'exercici 2009. La concessió d'aquestes infraestructures no s'ha formalitzat, però, fins a l'exercici 2010. L'import liquidat l'exercici 2009 correspon al resultat de les actes de comprovació de les obres de les estacions dels trams I i IV entregades en concessió en l'exercici 2008.
- La transferència de capital procedent de l'Administració General de l'Estat prevista en la Llei de pressupostos en 368,47 M€, corresponent a la disposició addicional tercera de l'Estatut, no s'ha arribat a materialitzar.
- L'aportació de capital procedent de la Generalitat s'ha liquidat per un import inferior en 52,50 M€ al previst en la Llei de pressupostos (capítol 8) com a conseqüència de l'aplicació de l'Acord de Govern, del 23 de juny del 2009, pel qual s'aproven diverses mesures de control de la despesa.

Pel que fa l'execució del pressupost d'ingressos també cal esmentar que, en el pressupost inicial no es va consignar cap previsió en concepte d'ingressos per la disposició de préstecs a llarg termini, malgrat que en contractar el préstec del BEI de l'exercici 2008 ja es va preveure que se'n formalitzaria un altre en l'exercici 2009 per 200,00 M€, que és l'import que finalment s'ha disposat i reconegut com a drets liquidats en l'exercici 2009.

Liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2009

S'ha efectuat la conciliació de les obligacions reconegudes en el pressupost amb les despeses que consten registrades en el Compte de pèrdues i guanys, així com amb les altes de l'immobilitzat i dels deutes a llarg termini. D'aquesta conciliació s'observa que les obligacions reconegudes per inversions reals són superiors en 30.000€ a les altes que consten comptabilitzades en l'immobilitzat, la qual cosa està motivada per un error de transcripció.

En relació amb aquestes obligacions reconegudes vegeu l'apartat del Balanç 2.2.2 i els apartats del Compte de pèrdues i guanys 2.3.3, 2.3.4 i 2.3.6, on se n'analitza la composició i comptabilització.

El pressupost de despeses mostra un grau d'execució del 75,9% respecte als crèdits inicialment previstos. La principal desviació correspon a les inversions reals que han estat inferiors en un 24,5% a les previstes com a conseqüència dels fets següents:

- Les inversions en béns destinats a l'ús general han estat inferiors en 218,07M€ a les previstes inicialment com a conseqüència d'un nivell d'execució d'obra inferior al presupostat.
- Les despeses financeres capitalitzades com a immobilitzacions materials en curs en concepte d'interessos i comissions bancaris han estat inferiors en 5,54M€ a les previstes inicialment com a conseqüència dels majors interessos percebuts pels excedents dipositats en la tresoreria corporativa de la Generalitat, en haver canviat el tipus d'interès aplicat d'acord amb el que preveu la Resolució de la Secretaria de Política Financera, Competència i Consum del 25 de maig del 2009. Segons aquesta Resolució, els excedents, en cas de procedir d'operacions de finançament a llarg termini, passen a ser remunerats al mateix tipus d'interès que el pactat en el contracte de finançament original, mentre que amb anterioritat eren remunerats a l'euríbor.

3.2.2. Liquidació del pressupost de l'exercici 2010

La Liquidació del pressupost de l'exercici 2010 ha estat tramesa a la Intervenció General de la Generalitat en data 29 de juliol del 2011, juntament amb la documentació requerida en les instruccions del Departament d'Economia i Finances, i retuda a la Sindicatura de Comptes en data 3 d'agost del 2011, fora del termini que estableix la Llei de finances públiques de Catalunya i la Llei de la Sindicatura de Comptes.

L'Estat de la Liquidació del pressupost d'IFERCAT de l'exercici 2010 es mostra a continuació, resumit per capítols:

Quadre 27. Estat de la Liquidació del pressupost. Exercici 2010

Estat d'ingressos	Pressupost inicial	Drets liquidats	Grau d'execució
Capítol 3. Taxes i altres ingressos	28.562	27.677	96,9%
Capítol 4. Transferències corrents	30.168	30.168	100,0%
Capítol 6. Alienació d'inversions reals	404.158	407.545	100,8%
Capítol 7. Transferències de capital	320.000	-	0,0%
Capítol 8. Variació d'actius financers	20.000	94.997	475,0%
Total ingressos	802.888	560.387	69,8%
Estat de despeses	Pressupost inicial	Obligacions reconegudes	Grau d'execució
Capítol 1. Despeses de personal	1.352	1.235	91,3%
Capítol 2. Béns corrents i serveis	48.857	39.023	79,9%
Capítol 3. Despeses financeres	1	16.141	*
Capítol 6. Inversions reals	727.299	511.129	70,3%
Capítol 9. Variació de passius financers	25.379	-	0,0%
Total despeses	802.888	567.528	70,7%

Imports en milers d'euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estat de la Liquidació del pressupost de l'exercici 2010 d'IFERCAT.

* Percentatge superior a 999%, en valor absolut.

L'import total del pressupost inicial que consta en la Liquidació del pressupost, 802,89M€, es correspon amb el que fou aprovat mitjançant la Llei de pressupostos. No s'observen diferències a nivell de concepte pressupostari.

La Liquidació del pressupost mostra un dèficit de 7,14M€ que s'origina en les operacions de capital. S'analitzen per separat la Liquidació del pressupost d'ingressos i la Liquidació del pressupost de despeses corresponents a l'exercici 2010.

Liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2010

S'ha efectuat la conciliació dels drets liquidats inclosos en el pressupost amb els ingressos que consten registrats en el Compte de pèrdues i guanys, així com amb les baixes de l'immobilitzat, i les altes del patrimoni net i dels deutes a llarg termini, sense que s'hagin observat incidències.

Pel que fa als drets liquidats en el pressupost d'ingressos vegeu els apartats del Balanç 2.2.2, 2.2.6 i 2.2.7, així com l'apartat del Compte de pèrdues i guanys 2.3.2, on se n'analitza la composició i comptabilització.

El pressupost d'ingressos mostra un grau d'execució del 69,8%. Les principals desviacions corresponen a les transferències de capital (capítol 7) i a les variacions d'actius financers (capítol 8), desviacions que s'expliquen pel fet que la transferència de capital procedent de l'Administració General de l'Estat prevista en la Llei de pressupostos de 320,00M€⁴ (capítol 7), corresponent a la disposició addicional tercera de l'Estatut, ha estat liquidada per 75,00M€, els quals consten registrats com a drets liquidats en concepte d'aportacions de capital (capítol 8) ja que consten reconeguts com a obligacions per aquest concepte en el pressupost del DPTOP a 31 de desembre del 2010 (vegeu l'apartat 2.2.4).

Els restants 245,00M€ previstos en relació en la disposició addicional tercera de l'Estatut no han estat registrats com a drets liquidats l'exercici 2010 d'acord amb el fet que encara no han estat reconeguts com a obligacions ni pagats per l'Estat o la Generalitat. Aquest criteri de comptabilització aplicat per IFERCAT és correcte d'acord amb el que estableixen les normes pressupostàries.

Liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2010

S'ha efectuat la conciliació de les obligacions reconegudes incloses en el pressupost amb les despeses que consten registrades en el Compte de pèrdues i guanys, així com amb les altes de l'immobilitzat i dels deutes a llarg termini, sense que s'hagin observat incidències.

---

4. En relació amb aquesta previsió inicial de 320,00M€, l'Estat es va comprometre posteriorment a aportar 335,00M€ d'acord amb el conveni formalitzat amb la Generalitat el 20 de desembre del 2010 (vegeu l'apartat 2.2.4).

Pel que fa a aquestes obligacions reconegudes vegeu l'apartat del Balanç 2.2.2 i els apartats del Compte de pèrdues i guanys 2.3.3, 2.3.4 i 2.3.6, on se n'analitza la composició i comptabilització.

El pressupost de despeses mostra un grau d'execució del 70,7% respecte als crèdits inicialment previstos en la llei de pressupostos. Les principals desviacions corresponen als capítols 3, 6 i 9, desviacions que s'expliquen pels fets següents:

- Capítol 3: en el pressupost inicial es van consignar només 1.000€ en concepte de despeses financeres, malgrat que el tram IV de la línia 9 ja s'havia posat en funcionament a la fi de l'exercici 2009 i, per tant, ja no es podien capitalitzar les despeses financeres dels préstecs destinats al seu finançament.
- Capítol 6: les inversions han estat inferiors en 216,17 M€ a les previstes inicialment com a conseqüència, principalment, d'un nivell d'execució d'obra de les inversions destinades a l'ús general (bàsicament línia 9) inferior al pressupostat, i en menor mesura pel fet de no haver previst que la part de les despeses financeres corresponents al tram IV de la línia 9 ja no es podrien capitalitzar.
- Capítol 9: en el pressupost inicial es van preveure 25,38 M€ en concepte de variació de passius financers en relació amb els quals no s'ha reconegut cap obligació, ja que IFERCAT no ha realitzat noves disposicions de préstecs durant l'exercici 2010.

4. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

En aquest apartat es descriu la legislació aplicable a IFERCAT en matèria de contractació i la informació que s'ha obtingut sobre la contractació d'aquesta entitat durant el període 2009-2010, es detalla la mostra de contractes analitzats i els criteris aplicats per a la seva selecció, i les incidències observades en la seva fiscalització.

4.1. LEGISLACIÓ APLICABLE

La legislació aplicable a IFERCAT en matèria de contractació durant els exercicis 2009 i 2010 és la que va entrar en vigor a partir de l'1 de maig del 2008 (lleis 30/2007 i 31/2007), la qual fou àmpliament descrita en l'apartat 4.1 de l'informe 23/2011 corresponent a l'exercici 2008.

D'aquest tema només cal afegir que a 31 de desembre del 2010, IFERCAT encara té pendent de redactar les Instruccions Internes de Contractació a què fa referència l'article 175 de la LCSP, amb la qual cosa als contractes licitats per activitats diferents a les previstes

en la llei 31/2007 de sectors especials que no superen els llindars comunitaris, i als que per la seva matèria queden exclosos de l'àmbit d'aplicació de la Llei 31/2007 (com és el cas de les concessions d'obres), els són d'aplicació subsidiària els procediments d'adjudicació que preveu l'article 174 de la LCSP per als contractes harmonitzats. Les instruccions esmentades finalment han estat aprovades el 28 d'abril del 2011.

També cal esmentar que el Consell d'Administració d'IFERCAT en data 30 de novembre de 2010 va donar la seva conformitat a la modificació de l'article 5 dels Estatuts d'IFERCAT, per adaptar-los a la normativa de contractació en vigor a partir de l'1 de maig del 2008, modificació que ha estat aprovada mitjançant el Decret 34/2012, del 27 de març.

4.2. INFORMACIÓ SOBRE LA CONTRACTACIÓ D'IFERCAT

Els projectes i les obres corresponents a la línia 9 del metro de Barcelona els licita i adjudica GISA en nom d'IFERCAT. Aquests contractes formen part de la contractació analitzada de GISA, juntament amb la resta de contractes que licita aquesta empresa.

IFERCAT adjudica els contractes de concessió de les obres de les estacions de la línia 9 del metro de Barcelona i altres contractes relatius a treballs diversos referents a aquesta infraestructura així com els contractes per a la redacció d'estudis i projectes corresponents a la LOF, a l'ETF i als trens tramvia. IFERCAT també tramita la licitació i adjudicació del contractes necessaris per al desenvolupament de la seva activitat.

Segons la informació proporcionada per IFERCAT, durant l'exercici 2009 s'han adjudicat dos-cents cinquanta contractes per un total de 0,90M€, mentre que en l'exercici 2010 s'han adjudicat dos-cents vint-i-tres contractes per un total de 3.190,24M€. En aquesta informació no hi consta que IFERCAT hagi tramitat cap modificació o pròrroga i IFERCAT no disposa de cap altre registre dels expedients.

Aquesta informació ha estat comparada amb l'obtinguda del Registre públic de contractes de la Generalitat i amb les actes del Consell d'Administració d'IFERCAT. També s'ha obtingut la relació de convenis formalitzats per IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010 i s'ha verificat que, d'acord amb la seva naturalesa i contingut econòmic, no n'hi havia cap que estigués subjecte a les normes de contractació.

Les incidències observades quant a la integritat i exactitud de la informació continguda en la relació de contractes proporcionada per IFERCAT són les següents:

- La relació de contractes proporcionada per IFERCAT no inclou cap dels contractes adjudicats per procediment obert i negociat durant l'exercici 2009.
- La relació de contractes proporcionada per IFERCAT no inclou cap de les modificacions i pròrroques tramitades durant els exercicis 2009 i 2010.

En els dos quadres següents es mostra el resum dels contractes adjudicats per IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010 segons la informació proporcionada per IFERCAT, a la qual s'han afegit aquells contractes que hi mancaven incloure en l'exercici 2009:

Quadre 28. Contractes adjudicats per IFERCAT. Exercici 2009

Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Nombre d'expedients	Import adjudicat (amb IVA)
Comanda ordinària	Serveis	134	360.690
	Subministraments	73	79.599
	Total	207	440.289
Contractes menors	Serveis	38	437.162
	Subministraments	5	21.490
	Total	43	458.652
Negociat sense publicitat	Serveis	2	94.099
Obert (concurs)	Serveis	1	174.000
Total		253	1.167.040

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat proporcionat per IFERCAT i del Registre públic de contractes de la Generalitat.

Quadre 29. Contractes adjudicats per IFERCAT. Exercici 2010

Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Nombre d'expedients	Import adjudicat (amb IVA)
Comanda ordinària	Serveis	127	616.007
	Subministraments	74	69.998
	Total	201	686.005
Contractes menors	Serveis	17	209.278
	Subministraments	1	10.955
	Total	18	220.233
Negociat sense publicitat	Serveis	2	55.355
	Subministraments	1	4.306.548
	Total	3	4.361.903
Obert (concurs)	Concessió d'obres	1	3.184.971.000
Total		223	3.190.239.141

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat proporcionat per IFERCAT i del Registre públic de contractes de la Generalitat.

Adicionalment, de la informació obtinguda del Registre públic de contractes i de les actes del Consell d'Administració, es desprèn que durant els exercicis 2009 i 2010 IFERCAT ha tramitat vuit modificacions i deu pròrrogues distribuïdes de la forma següent: sis pròrrogues tramitades l'exercici 2009, i vuit modificacions i quatre pròrrogues tramitades l'exercici 2010. Aquestes modificacions i pròrrogues fan referència a un total d'onze contractes: un contracte adjudicat l'exercici 2007, set contractes adjudicats l'exercici 2008 i tres contractes adjudicats l'exercici 2009.

4.3. ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

Per a la fiscalització dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010 s'ha seleccionat una mostra de cinquanta expedients, dels quals vint-i-sis han estat adjudicats l'exercici 2009 i vint-i-quatre l'exercici 2010. El seu detall és el següent:

Quadre 30. Mostra d'expedients fiscalitzats. Exercici 2009

Procediment d'adjudicació					
Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Descripció	Empresa adjudicatària	Data d'adjudicació	Import adjudicat (amb IVA)
Contracte menor:					
Serveis	CN1050412	Execució i instal·lació de 4 suports informatius tipus OPPI model Pal·li, per a informació de la línia 9	CEMUSA	30.12.2009	25.987
	CN1049054	Canvis de traçat en els trams 1 i 4 del PDU per a la reserva de sòl de la LOF	Ovectio, SLP	06.10.2009	20.184
	CN1046327	Neteja de les oficines d'IFERCAT (exercici 2009)	Serclear, SA	01.01.2009	18.126
	CN1048397	Creació de la pàgina web "L9"	Dortoka Disseny, SL	09.07.2009	17.980
	CN1048932	Rectificació del traçat del tram 2 de la LOF per fer-lo apte per a mercaderies	INTRAESA	25.09.2009	17.400
	CN1048440	Manteniment de la pàgina web "L9"	Dortoka Disseny, SL	15.07.2009	16.820
	CN1049457	Allotjament (<i>hosting</i>) per al programa MantTest	COLT Telecom España, SA	18.11.2009	16.168
	(a)	Assessorament i gestió en el procés d'obtenció per a IFERCAT de la propietat dels terrenys ocupats per la cotxera-taller de la línia 9 en la Zona Franca (exercici 2009)	M. T. V.	27.07.2009	14.645
	CN1048241	Modificació de traçat de l'ETF entre Santa Coloma de Farners i el PAET de Girona-Aeroport	Payma Cotas, SAU	13.06.2009	13.920
	CN1048933	Rectificacions puntuals i inclusió de modificacions de traçat de l'ETF després del procés d'al·legacions	INTRAESA	25.09.2009	13.920
	(b)	Consultoria i assistència per la localització dins l'edifici cotxera-taller de la línia 9 en la Zona Franca d'una subestació de transport i distribució d'energia elèctrica	M. T. V.	18.12.2009	6.060
	CN1046748	Adequació de la presentació del traçat de l'ETF i el tram 2 de la LOF	INTRAESA	30.01.2009	5.800
Subministraments	CN1046859	Compra d'equipament d'imatge i so	Bienvenido Gil, SL	12.02.2009	7.389

Procediment d'adjudicació					
Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Descripció	Empresa adjudicatària	Data d'adjudicació	Import adjudicat (amb IVA)
Comanda ordinària:					
Serveis	CN1046873	Treball temporal (exercici 2009)	Easy Work ETT, SA	02.01.2009	72.500
	CN1048077	Estands en fires, any 2009 (Construmat, SIL i BCN Rail)	INCASOL	13.05.2009	55.000
	CN1046664	Tiquets restaurant per al personal d'IFERCAT, any 2009	ACCOR Servicios Empresariales, SA	12.01.2009	25.000
	CN1047593	Banda ampla (LANLink Metro P-P 100M UP)	COLT Telecom España, SA	30.01.2009	22.040
	CN1048345	Ampliació del servei de neteja:	Serclear, SA	30.06.2009	2.158
	CN1049000	- juliol-agost 2009		30.09.2009	1.439
	CN1049550	- setembre-octubre 2009		30.11.2009	1.439
	CN1049364	Redacció de l'informe de valoració de l'afectació de l'ETF, trams 1 i 2	D. G. E.	17.11.2009	1.392
	CN1048253	Ampliació horari servei de neteja (del 18.5.2009 al 31.5.2009)	Serclear, SA	18.05.2009	336
Subministraments	CN1050650	Tiquets restaurant per al personal de GISA, IFERCAT i REGSA	ACCOR Servicios Empresariales, SA	01.07.2009	33.640
Negociat sense publicitat:					
Serveis	CSE.09.101	Assistència tècnica per a la redacció de l'estudi d'impacte ambiental relatiu a la implementació del tren tramvia entre l'Aeroport Girona Costa Brava i la ciutat de Girona	INYPSA	18.05.2009	47.844
Serveis	CSE.09.102	Assistència i assessorament en relació amb la regularització patrimonial dels terrenys de la línia 9, trams I i IV	CORE Solutions, SL	23.07.2009	46.255
Obert, mitjançant concurs:					
Serveis	CSE.09.001	Assistència i assessorament jurídic en relació amb la línia 9	J&A Garrigues, SL	06.05.2009	174.000

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat proporcionat per IFERCAT i del Registre públic de contractes de la Generalitat.

Clau: ETF: Eix transversal ferroviari; INCASOL: Institut Català del Sòl; LOF: Línia orbital ferroviària; PAET: Punt d'avançament i estacionament; PDU: Pla director urbanístic.

Notes:

(a) Aquest contracte menor inclou cinc comandes ordinàries, cadascuna de les quals té assignat un número diferent d'expedient.

En el llistat d'IFERCAT consten les diferents comandes ordinàries en lloc del contracte menor.

(b) Aquest contracte menor inclou dues comandes ordinàries, cadascuna de les quals té assignat un número diferent d'expedient.

En el llistat d'IFERCAT consten les diferents comandes ordinàries en lloc del contracte menor.

Quadre 31. Mostra d'expedients fiscalitzats. Exercici 2010

Procediment d'adjudicació					
Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Descripció	Empresa adjudicatària	Data d'adjudicació	Import adjudicat (amb IVA)
Contracte menor:					
Serveis	CN1050046	Assistència i assessorament en relació amb la regularització patrimonial dels terrenys de la línia 9, trams II i III	CORE Solutions, SL	28.01.2010	20.822
	CN1051414	Línia de comunicació de dades entre GISA i IFCAT (LANLink Metro P-P 100M UP)	COLT Telecom España, SA (a)	18.05.2010	19.604
	CN1051912	Estudi de traçat d'alternatives a la sortida ferroviària de mercaderies del Port de Tarragona	Transfer Enginyeria, SA	29.07.2010	17.700
	CN1050340	Neteja de les oficines d'IFCAT (durant un període de set mesos)	Serclear, SA	23.02.2010	15.796
	CN1051914	Ajust de traçat de l'ETF al pas per la futura plataforma logística d'Òdena	INTRAESA	01.06.2010	14.918
	CN1052313	Ajust de traçat de l'ETF al pas per la futura plataforma logística d'Òdena	INTRAESA	29.07.2010	15.175
	CN1052962	Consultoria i assistència en la formalització de l'adquisició de sòl necessari per a la cotxera de la Zona Franca de la línia 9	M. T. V.	03.12.2010	10.620
	CN1050165	Adaptació de les funcionalitat financeres de les eines informàtiques	Everis Spain, SL	10.02.2010	9.512
	CN1052358	Revisió de l'informe de sostenibilitat ambiental i redacció de la memòria ambiental del PDU de la LOF	MCRIT, SL	05.02.2010	9.204
Subministraments	CN1051216	Assessorament per a la redacció d'un plec de clàusules tècniques per al subministrament d'energia elèctrica de la línia 9	IDOM Ingeniería y Sistemas, SA	28.04.2010	10.955
Comanda ordinària:					
Serveis	CN1050037	Lloguer oficines d'IFCAT (exercici 2010)	Hermanos Geige-Edonu, CB	01.01.2010	338.563
	CN1050400	Treball temporal (exercici 2010)	Easy Work ETT, SA	04.01.2010	58.000
	CN1050059 CN1052163 CN1052451 CN1052682	Neteja de les oficines d'IFCAT: - Gener 2010 - Setembre 2010 - Octubre 2010 - Novembre 2010	Serclear, SA	31.01.2010 30.09.2010 31.10.2010 26.11.2010	2.257 2.295 2.295 2.295
	CN1052162	Làmines solars	NTA Barcelona, SL	23.08.2010	1.672
	CN1051986	Allotjament (<i>hosting</i>) del programa MantTest	COLT Technology Services, SAU (a)	09.08.2010	1.503
	CN1050424	Banda ampla (LANLink Metro P-P 100M UP)	COLT Telecom España, SA (a)	18.01.2010	8.168
	CN1051993	Aigua tram IV (Església, Llefià, Bon Pastor i La Salut)	Aigües de Barcelona, SA	30.08.2010	1.443

Procediment d'adjudicació					
Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Descripció	Empresa adjudicatària	Data d'adjudicació	Import adjudicat (amb IVA)
Negociat sense publicitat:					
Serveis	CN1051899	Allotjament (<i>hosting</i>) del programa MantTest	COLT Technology Services, SAU (a)	09.07.2010	33.748
	CN1052830	Neteja de les oficines d'IFERCAT (a partir del desembre del 2010)	ISS Facility Services, SAU	15.11.2010	21.607
Subministraments	CN1052827	Energia elèctrica de la línia 9	ENDESA Energía, SA	14.06.2010	4.306.548
Obert, mitjançant concurs:					
Concessió d'obres	CCOP.09.001	Construcció, conservació, manteniment i explotació de les estacions del Tram II de la línia 9	Línia Nou Tram Dos, SA	15.11.2010	3.184.971.000 (b)

Imports en euros, IVA inclòs.

Font: Elaboració pròpia a partir del llistat proporcionat per IFERCAT i del Registre públic de contractes de la Generalitat.

Clau: ETF: Eix transversal ferroviari. LOF: Línia orbital ferroviària. PDU: Pla director urbanístic.

Notes:

- (a) L'empresa COLT Telecom España, SA passa a denominar-se COLT Technology Services, SAU a partir de juny del 2010.
- (b) Malgrat que la relació de contractes proporcionada per IFERCAT incorpora els imports amb IVA inclòs, l'import d'aquest contracte s'ha consignat sense IVA. Aquest import correspon a la suma de tots els pagaments de la tarifa tècnica anual més el 3% d'increment anual.

La selecció de la mostra s'ha efectuat d'acord amb els criteris següents:

- Contractes menors i comandes ordinàries: s'han seleccionat quaranta-tres expedients escollits en funció del seu import, per concepte recurrent o per haver estat adjudicats a un mateix contractista.
- Contractes adjudicats per procediment negociat: s'han seleccionat tots els expedients.
- Contractes adjudicats per procediment obert: s'han seleccionat tots els expedients.

La fiscalització efectuada en relació als contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010 abasta les fases de preparació, adjudicació i formalització dels contractes, així com també la revisió de la seva execució i extinció, excepte en el cas del contracte de concessió d'obres de les estacions del tram II de la línia 9 en què només s'ha fiscalitzat fins a la formalització del contracte, que es va signar en data 26 de novembre del 2010, i en el cas dels contractes menors i comandes ordinàries en què no s'ha fiscalitzat el seu pagament.

Adicionalment, s'ha fiscalitzat l'execució dels contractes de concessió d'obres de les estacions dels trams I i IV de la línia 9 que havien estat adjudicats a la fi de l'exercici 2008.

També s'ha seleccionat una mostra de set modificacions i sis pròrroques tramitades per IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010. La mostra seleccionada és la següent:

Quadre 32. Mostra de modificacions i pròrrogues fiscalitzades. Exercicis 2009-2010

Contracte original				Modificació o pròrroga			
Descripció	Data d'adjudicació	Import adjudicat més modificacions anteriors	Durada original	Núm. exp.	Data d'aprovació	Import	Període pròrroga
Consultoria i assistència per a la implantació del procediment de gestió i funcionalitat, i de seguretat previs a la posada en explotació de la línia 9	05.06.2007 (modificat el 15.05.2008)	1.302.122 (a)	24 mesos	P - 1	31.08.2009	545.959	12 mesos
				P - 2	23.07.2010	SE (sense efecte econòmic)	6 mesos
Servei d'assistència tècnica per a la redacció de l'estudi informatiu relatiu a la implementació del tren tramvia a les Terres de Lleida	13.11.2008	185.832	12 mesos	P-3	12.11.2009	SE	12 mesos
				M-1	07.07.2010	37.760	-
Concessió d'obres de les estacions del tram I de la línia 9	01.12.2008	79,40 M€/any (tarifa tècnica)	32 anys i 8 mesos	M-2	17.03.2010 (b)	SE	-
				M-3	17.06.2010 (b)	SE	-
				M-4	09.07.2010	91,16 M€/any a partir 5è any 33,75 M€/any últims 4 anys i 8 mesos	-
Concessió d'obres de les estacions del tram IV de la línia 9	15.12.2008	51,89 M€/any (tarifa tècnica)	32 anys i 8 mesos	M-5	17.03.2010 (b)	SE	-
				M-6	17.06.2010 (b)	SE	-
				M-7	12.07.2010	57,67 M€/any a partir 5è any 23,97 M€/any últims 4 anys i 8 mesos	-
Servei d'assistència tècnica per a la redacció de l'estudi d'impacte ambiental relatiu a la implementació del tren tramvia entre l'Aeroport Girona Costa Brava i la ciutat de Girona	18.05.2009	47.844	10 mesos	P-4	19.03.2010	SE	10 mesos
Servei d'assistència i assessorament jurídic en relació amb la línia 9	06.05.2009	174.000	12 mesos	P-5	05.05.2010	132.750	12 mesos
Servei d'assistència i assessorament en relació amb la regularització patrimonial dels terrenys de la línia 9, trams I i IV	23.07.2009	46.255	12 mesos	P-6	15.07.2010	SE	12 mesos

Imports en euros, IVA inclòs.

Notes:

(a) Aquesta xifra és el resultat de sumar l'import adjudicat el 5 de juny del 2007, d'1.091.918 €, i el de la modificació aprovada el 15 de maig del 2008, de 210.204 €.

(b) S'aprova la modificació de diverses clàusules dels plecs que regeixen el contracte.

SE: Modificació / Pròrroga sense efectes econòmics.

Les modificacions i pròrrogues s'han seleccionat d'acord amb els criteris següents:

- Totes les que afecten contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010 seleccionats per a la seva fiscalització.
- Totes les que afecten els contractes de concessió d'obres adjudicats l'exercici 2008.
- Totes les que afecten contractes adjudicats en exercicis anteriors l'adjudicació dels quals ja va ser fiscalitzada per la Sindicatura.
- Una modificació i una pròrroga que afecten un contracte més seleccionat a l'atzar.

4.4. RESULTATS DE LA FISCALITZACIÓ

En aquest apartat es resumeixen els resultats de la fiscalització efectuada per al conjunt d'expedients revisats.

En els apartats 4.4.1 i 4.4.2 es recullen les incidències relatives a la preparació, adjudicació i formalització dels contractes segons el tipus de procediment d'adjudicació aplicat, en l'apartat 4.4.3 es recullen les incidències relatives a les modificacions i pròrrogues dels contractes, i finalment en l'apartat 4.4.4 es recullen les incidències que fan referència a l'execució i l'extinció dels contractes.

4.4.1. Contractes menors i comandes ordinàries

IFERCAT tramita dos tipus diferents de contractes, a més dels adjudicats per procediment obert i negociat: uns anomenats "contractes menors" i uns altres que IFERCAT anomena "comandes ordinàries".

Segons el criteri d'IFERCAT, les comandes ordinàries corresponen a aquells contractes que tenen per objecte obres, serveis o subministraments relatius al funcionament intern de l'entitat, mentre que els contractes menors es tramiten quan aquest objecte correspon al desenvolupament de les activitats que li són pròpies, és a dir, a la línia 9, als eixos ferroviaris i als trens tramvia. La tramitació d'aquests dos tipus d'expedients és la següent:

- Comandes ordinàries:
  - Sol·licitud de comanda on consta la signatura del sol·licitant i del responsable, així com el vistiplau de la presidenta d'IFERCAT, que és l'òrgan de contractació
  - Incorporació de la factura a l'expedient
- Contractes menors:
  - Informe justificatiu sobre la necessitat de contractar
  - Pressupost presentat pel contractista (una única oferta)

- Certificat d'existència de crèdit emès pel director financer
- Resolució d'aprovació de la despesa i de l'expedient de contractació
- Notificació al contractista de l'acceptació de l'oferta
- Comunicació al Consell d'Administració de la formalització del contracte menor
- Incorporació de la factura a l'expedient

En la tramitació d'aquests dos tipus d'expedients s'han observat les incidències següents:

- La distribució entre la tipologia dels contractes menors i les comandes ordinàries no es correspon amb el criteri establert per IFERCAT en set expedients: tres comandes ordinàries corresponen a activitats relacionades amb l'ETF i la línia 9, i quatre contractes menors corresponen al funcionament intern d'IFERCAT.
- En les comandes ordinàries manca l'aprovació de la despesa, requerida en l'article 95.2 de la LCSP. Només hi consta el vistiplau de la presidenta d'IFERCAT en la sol·licitud de comanda, però no existeix cap acte formal d'aprovació expressa de la despesa.
- En dotze comandes ordinàries hi manca el vistiplau de l'òrgan de contractació.
- Les comandes ordinàries no són comunicades al Consell d'Administració, malgrat que d'acord amb els Estatuts d'IFERCAT i l'Acord del Consell d'Administració del 29 de maig del 2007, en vigor els exercicis 2009 i 2010, s'han de comunicar al Consell amb posterioritat a la seva adjudicació tots els contractes d'import equivalent al que correspon segons la llei de contractes als contractes menors i als procediments negociats sense publicitat.

En la mostra de vint comandes ordinàries i de vint-i-tres contractes menors fiscalitzada s'han observat, addicionalment, les incidències següents:

- Les dades que consten en la relació de contractes adjudicats proporcionada per IFERCAT no es corresponen amb les dels expedients, en els casos següents:
  - La data d'adjudicació que figura en el llistat no es correspon amb la que consta en la resolució d'adjudicació del contracte menor o en l'autorització de la comanda ordinària de vint-i-cinc expedients.
  - El tipus de contracte que figura en el llistat no es correspon amb el que ha estat efectivament tramitat en cinc expedients: tres contractes que en la relació d'IFERCAT consten com a contractes de serveis (CN1046664, CN1052162 i CN1050412) han estat tramitats com a contractes de subministraments (els dos primers) i com a contracte d'obres (el tercer); i dos contractes que consten com a subministraments (CN1050424 i CN1051216) han estat tramitats com a contractes de serveis.
  - L'import d'adjudicació que figura en el llistat no es correspon amb el que consta en la resolució d'adjudicació del contracte menor o en l'autorització de la comanda ordinària.

ria de quatre expedients, com a conseqüència d'errors en el tipus l'IVA consignat en la base de dades d'IFERCAT (CN1050650, CN1051993, CN1052313 i CN1052358).

- Els expedients CN1051914 i CN1052313 estan duplicats en el llistat. Corresponen a un mateix contracte menor que ha estat donat d'alta dues vegades en la base de dades. L'import d'aquestes dues comandes és diferent ja que un s'ha calculat aplicant un 16% d'IVA i l'altre aplicant un 18% d'IVA.
- Tres comandes ordinàries no corresponen a contractes adjudicats per IFERCAT durant el període 2009-2010, pels motius que es detallen a continuació:
  - La comanda ordinària CN1048077 correspon a un conveni que no està subjecte a les normes de contractació. Segons aquest conveni IFERCAT es compromet a efectuar una aportació destinada a cobrir part de les despeses derivades d'un contracte adjudicat per l'Institut Català del Sòl per compte de diverses entitats.
  - La comanda ordinària CN1050650 correspon a un contracte adjudicat i formalitzat per GISA.
  - La comanda ordinària CN1046327 fou aprovada el desembre del 2008.
- Una comanda ordinària correspon a un servei que en part ja estava inclòs en un contracte menor adjudicat amb anterioritat. Es tracta de la comanda ordinària relativa al servei de banda ampla durant els dotze mesos de l'exercici 2009 (CN1047593). Amb anterioritat IFERCAT havia adjudicat aquest servei mitjançant un contracte menor que abastava des de l'1 de maig del 2008 fins al 30 d'abril del 2009. La comanda ordinària tramitada l'exercici 2009 inclou la contractació de quatre mesos durant els quals encara estava en vigor el contracte menor adjudicat en l'exercici 2008. Per tant, els dos expedients es cavalquen en el temps, tot i que, el servei ha estat pagat una sola vegada d'acord amb les factures presentades pel contractista.
- Dos contractes menors (codis expedient A i B del quadre 30) tenen el mateix objecte que set comandes ordinàries. Les comandes ordinàries s'han tramitat en funció de les factures trimestrals rebudes del contractista, mentre que els contractes menors s'han tramitat en funció de la despesa de l'exercici estimada. Cal esmentar que les factures corresponents a aquest servei han estat pagades una sola vegada.

En la relació de contractes adjudicats proporcionada per IFERCAT només hi figuren les comandes ordinàries i, per tant, no hi estan duplicades. Administrativament, en canvi, aquests expedients sí que consten duplicats ja que s'han tramitat i aprovat, per una banda, les set comandes ordinàries i, per altra banda, els dos contractes menors.

- Un expedient va ser tramitat com un contracte menor d'obres (CN1050412) malgrat que d'acord amb l'import de l'objecte del contracte que predomina es tracta d'un contracte

de subministraments (l'import sense IVA dels béns a subministrar és de 12.219€ i el de les obres per a la seva instal·lació de 10.184€). Aquest contracte s'hauria d'haver licitat per procediment obert o negociat ja que el seu import sense IVA (22.403€) supera el límit que estableix la LCSP per a la contractació menor de subministraments (18.000€).

- L'import de quatre comandes ordinàries, IVA exclòs, supera la limitació que estableix la LCSP per a la contractació menor (CN1047593, CN1046873, CN1046664 i CN1050400). Aquests quatre expedients s'haurien d'haver licitat per procediment obert o negociat.
- Tres comandes ordinàries (CN1046873, CN1050400 i CN1050037) han estat tramitades per un import estimat molt superior al que correspondria segons els contractes prèviament adjudicats pel mateix concepte en l'exercici anterior, així com al que finalment ha estat facturat pels contractistes, i sense que en els expedients hi consti cap document que doni suport a les estimacions efectuades.
- Dues comandes ordinàries (CN1046873 i CN1050400) corresponen a la contractació dels serveis d'un xofer a través d'una empresa de treball temporal (ETT), la qual cosa està expressament prohibida en la disposició addicional cinquena de la LCSP.

Adicionalment, s'observa una divergència entre els expedients de contractació tramitats i els contractes formalitzats amb l'adjudicatari: les comandes ordinàries s'han tramitat per l'import estimat de la despesa anual a l'inici dels exercicis 2009 i 2010, mentre que amb l'adjudicatari IFERCAT ha formalitzat tres contractes en dates 9 de juny del 2008, 23 de novembre del 2009 i 23 de novembre del 2010.

- Hi ha indicis que cinc expedients van ser aprovats amb posterioritat a l'execució del contracte. Aquesta incidència s'ha observat en els casos següents:
  - Contracte menor CN1046748, que té per objecte l'adequació de la presentació del traçat de l'ETF i el tram 2 de la LOF: el contracte va ser adjudicat el 30 de gener del 2009, mentre que els treballs foren facturats l'endemà de l'adjudicació.
  - Contracte menor CN1048397, que té per objecte la creació de la pàgina web de la línia 9: el contracte va ser adjudicat el 8 de juliol del 2009, mentre que els treballs van ser facturats quatre dies després de notificar l'adjudicació al contractista.
  - Comanda ordinària CN1049364, que té per objecte la redacció de l'informe de valoració de l'afectació de l'ETF en els trams 1 i 2: la sol·licitud de comanda fou emesa el 17 de novembre del 2009, la mateixa data que la de la factura corresponent.
  - Comanda ordinària CN1052162, que té per objecte el subministrament de làmines solars: la sol·licitud de comanda fou emesa el 14 d'octubre del 2010, mentre que els béns ja havien estat facturats el 23 d'agost del 2010.

- Contracte menor CN1050412, que té per objecte el subministrament i instal·lació de quatre suports informatius: el contracte va ser adjudicat el 30 de desembre del 2009, mentre que l'acta d'entrega va ser formalitzada el mateix mes de desembre, sense que s'especifiqui exactament en quina data van ser lliurats els béns.
- Vuit comandes ordinàries han estat tramitades amb l'objectiu de modificar i/o prorrogar dos contractes menors adjudicats amb anterioritat, la qual cosa és contrària a la LCSP, que estableix que els contractes menors no poden tenir una durada superior a un any, ni ser modificats o prorrogats. Aquesta incidència s'ha observat en:
  - Comandes ordinàries CN1048253, CN1048345, CN1049000 i CN1049550, tramitades l'exercici 2009, que amplien el nombre d'hores de prestació del servei de neteja de les oficines respecte a què es van adjudicar a l'inici de l'exercici mitjançant el contracte menor CN1046327. L'ampliació de l'objecte del contracte, a més, no consta justificada en l'expedient.
  - Comanda ordinària CN1050059, tramitada l'exercici 2010, que amplia el termini de la prestació del servei durant un mes respecte al que s'havia adjudicat mitjançant el contracte menor CN1046327, que tenia una vigència fins al 31 de desembre del 2009.
  - Comandes ordinàries CN1052163, CN1052451 i CN1052682, tramitades l'exercici 2010, que amplien el termini de la prestació del servei durant tres mesos respecte al que s'havia adjudicat mitjançant el contracte menor CN1050340, que tenia una vigència fins al 31 d'agost del 2010.
- En vint-i-dos expedients s'observen indicis de fraccionament del contracte, ja que hi ha coincidència en els tres elements essencials del contracte: un mateix subjecte, un mateix objecte i una mateixa causa (finalitat que es persegueix amb el contracte i circumstàncies que motiven la necessitat de contractar) o, tot i que corresponen a diferents objectes contractuals, aquests són inseparables. Aquesta incidència s'ha observat en els següents expedients:
  - Comandes ordinàries CN1046873 i CN1050400, que tenen per objecte els serveis de treball temporal d'un xofer des de l'1 de gener del 2009 fins al 31 de desembre del 2010 (dos anys), han estat adjudicades a una mateixa empresa per un import de 112.500€, IVA exclòs. A més, tal com ja s'ha esmentat anteriorment, la contractació de personal a través d'ETT està expressament prohibida per la LCSP.⁵

---

5. Aquestes dues comandes ordinàries corresponen a la despesa anual estimada per als exercicis 2009 i 2010 de la contractació d'un xofer a través d'una ETT (dos anys). Finalment, però, els serveis efectivament contractats a través d'ETT durant aquests dos exercicis van abastar només un any i mig perquè es va contractar un xofer directament com a personal laboral d'IFERCAT durant els mesos de juny a novembre del 2009 (vegeu l'apartat 2.3.3).

- Comandes ordinàries CN1047593 i CN1050424, i contracte menor CN1051414, que tenen per objecte la comunicació de dades de 100 Mbps amb connexió a Ethernet entre IFERCAT i GISA (servei de banda ampla), han estat adjudicats a una mateixa empresa des de l'1 de maig del 2008 fins al 30 de maig del 2011 (uns tres anys) per un import total de 54.208€, IVA exclòs.
- Contractes menors CN1046327 i CN1050340, i comandes ordinàries CN1048253, CN1048345, CN1049000, CN1049550, CN1050059, CN1052163, CN1052451 i CN1052682 que tenen per objecte la neteja de les oficines d'IFERCAT des del gener del 2009 fins al novembre del 2010 (gairebé dos anys), han estat adjudicats a una mateixa empresa per un total de 41.654€, IVA exclòs.
- Contracte menor CN1049457, comanda ordinària CN1051986 i contracte adjudicat per procediment negociat CN1051899 (vegeu l'apartat 4.4.2), els quals tenen per objecte l'allotjament (*hosting*) del programa MantTest, que gestiona el manteniment de les estacions de la línia 9, han estat adjudicats a una mateixa empresa des del 15 de gener del 2010 fins al 31 de juliol del 2012 (uns dos anys i mig) per un total de 72.412€, IVA exclòs.
- Contracte menor CN1050046 i contracte adjudicat per procediment negociat CSE.09.102 (vegeu l'apartat 4.4.2), els quals tenen per objecte l'assistència i l'assessorament en relació amb la regularització patrimonial de terrenys de la línia 9 (trams I-IV i II-III, respectivament), han estat adjudicats a una mateixa empresa per un total de 71.950€, IVA exclòs. El contracte menor amplia l'objecte del contracte als trams II i III respecte al que fou adjudicat inicialment mitjançant procediment negociat que abastava els trams I i IV.
- Contractes menors CN1048397 i CN1048440, que tenen per objecte la creació i el manteniment de la pàgina web de la línia 9, respectivament, han estat adjudicats a una mateixa empresa en dates 8 i 15 de juliol del 2009 per un total de 30.000€, IVA exclòs. Encara que aquests dos contractes tenen diferents objectes, el manteniment de la pàgina web només el podia dur a terme la mateixa empresa que l'havia creada i, per tant, els dos objectes eren indissociables.
- Dos contractes menors (A i CN1052962), que tenen per objecte, per una banda, l'assessorament i gestió en el procés d'obtenció per a IFERCAT de la propietat dels terrenys ocupats per l'edifici cotxera taller de la línia 9 en la Zona Franca i, per altra banda, la formalització de l'adquisició dels terrenys esmentats, van ser adjudicats a un mateix contractista per un total de 23.500€, IVA exclòs. Cal tenir en compte que encara que aquests dos contractes tenen diferents objectes, l'obtenció de la propietat d'uns terrenys requereix necessàriament la seva adequada formalització i, per tant, els dos objectes eren indissociables.

4.4.2. Contractes adjudicats per procediment obert i negociat

IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010 ha adjudicat un total de cinc contractes per procediment negociat sense publicitat i dos contractes per procediment obert, els quals han estat fiscalitzats en la seva totalitat.

Un dels contractes adjudicats per procediment obert és un contracte de concessió d'obres i l'altre és un contracte de serveis.

A continuació s'indiquen les incidències observades en l'adjudicació i formalització del contracte de concessió d'obres, i en el l'epígraf següent es recullen les incidències observades en la resta de contractes adjudicats per procediment obert i negociat que han estat fiscalitzats.

Contracte de concessió d'obres adjudicat per procediment obert l'exercici 2010

L'import d'adjudicació del contracte de concessió de les obres de les estacions del tram II de la línia 9 ascendeix a 3.184,97 M€ més IVA (vegeu el quadre 31), import que inclou les inversions, les reinversions, i les prestacions de conservació i manteniment incloses en el seu objecte. Aquest contracte, per tant, està subjecte a regulació harmonitzada.

Pel que fa a les fases de preparació, adjudicació i formalització d'aquest contracte, s'han observat les següents incidències:

- Tal com estan definits l'objecte i les prestacions del contracte en els plecs de clàusules administratives particulars, podria qüestionar-se que la veritable naturalesa d'aquest expedient sigui la d'una concessió d'obra pública ja que, per una banda, la retribució principal del concessionari no procedeix del dret d'explotació de l'obra, i per altra banda, la retribució del concessionari no depèn de la demanda d'utilització de la infraestructura.

La retribució del concessionari consisteix en una tarifa tècnica que es determina en funció dels costos de la inversió i del seu manteniment més un marge de benefici, tarifa que es modula en funció del compliment d'uns estàndards de qualitat i de regularitat.

- En la resolució d'aprovació de l'expedient de contractació no es fa esment exprés de l'import de la despesa que s'aprova, import que tampoc consta en el certificat d'existència de crèdit emès pel director financer.
- Manca la publicació de l'adjudicació provisional en el DOUE i BOE, aspecte requerit en la clàusula 23.4 dels Plecs de clàusules administratives particulars.

Resta de contractes adjudicats per procediment obert i negociat

De la resta de contractes adjudicats per procediment obert i negociat, n'hi ha un que ha estat adjudicat per procediment obert, mentre que els cinc restants han estat adjudicats per procediment negociat.

Dels cinc contractes adjudicats per procediment negociat sense publicitat, quatre han estat adjudicats per aquest procediment per raó del seu import ja que el seu valor estimat, IVA exclòs, no superava els 60.000€, mentre que l'altre contracte, que pel seu import està subjecte a regulació harmonitzada, es deriva d'un acord marc adjudicat amb anterioritat per la Generalitat mitjançant procediment obert. Aquests procediments han estat correctament aplicats d'acord amb el que estableix la LCSP.

Tot i que en els plecs de clàusules administratives particulars es fa constar expressament que el procediment d'adjudicació aplicat en aquests cinc expedients és negociat sense publicitat, a la pràctica la licitació de tots ells ha estat publicada en el perfil del contractant d'IFERCAT i en la plataforma de contractació de la Generalitat.

En la fiscalització d'aquests sis contractes (un adjudicat per procediment obert i cinc adjudicats per procediment negociat), s'han observat les següents incidències:

- En la resolució d'aprovació de l'expedient de contractació no es fa esment exprés de l'import de la despesa que s'aprova, import que tampoc consta en el certificat d'existència de crèdit emès pel director financer.
- En tres expedients adjudicats per procediment negociat, el termini atorgat per a la presentació de les ofertes és de vuit o nou dies, termini que a criteri de la Sindicatura és massa curt si es té en compte la complexitat de l'objecte del contracte (CSE.09.102, CN1051899 i CN1052827).
- En un expedient adjudicat l'exercici 2009 per procediment negociat, tot i que es conviden tres empreses, només dues d'elles van presentar l'oferta (CSE.09.102). D'acord amb el que estableix l'article 162 de la LCSP, caldria haver obtingut almenys una altra oferta més.
- En els expedients adjudicats per procediment negociat no hi ha constància de la data en què es va efectuar l'obertura de les proposicions dels interessats, aspecte que tot i no ser requerit en la LCSP, impedeix comprovar que les ofertes hagin estat obertes de forma simultània.
- En els expedients adjudicats per procediment negociat no hi ha constància que l'òrgan de contractació negociés amb els licitadors les ofertes que aquests van presentar, aspecte requerit en l'article 162.4 de la LCSP i en els plecs de clàusules. Les ofertes van ser directament valorades per determinar l'oferta més avantatjosa sense realitzar cap negociació.

- En l'informe de valoració no es detalla com s'han calculat, ni es justifiquen, les puntuacions atorgades relatives als criteris d'adjudicació, que requereixen d'un judici de valor.
- En un dels expedients, la garantia definitiva constituïda per l'adjudicatari és inferior en 9.860€ a l'import que requerien els plecs de clàusules, en haver estat calculada sobre l'import d'adjudicació en lloc d'haver-ho estat sobre el pressupost base de licitació com requerien els plecs (CN1052827).
- Les dades que consten en la relació de contractes adjudicats proporcionada per IFERCAT no es corresponen amb les dels expedients, en els casos següents:
  - La data d'adjudicació no es correspon amb la de la resolució d'adjudicació (CN1051899).
  - L'import d'adjudicació no es correspon amb el que consta en la resolució d'adjudicació, com a conseqüència d'un error en l'import de l'IVA consignat en la base de dades d'IFERCAT (CN1052827).

4.4.3. Modificacions i pròrrogues

Durant els exercicis 2009 i 2010, IFERCAT ha tramitat un total de vuit modificacions i deu pròrrogues, de quals la Sindicatura ha fiscalitzat una mostra de set modificacions i sis pròrrogues.

Sis de les set modificacions fiscalitzades fan referència als dos contractes de concessió de les estacions dels trams I i IV de la línia 9 que havien estat adjudicats l'exercici 2008.

A continuació s'indiquen les incidències observades en les modificacions dels contractes de concessió adjudicats l'exercici 2008, i en el l'epígraf següent es recullen les incidències observades en la restant modificació i en les sis pròrrogues que han estat fiscalitzades.

Modificacions dels contractes de concessió d'obres adjudicats l'exercici 2008

Els sis expedients de modificació tramitats l'exercici 2010 en relació amb els contractes de concessió d'obres de les estacions dels trams I i IV de la línia 9 adjudicats el desembre del 2008 afecten els aspectes següents:

- Modificació de la tarifa tècnica a partir de l'any 2013, amb un increment del valor actual net (VAN) de la tarifa a 1 de gener del 2009 del 3,1% (52,17M€) en la concessió de les estacions del tram I, mentre que en la concessió de les estacions del tram IV es manté pràcticament invariable (disminució de 0,23M€, un 0,02%).

- Modificació de diverses clàusules dels contractes relatives al restabliment de l'equilibri economicofinancer, a les penalitzacions aplicables en cas d'incompliment de les obligacions contractuals, al finançament aliè, i a l'execució i l'extinció dels contractes. Les principals modificacions són les següents:
  - Es modifica el termini màxim fins al qual IFERCAT està obligada a restablir l'equilibri economicofinancer de quinze mesos a dinou mesos, en el cas de variacions superiors al 10% del tipus de cotització ASK (preu de compra per la permuta financera fixat a la pantalla ICAP EURO per un termini de vint anys) des de la formalització del contracte.
  - S'introdueixen noves causes que obliguen a reequilibrar la concessió: canvis en la regulació comptable aplicable a la societat concessionària i retards en l'aixecament de l'acta de comprovació no imputables als contractistes.
  - Es redueix la penalització màxima aplicable al contracte de concessió de les estacions del tram I en la fase d'exploració del 15% a l'11%.
  - Es consideren no imputables als contractistes els efectes econòmics temporals originats pels retards en el lliurament de les estacions.
  - S'incorpora el Banc Europeu d'Inversions (BEI) al finançament a llarg termini dels contractes de concessió dels trams I i IV.
  - S'introdueix la previsió que IFERCAT insti la Generalitat a concedir a les empreses concessionàries un préstec participatiu que cobreixi la diferència entre l'import pendent de devolució a les entitats financeres que pogués existir a la data de finalització de la vigència del crèdit (2037) i els ingressos pendents de percebre per la societat concessionària en concepte de tarifa tècnica. Aquest préstec participatiu actua com a garantia per a les entitats financeres. De moment, el compromís de la Generalitat de concedir aquest préstec a les empreses concessionàries no ha estat formalitzat.
  - Es modifica l'import de la inversió en obra de les estacions del tram IV amb un increment de 15,01 M€, IVA exclòs, originat per les modificacions introduïdes per l'empresa concessionària, i aprovats per GISA, en els següents projectes: instal·lacions Gorg-Bon Pastor, arquitectura de Sagrera-TAV i Sagrera-Hondures, instal·lacions Onze de Setembre, i control d'accessos a Can Zam-Fondo.
  - S'ajusta el calendari d'execució de les obres de determinades estacions.
  - Es modifiquen els criteris per determinar l'import de la liquidació de les obres executades a satisfer a l'empresa concessionària en cas de resolució del contracte:

- Es vincula la determinació de l'import de la liquidació a l'obtenció de l'acta de posada en servei de totes i cadascuna de les infraestructures, la qual en els plecs originals estava vinculada a la implementació del PEF definitiu.
- Es clarifica el concepte i l'import de les despeses financeres a incloure en la liquidació en funció del moment en què es produeixi la resolució: amb caràcter previ a l'obtenció de l'acta de posada en servei de les estacions, durant el període de la seva construcció o amb posterioritat a la seva posada en servei.
- S'afegeix un annex on s'inclouen els imports a abonar per IFERCAT en cas de resolució del contracte, segons el moment en què aquesta es pogués produir.
- S'afegeix una regulació detallada del règim de resolució en cas d'infracció greu.

Les incidències observades relatives a aquestes modificacions són les següents:

- Les sis modificacions tramitades pel que fa a dos contractes de concessió d'obres de les estacions dels trams I i IV de la línia 9 del metro afecten els següents aspectes bàsics: la retribució del contractista, les penalitzacions per incompliment del contracte, el calendari d'execució de les obres, l'import de la inversió, el finançament aliè del contracte, i les causes de reequilibri financer i de resolució del contracte. Es considera que l'entitat d'aquestes modificacions i el fet de no detallar en els respectius expedients les raons d'interès públic que les justifiquen, fa que es vulneri la clàusula 50 dels plecs de clàusules administratives particulars.
- En els expedients no hi ha constància de la tramesa de les dades de la modificació al Registre públic de contractes, aspecte requerit en l'Ordre del 26 de febrer de 1997 del Departament d'Economia i Finances.

Resta de modificacions i pròrrogues tramitades els exercicis 2009 i 2010

Les incidències observades en els restants set expedients de modificació i pròrroga tramitats en els exercicis 2009 i 2010 que han estat fiscalitzats (un de modificació i sis de pròrroga) són les següents:

- En quatre expedients de pròrroga no s'indiquen els motius que justifiquen la seva necessitat. Aquesta incidència s'ha observat en una pròrroga tramitada l'exercici 2009 (P-1) i en tres pròrrogues tramitades l'exercici 2010 (P-4, P-5 i P-6).
- En el cas d'aquelles pròrrogues que corresponen a l'ampliació del termini d'execució del contracte sense efectes econòmics, en els expedients no es fa esment exprés que la pròrroga no implica cap increment del preu del contracte. Aquesta incidència s'ha

observat en una pròrroga tramitada l'exercici 2009 (P-3) i en tres pròrrogues tramitades l'exercici 2010 (P-2, P-4 i P-6).

- Dels set expedients de modificació i pròrroga fiscalitzats (un de modificació i sis de pròrroga), només un va ser comunicat al Consell d'Administració (P1), i la comunicació es va efectuar amb posterioritat a la seva aprovació malgrat que el seu import superava el límit a partir del qual els contractes han de ser comunicats al Consell d'Administració.
- La tramesa al Registre públic de contractes de dades relatives a la pròrroga de dos contractes no es va efectuar (P1 i P2).

4.4.4. Execució i extinció dels contractes

Els contractes adjudicats per IFERCAT estan regulats, pel que fa a la seva execució i extinció, per normes de dret privat, que principalment són: el contracte i els plecs de clàusules administratives i tècniques que consten annexos a aquest.

Tal com ja s'ha esmentat en l'apartat 4.3, de la mostra de contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010 no s'han fiscalitzat els aspectes següents:

- Execució del contracte de concessió d'obres adjudicat el novembre del 2010.
- Pagament dels contractes menors i de les comandes ordinàries.

En el pagament dels contractes s'ha observat un incompliment reiterat dels terminis que fixa la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.

A continuació s'indiquen la resta d'incidències observades, per una banda en l'execució dels contractes de concessió d'obres adjudicats a la fi de l'exercici 2008 i, per altra banda en l'execució i extinció d'una mostra dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010.

Execució dels contractes de concessió adjudicats l'exercici 2008

Pel que fa a l'execució dels contractes de concessió de les obres de les estacions dels trams I i IV de la línia 9, adjudicats l'exercici 2008, cal tenir en compte que en relació al tram I no ha estat emesa cap factura per l'empresa concessionària ja que les primeres estacions han estat lliurades a IFERCAT en l'exercici 2011, segons consta en les actes de comprovació formalitzades.

Així, doncs, la fiscalització de l'execució de les concessions adjudicades l'exercici 2008 ha quedat circumscrita al contracte relatiu a les estacions del tram IV, en el qual s'ha observat que l'import facturat durant els exercicis 2009 i 2010 en concepte de tarifa tècnica exce-

deix el que correspondria en aplicació de les clàusules que regeixen el contracte, pel fet d'haver iniciat la facturació a partir de l'emissió de l'acta d'acreditació de la finalització de les obres, mentre que segons la clàusula 44.1 dels plecs la tarifa tècnica es merita a partir de la formalització de l'acta de comprovació.

Execució i extinció dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010

Pel que fa a l'execució i extinció dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010, s'ha fiscalitzat una mostra de vint-i-tres contractes menors, vint comandes ordinàries i un contracte adjudicat per procediment obert, així com la totalitat dels cinc contractes adjudicats per procediment negociat. Les incidències observades són les següents:

- En un expedient, la facturació i el pagament dels treballs s'ha efectuat amb anterioritat a la seva execució, la qual cosa no consta justificada en l'expedient (CSE.09.102). La darrera factura del contracte va ser emesa el 31 de desembre del 2009 i pagada el 26 de febrer del 2010, quatre mesos i mig abans de la data en què es va aprovar l'ampliació del termini per poder finalitzar l'execució del contracte.
- En dos expedients no hi consta l'aprovació per IFERCAT del Pla de treball presentat per l'adjudicatari ni la resta de documentació que requereixen els plecs de prescripcions tècniques per realitzar els pagaments parcials del contracte (CSE.09.101 i CSE.09.102).
- En dos expedients adjudicats l'exercici 2009 per procediment negociat no hi consta l'acte formal i positiu de la seva recepció, aspecte que requerien els plecs de clàusules administratives particulars (CSE.09.102 i CSE.09.001).
- En cinc⁶ contractes menors no s'ha pogut verificar que s'ha realitzat l'objecte del contracte, ja que IFERCAT no ha aportat la documentació que ho acrediti. Aquests cinc expedients són els següents:
  - Adequació de la presentació del traçat de l'ETF i el tram 2 de la LOF (contracte menor CN1046748).
  - Assistència i assessorament en relació amb la regularització patrimonial dels terrenys dels trams II i III de la línia 9 (contracte menor CN1050046).
  - Assessorament i gestió en el procés d'obtenció per a IFERCAT de la propietat dels terrenys ocupats per la cotxera taller de la línia 9 en la Zona Franca durant l'exercici 2009 (contracte menor A).

---

6. Atenent a l'al·legació formulada per IFERCAT en relació a l'observació 25.d s'han suprimit del text cinc dels deu contractes menors en els quals s'havia observat la incidència.

- Serveis de consultoria i assistència en la formalització de l'adquisició del sòl necessari per a la cotxera de la Zona Franca de la línia 9 (contracte menor CN1052962).
- Serveis de consultoria i assistència per la localització dins l'edifici cotxera taller de la línia 9 en la Zona Franca d'una subestació de transport i distribució d'energia elèctrica durant l'exercici 2010 (contracte menor B).
- Un contracte adjudicat l'exercici 2010 ha estat rescindit per mutu acord entre les parts en el 2011 (CN1052830). En l'expedient no hi consta l'aprovació de la resolució del contracte per IFERCAT ni la conformitat expressa del contractista, que només signa que ha rebut la notificació corresponent. Cal esmentar que els plecs de clàusules i el contracte regulen les causes de resolució però no fan referència al procediment administratiu per a la seva tramitació.

5. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, pressupostaris, de contractació i de legalitat.

En aquest apartat es destaquen les observacions més significatives que es desprenen de la fiscalització realitzada per la Sindicatura de Comptes referida a IFERCAT, corresponent als exercicis 2009 i 2010, i les recomanacions proposades.

5.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

Les principals observacions que es desprenen de la fiscalització són les següents:

- 1) Capitalització de despeses financeres. En relació amb les despeses financeres capitalitzades en l'actiu, que corresponen a la línia 9 del metro de Barcelona, s'han observat les incidències següents (vegeu l'apartat 2.2.2):
  - 1.a) La distribució de les despeses financeres entre les que s'han imputat al Compte de pèrdues i guanys, atès que corresponen a infraestructures que ja estan en funcionament (tram IV), i les que s'han activat, atès que corresponen a infraestructures en construcció (resta de la línia 9), s'ha efectuat a partir de les dades previstes en el PEF en lloc d'efectuar-la a partir dels costos reals. En l'exercici 2009 les despeses financeres capitalitzades ascendeixen a 53,13 M€, i les registrades en el Compte de pèrdues i guanys a 0,46 M€. En l'exercici 2010 les despeses financeres capitalitzades ascendeixen a 64,58 M€, i les registrades en el Compte de pèrdues i guanys a 16,14 M€.

Es recomana que IFERCAT implanti un nou sistema de distribució i imputació de les despeses financeres destinades al finançament de la línia 9 que es basi en els costos realment incorreguts en cada exercici.

- 1.b) En el càlcul de la despesa financera capitalitzada s'ha inclòs l'import net dels interessos liquidats per la Generalitat per les disposicions i els excedents del compte de tresoreria corporativa, que en l'exercici 2009 és de 7,78 M€ a favor d'IFERCAT, mentre que en l'exercici 2010 és de 64.715 € a càrrec d'IFERCAT.

Aquests ingressos i despeses financeres, en no ser directament imputables a la línia 9 del metro de Barcelona, s'haurien d'haver registrat íntegrament en el Compte de pèrdues i guanys.

- 2) Tractament comptable dels actius vinculats a les concessions de les obres de la línia 9 (estacions dels trams I, II i IV). D'acord amb el sistema d'assumpció de riscos que estableixen els plecs de clàusules dels contractes de concessió, IFERCAT ha aplicat el següent tractament comptable als actius vinculats a les concessions (vegeu l'apartat 2.2.2):

- Les obres prèviament executades per IFERCAT entregades als concessionaris a l'inici de la concessió han estat donades de baixa de l'immobilitzat en considerar-les com una venda, en relació amb la qual IFERCAT ha rebut com a contraprestació el contravalor corresponent al cost pel qual estaven activades (674,05 M€ l'exercici 2008, 58,58 M€ l'exercici 2009 i 405,96 M€ l'exercici 2010).
- Les inversions que han executat les empreses concessionàries (315,56 M€ l'exercici 2009 i 172,03 M€ l'exercici 2010, segons la informació proporcionada pels concessionaris a IFERCAT) no es comptabilitzaran fins a la data de reversió de la concessió.

Segons s'indica en les conclusions de l'informe del Grup de treball de comptabilitat nacional⁷ (format per representants de l'Institut Nacional d'Estadística, del Banc d'Espanya i de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat), emès el 12 de juliol del 2011, sobre els contractes de concessió de les obres de les estacions dels trams I, II i IV de la línia 9, no existeix una suficient transferència de riscos a les empreses concessionàries, aspecte que pel que fa a la concessió de les estacions dels trams I i IV ja va ser qüestionat per aquesta Sindicatura en l'informe 23/2011.

Per tant, la totalitat dels actius vinculats a aquests contractes s'haurien de registrar en l'actiu d'IFERCAT, retrocedir les baixes de les obres entregades per IFERCAT a les em-

---

7. Grup de coordinació que, en relació amb l'aplicació dels criteris del SEC 95, decideix sobre la classificació sectorial de les unitats públiques, així com sobre el tractament en la comptabilitat nacional d'aquelles operacions que presentin alguna dificultat especial.

preses concessionàries a l'inici de la concessió i incorporar el cost d'inversions efectuades per aquestes empreses en funció del seu ritme d'execució, així com recalculat l'import de les amortitzacions que correspongui.

Adicionalment, els imports rebuts per IFERCAT de les empreses concessionàries en contraprestació a l'entrega de les obres prèviament executades per IFERCAT objecte de la concessió s'haurien de comptabilitzar com un préstec en el passiu ja que seran retornats als concessionaris via la tarifa tècnica que ha de pagar anualment IFERCAT.

La incorporació al Balanç d'IFERCAT dels actius i passius vinculats a les concessions de les obres de les estacions dels trams I, II i IV ha estat efectuada l'exercici 2011, tal com es descriu en la nota e de la Memòria dels comptes anuals d'aquest exercici. A més, en el Compte general de la Generalitat de l'exercici 2011 s'ha inclòs el deute a llarg termini d'IFERCAT que es deriva d'aquests contractes de concessió.

- 3) Facturació d'IFERCAT a GISA. Tot i que els imports facturats per IFERCAT a GISA els exercicis 2009 i 2010 estan adequadament suportats per sengles informes en els quals una consultora externa defineix la metodologia de càlcul de la compensació de costos, detalla les despeses base del càlcul i els percentatges a aplicar, i sosté el caràcter de mercat de la valoració efectuada, pel que fa a l'exercici 2010 s'observa que han estat repercutides la totalitat de les despeses directament afectades a la línia 9 malgrat que en aquest exercici el tram IV ja s'havia posat en funcionament i, per tant, IFERCAT ja percebia els corresponents ingressos derivats de la seva explotació (vegeu l'apartat 2.2.4).

Tal com s'assenyala en els informes que donen suport als imports facturats, la metodologia de càlcul establerta per a la compensació de costos de la línia 9 entre IFERCAT i GISA només seria d'aplicació als trams de la línia 9 en construcció.

Es recomana que s'estableixi un sistema d'imputació de costos entre els diferents trams que permeti distribuir-los entre els que encara estan en construcció i els que ja estan en funcionament, per tal d'evitar que es repercuteixin a GISA els costos dels trams dels que ja s'hagi iniciat la seva explotació.

Pel que fa a la classificació d'aquesta aportació dins el Compte de pèrdues i guanys s'hauria d'haver registrat en el compte de Subvencions a l'explotació en lloc de comptabilitzar-la en el compte d'Ingressos per serveis diversos, ja que es considera que finança de manera indirecta part del dèficit d'explotació d'IFERCAT.

- 4) Facturació d'IFERCAT a FMBSA. L'import facturat l'exercici 2010 per IFERCAT a FMBSA en concepte de cànon ferroviari és superior en 0,53 M€ (IVA inclòs) al que correspon als ingressos meritats, en haver iniciat la facturació dels 6,6 quilòmetres posats en fun-

cionament en aquest exercici a partir d'una data que no es correspon amb la de l'inici efectiu de la prestació del servei (vegeu l'apartat 2.2.4).

Pel que fa al cànon ferroviari, cal que s'apliquin els criteris de meritació que estableix l'article 57 de la Llei 4/2006, del 31 de març, ferroviària, en relació a aquesta taxa.

- 5) Patrimoni. L'aportació efectuada l'exercici 2010 per la Generalitat de Catalunya en relació amb la liquidació de la disposició addicional tercera de l'Estatut de l'exercici 2007 ha estat registrada com un increment del patrimoni (vegeu l'apartat 2.2.6), ja que segons el pressupost de despeses del DPTOP consta com una aportació de capital. Segons el conveni formalitzat respecte d'aquest tema per l'Administració general de l'Estat i la Generalitat, aquests recursos estan destinats al finançament de les obres de la línia 9 del metro.

Aquesta aportació s'hauria de registrar com a subvenció de capital, dins l'epígraf de Patrimoni net, i imputar-la com a ingrés al Compte de pèrdues i guanys en funció de l'amortització dels actius que finança.

Cal tenir en compte, tal com s'informa en la Memòria dels comptes anuals de l'exercici 2010, que l'aportació compromesa per l'Administració general de l'Estat en el conveni formalitzat amb la Generalitat el 20 de desembre del 2010 és de 335,00 M€, dels quals finalment només n'han estat transferits 75,00 M€, que és l'import que IFERCAT ha registrat en el Balanç. La incertesa sobre la cobrabilitat dels restants 260,00 M€ justifica, d'acord amb el criteri de prudència, que no hagin estat encara comptabilitzats.

- 6) Subvencions de capital.

La subvenció rebuda de GISA l'exercici 2005 en concepte de compensació per la subrogació de les obres de la línia 9 del metro (vegeu l'apartat 2.2.6), s'hauria d'imputar com a ingrés al compte de Resultats d'exercicis anteriors, dins l'epígraf de Patrimoni net, ja que una part es va aplicar al finançament de despeses corrents mentre que la resta va quedar sense una finalitat específica en no generar-se els costos als que estava destinada inicialment.

A 31 de desembre del 2010 l'import comptabilitzat com a subvencions de capital en l'epígraf de Patrimoni net pendent de regularitzar ascendeix a 4,56 M€ ja que IFERCAT ha imputat al Compte de pèrdues i guanys 623 € en l'exercici 2009 i 62.646 € en l'exercici 2010, en funció de l'amortització de les infraestructures de la línia 9 que s'han posat en funcionament.

- 7) Creditors per prestació de serveis. La provisió a 31 de desembre del 2010 de les despeses de manteniment del túnel de la línia 9 del metro són inferiors en 0,22 M€ a les que han estat facturades amb posterioritat, el febrer del 2011, per FMBSA (vegeu l'apartat 2.2.9).

Es recomana que es revisin abans del tancament definitiu dels comptes anuals els imports de les provisions registrades a 31 de desembre, en el cas d'aquelles despeses que són facturades amb anterioritat a la data de formulació dels estats financers.

- 8) Periodificacions de passiu a curt termini. Els ingressos anticipats cobrats del DPTOP que consten registrats en el passiu a 31 de desembre del 2010, són superiors en 0,35 M€ als que correspondria, ja que segons es desprèn de la Llei de pressupostos per a l'exercici 2010 aquesta transferència corrent està destinada a finançar el 90,0% de les despeses a càrrec d'IFERCAT en concepte de tarifa tècnica a pagar als concessionaris de les obres de les estacions de la línia 9, mentre que IFERCAT només n'ha aplicat al Compte de pèrdues i guanys, com a ingrés, un 88,8% (vegeu l'apartat 2.2.11).

Es recomana que IFERCAT regularitzi aquest import amb abonament al compte de subvencions a l'explotació, i que revisi el sistema de càlcul que aplica per a la imputació d'aquests ingressos al Compte de pèrdues i guanys.

- 9) Despeses de personal. L'increment global de la massa salarial en els exercicis 2009 i 2010 està per sobre de les limitacions que estableixen les respectives lleis de pressupostos. Aquests excessos s'expliquen pels motius següents (vegeu l'apartat 2.3.3):
- 9.a) Haver aplicat en l'exercici 2009 increments retributius pactats contractualment⁸ a dos directius, que són personal assimilat a alts càrrecs en percebre remuneracions iguals o superiors a les dels directors generals de la Generalitat, les quals suposen un increment de les remuneracions del 6,7% i del 2,1%, respectivament, mentre que segons l'article 27 de la Llei 15/2008, de pressupostos per a l'exercici 2009, les retribucions dels alts càrrecs i personal assimilat no tenen cap increment.
- 9.b) Haver aplicat en l'exercici 2009 a tres treballadors increments retributius pactats contractualment⁹ que oscil·len entre el 9,1% i el 13,3% respecte a les remuneracions de l'exercici 2008, sense que IFERCAT disposi de l'autorització prevista en l'article 26.3 de la Llei 15/2008, de pressupostos per a l'exercici 2009.
- 9.c) Haver aplicat en l'exercici 2009 i en l'exercici 2010 a tot el personal laboral no assimilat a alts càrrecs, inclòs el personal descrit en el punt anterior, els increments salarials previstos per a aquests dos exercicis en els acords de revisió salarial del Conveni col·lectiu del sector de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona a què IFERCAT està adscrit (un 3,5% l'exercici 2009 i un

---

8. Modificació del text arran de l'al·legació a l'observació 9 (9.a i 9.b).

9. Modificació del text arran de l'al·legació a l'observació 9 (9.a i 9.b).

1,5% l'exercici 2010), els quals estan per sobre de les limitacions que estableixen les respectives lleis de pressupostos (un 2,0% l'exercici 2009 i un 0,3% l'exercici 2010), sense que IFERCAT disposi de l'autorització requerida en l'article 26.3 de les lleis esmentades.

Tot i que durant els exercicis 2009 i 2010 IFERCAT no ha rebut aportacions directes amb càrrec a pressupostos públics destinades a cobrir el dèficit d'explotació, sí que ha rebut fons de GISA, empresa pública de la Generalitat, destinats a finançar el 100,0% de les despeses d'explotació directament vinculades a la construcció de la línia 9 del metro més el 95,0% de les despeses totals de personal.

IFERCAT hauria de respectar la limitació en l'increment de les despeses de personal que estableix la Llei de pressupostos.

- 10) Reparacions i conservació. En el conveni entre IFERCAT, EMT i FMBSA formalitzat l'1 d'agost del 2008, pel qual IFERCAT encomana a FMBSA l'administració i conservació de les infraestructures de la línia 9 que no siguin objecte de concessió, no determina de forma clara i detallada els conceptes i la forma de càlcul de l'import a facturar per FMBSA en relació amb les tasques que li han estat encomanades (vegeu l'apartat 2.3.4).

Es recomana que IFERCAT i FMBSA formalitzin la corresponent addenda on es fixin les bases i criteris de càlcul de les despeses que IFERCAT assumeix.

- 11) Resultats per alienacions. Les pèrdues per alienacions registrades en l'exercici 2010, de 139.590€ (vegeu l'apartat 2.3.5), corresponen a la regularització de l'operació amb Fira 2000 en relació amb la galeria de serveis sobre el passadís de comunicació entre l'estació Fira de la línia 9 del metro de Barcelona i el recinte firal Gran Via, que consisteix a registrar aquesta operació, d'acord amb la seva naturalesa, com una venda d'immobilitzat a termini.

D'aquest import 128.669€ s'haurien d'haver registrat en el compte de Resultats d'exercicis anteriors de l'epígraf del patrimoni net ja que corresponen a l'esmena d'errors d'exercicis anteriors d'import significatiu, mentre que els restants 10.921€ s'haurien d'haver regularitzat amb càrrec als altres ingressos d'explotació, on s'havien comptabilitzat inicialment en l'exercici 2010.

- 12) Estat de canvis en el patrimoni net. Les pèrdues de l'exercici 2009 per cobertures de fluxos d'efectiu corresponents als contractes de permuta financera (*swap*), de 4,21 M€, consten registrades en l'epígraf de patrimoni net del passiu però no figuren en l'Estat d'ingressos i de despeses reconegut que forma part de l'Estat de canvis en el patrimoni net (vegeu l'apartat 2.4). Aquesta incidència ha estat esmenada en l'exercici 2010.

5.2. FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

La formulació i la Liquidació del pressupost de l'exercici 2009 han estat realitzades de forma correcta, excepte per les incidències que s'assenyalen a continuació.¹⁰

- 13) En el pressupost inicial aprovat mitjançant la Llei 15/2008, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2009, no es va consignar cap previsió en el capítol 9 d'ingressos en concepte de disposició de préstecs, malgrat que a la data de formulació del pressupost IFERCAT ja tenia acordat amb el BEI que es formalitzaria un nou préstec de 200,00 M€, que és l'import de què finalment s'ha disposat i que s'ha reconegut com a drets liquidats en l'exercici 2009 (vegeu l'apartat 3.2.1).
- 14) En l'exercici 2009 s'han registrat com a drets liquidats 414,85 M€ dins el capítol 9 del pressupost d'ingressos, per reequilibrar la Liquidació del pressupost (vegeu l'apartat 3.2.1), la qual cosa no és correcta segons les normes pressupostàries que són d'aplicació.
- 15) Les obligacions reconegudes i els drets liquidats que consten registrats en el capítol 6, tant del pressupost de despeses com del pressupost d'ingressos, són superiors en 30.000 € als que consten comptabilitzats en concepte d'altres i baixes d'immobilitzat, per un error de transcripció (vegeu l'apartat 3.2.1).

Pel que fa a l'exercici 2010 no s'han observat incidències, i han estat esmenades les que s'han descrit anteriorment relatives a l'exercici 2009.

5.3. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

IFERCAT adjudica els contractes de concessió de les obres de les estacions de la línia 9 del metro de Barcelona i altres contractes relatius a treballs diversos referents a aquesta infraestructura, així com els contractes per a la redacció d'estudis i projectes corresponents a la línia orbital ferroviària (LOF), a l'eix transversal ferroviari (ETF) i als trens tramvia. IFERCAT també tramita la licitació i adjudicació dels contractes necessaris per al desenvolupament de la seva activitat.

Els projectes i les obres corresponents a la línia 9 del metro de Barcelona els licita i adjudica GISA en nom d'IFERCAT. Aquests contractes formen part de l'anàlisi de la contractació de GISA, juntament amb la resta de contractes que licita aquesta empresa.

S'ha efectuat la fiscalització dels contractes adjudicats per IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010 mitjançant una mostra de cinquanta expedients. La fiscalització abasta les

---

10. Aquestes incidències mostren una numeració correlativa amb les assenyalades en l'apartat 5.1 per tal de facilitar el seguiment de les conclusions d'aquest informe.

fases de preparació, adjudicació i formalització dels contractes, així com la revisió de la seva execució i extinció, excepte en el cas del contracte de concessió d'obres públiques del tram II de la línia 9, adjudicat el 15 de novembre del 2010, en què només s'ha fiscalitzat fins a la formalització del contracte, i en el cas dels contractes menors i comandes ordinàries en què no s'ha fiscalitzat el seu pagament. També s'ha fiscalitzat una mostra de set modificacions i sis pròrrogues tramitades per IFERCAT en els exercicis 2009 i 2010.

Addicionalment s'ha fiscalitzat l'execució dels contractes de concessió d'obres de les estacions dels trams I i IV de la línia 9 del metro que havien estat adjudicats per IFERCAT a la fi de l'exercici 2008.

En el capítol 4 d'aquest informe hi consta el resum de la legislació aplicable i de la informació sobre la contractació d'IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010, així com la descripció de l'abast i dels resultats de la fiscalització realitzada.

A continuació es presenten les incidències més significatives que s'hi han observat:¹¹

- 16) Legislació aplicable. A 31 de desembre del 2010 encara està pendent que IFERCAT adapti els seus Estatuts a la normativa sobre contractació que va entrar en vigor l'1 de maig del 2008, i que redacti les instruccions internes de contractació requerides en l'article 175 de la LCSP, aspectes que han estat esmenats amb l'aprovació de les instruccions internes de contractació el 28 d'abril del 2011 i amb la modificació dels Estatuts mitjançant el Decret 34/2012, del 27 de març (vegeu l'apartat 4.1).
- 17) Informació sobre la contractació d'IFERCAT. S'han observat diverses incidències relatives a la integritat i exactitud de la informació continguda en la relació de contractes dels exercicis 2009 i 2010 proporcionada per IFERCAT (vegeu els apartats 4.2, 4.3 i 4.4.1).

Caldria revisar el sistema de registre i seguiment dels contractes.

- 18) Contractació menor i comandes ordinàries. En la fiscalització d'una mostra de quaranta tres expedients (vint comandes ordinàries i vint-i-tres contractes menors) s'han observat diverses incidències, entre les quals destaquen per la seva importància les següents (vegeu l'apartat 4.4.1):
  - 18.a) En totes les comandes ordinàries hi manca l'aprovació de la despesa, requerida en l'article 95.2 de la LCSP, així com la comunicació al Consell d'Administració que cal efectuar amb posterioritat a la seva adjudicació, requerida en l'Acord del Consell d'Administració del 29 de maig del 2007 en vigor els exercicis 2009 i 2010.

---

11. Aquestes incidències mostren una numeració correlativa amb les assenyalades en l'apartat 5.2 per tal de facilitar el seguiment de les conclusions d'aquest informe.

- 18.b) En set expedients la qualificació de la tipologia com a contractes menors o comandes ordinàries no es correspon amb la que té establerta internament IFERCAT.
- 18.c) S'han prorrogat o modificat dos contractes menors mitjançant la tramitació de vuit comandes ordinàries, la qual cosa està expressament prohibida per la LCSP, que estableix que els contractes menors no poden tenir una durada superior a un any, ni ser modificats o prorrogats.
- 18.d) En vint-i-dos expedients s'observen indicis de fraccionament del contracte, ja que hi ha coincidència en els seus tres elements essencials (un mateix subjecte, un mateix objecte i una mateixa causa o finalitat) amb els d'altres contractes adjudicats amb anterioritat o posterioritat mitjançant la contractació menor o el procediment negociat.
- 18.e) L'import d'adjudicació de cinc expedients supera les limitacions establertes en la LCSP per a la contractació menor.
- 18.f) En els exercicis 2009 i 2010 consten contractats els serveis d'un xofer durant un període de divuit mesos a través d'una empresa de treball temporal, la qual cosa està expressament prohibida en la disposició addicional cinquena de la LCSP.
- 18.g) Hi ha indicis que tres contractes menors i dues comandes ordinàries van ser adjudicats formalment amb posterioritat a l'execució del contracte.

Es recomana unificar en un sol tipus d'expedients la contractació que IFERCAT efectua mitjançant les comandes ordinàries i contractes menors, revisar els procediments de la seva tramitació per tal d'adaptar-los als requisits i limitacions que estableix la Llei de contractes del sector públic (LCSP), i establir els mecanismes de control necessaris per tal de garantir el compliment dels principis de transparència, publicitat i concurrència, com també requereix la LCSP.

- 19) Concessió de les obres del tram II de la línia 9 del metro (amb un import d'adjudicació de 3.184,97 M€ més IVA). Tal com han estat definits l'objecte i les prestacions en els plecs de clàusules, podria qüestionar-se que la verdadera naturalesa d'aquest contracte sigui la d'una concessió d'obra pública segons està definit i regulat en al LCSP (vegeu l'apartat 4.4.2).

Les concessions d'obres públiques s'han de caracteritzar pel fet que la retribució principal del concessionari procedeixi del dret d'explotació de l'obra i vingui determinada, almenys en part, en funció de la demanda d'utilització de la infraestructura.

- 20) Adjudicació per procediment obert i negociat. En la fiscalització de la totalitat dels contractes que han estat adjudicats per procediment obert (dos contractes) i per procediment negociat (cinc contractes), les principals incidències observades són les següents (vegeu l'apartat 4.4.2):

- 20.a) La resolució d'aprovació de l'expedient de contractació i el certificat d'existència de crèdit no fan referència expressa a l'import de la despesa que s'aprova o sobre el que s'emet informe.
- 20.b) En l'informe de valoració de les ofertes no es detalla com s'han calculat ni es justifiquen les puntuacions atorgades en relació amb els criteris d'adjudicació que requereixen d'un judici de valor. Aquesta incidència s'ha observat en tots els expedients adjudicats per procediment obert i negociat, excepte en el que té per objecte la concessió de les estacions del tram II de la línia 9.
- 20.c) En els contractes adjudicats per procediment negociat no hi ha constància que l'òrgan de contractació negociés els termes del contracte amb els licitadors, aspecte requerit en l'article 162.4 de la LCSP i en els plecs de clàusules.

Es recomana que IFERCAT revisi la tramitació de les fases de preparació i adjudicació d'aquells contractes que licita per procediment obert i negociat i, si escau, adaptar-la als principis i requeriments de la LCSP, en especial pel que fa al contingut de la resolució d'aprovació dels expedients de contractació, a la valoració de les ofertes, i a la negociació de les ofertes en els procediments negociats.

- 21) Modificació dels contractes. Les sis modificacions tramitades relatives als dos contractes de concessió d'obres de les estacions del tram I i IV de la línia 9 del metro adjudicats el desembre del 2008 afecten els següents aspectes bàsics: la retribució del contractista, les penalitzacions per incompliment del contracte, el calendari d'execució de les obres, l'import de la inversió, el finançament aliè del contracte i les causes de reequilibri financer i de resolució del contracte (vegeu l'apartat 4.4.3). Es considera que l'entitat d'aquestes modificacions i el fet de no detallar en els respectius expedients la raons d'interès públic que les justifiquen, fa que es vulneri la clàusula 50 dels plecs de clàusules administratives particulars.

Seria recomanable que davant l'entitat d'aquestes modificacions, IFERCAT avaluï de nou, tant des del punt de vista tècnic com econòmic, la idoneïtat d'aquesta figura contractual.

- 22) Pròrroga dels contractes. Quatre pròrrogues no estan suficientment justificades, ja que en els expedients no s'indiquen els motius de la seva necessitat (vegeu l'apartat 4.4.3).

A més, en aquelles pròrrogues que corresponen a l'ampliació del termini d'execució sense efectes econòmics no s'esmenta expressament que la pròrroga no suposa cap increment del preu del contracte.

Es recomana que es revisi el contingut dels expedients de pròrroga per tal de garantir que la seva necessitat i les seves condicions queden adequadament detallades i justificades.

- 23) Tramesa al Registre públic de contractes (RPC) de les dades relatives a la modificació i la pròrroga dels contractes. En sis expedients de modificació i en dos expedients de pròrroga no es va efectuar la tramesa de dades al RPC (vegeu l'apartat 4.4.3), aspecte requerit en l'Ordre del 26 de febrer de 1997 del Departament d'Economia i Finances en vigor els exercicis 2009 i 2010.

Caldria que IFERCAT revisés els circuits d'informació relatius a la comunicació i tramesa de dades de les modificacions i pròrroques al Registre públic de contractes.

- 24) Execució dels contractes de concessió adjudicats l'exercici 2008. Respecte al contracte de concessió de les obres de les estacions del tram IV de la línia 9 s'ha observat que l'import total facturat els exercicis 2009 i 2010 excedeix al que correspondria en aplicació de les clàusules que regeixen el contracte (vegeu l'apartat 4.4.4), pel fet d'haver iniciat la facturació a partir de l'emissió de l'acta d'acreditació de la finalització de les obres, mentre que segons la clàusula 44.1 dels plecs la tarifa tècnica es merita a partir de la formalització de l'acta de comprovació.

Es recomana revisar el càlcul d'aquests imports i, si s'escau, reclamar les quantitats que excedeixin les que correspondrien en aplicació de les clàusules del contracte.

- 25) Execució i extinció dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010. Respecte d'aquest tema s'han observat les incidències següents (vegeu l'apartat 4.4.4):

25.a) En un expedient, la facturació i el pagament dels treballs s'ha efectuat amb anterioritat a l'execució del contracte, la qual cosa no consta justificada en l'expedient.

25.b) En dos expedients no hi consta la documentació acreditativa que segons els plecs de clàusules ha de donar suport als diferents pagaments parcials del contracte.

25.c) En dos expedients adjudicats l'exercici 2009 per procediment negociat no hi consta l'acte formal i positiu de recepció del contracte que requerien els plecs de clàusules.

25.d) En cinc¹² contractes menors no s'ha pogut verificar que s'ha realitzat l'objecte del contracte ja que IFERCAT no ha aportat la documentació que ho acrediti.

Es recomana que s'estableixi un adequat sistema de seguiment de l'execució i del pagament dels contractes, i deixar constància de forma expressa en els expedients que l'objecte del contracte s'ha acomplert de forma satisfactòria d'acord amb les condicions i els requisits del contracte.

---

12. Atenent a l'al·legació formulada per IFERCAT en relació a l'observació 25.d) s'han suprimit del text cinc dels deu contractes menors en els que s'havia observat la incidència.

- 26) Incompliment del termini de pagament que estableix la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat. Aquesta incidència s'ha observat en la major part de les factures a càrrec dels set expedients en relació amb els quals s'ha fiscalitzat el pagament (vegeu l'apartat 4.4.4).

Caldria que IFERCAT ajustés el seu termini a la normativa sobre morositat en vigor en cada període.

6. SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS D'EXERCICIS ANTERIORS

Tot seguit s'efectua l'anàlisi del seguiment de les recomanacions incloses en l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006:

Quadre 33. Seguiment de les recomanacions de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006

Observació i recomanació de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006	Aplicada recomanació	Comentari
Fiscalització economicofinancera		
1. El PEF vigent a 31 de desembre del 2006 va ser aprovat en l'exercici 2004. Des de llavors, s'han produït diverses modificacions significatives, tant de definició de la línia 9, com de finançament previst. <i>És per això que es fa necessària l'actualització del PEF.</i>	Sí	El 28 de juliol del 2008 i el 30 de juny del 2010, el Consell d'Administració d'IFERCAT va aprovar dos nous PEF que recullen les modificacions de la línia 9 i del seu finançament.
2. Ingressos financers obtinguts per la remuneració dels saldos a favor d'IFERCAT en els comptes bancaris, que consten activats minorant el cost de l'immobilitzat en curs, <i>s'haurien d'haver reconegut com a major ingrés de l'exercici.</i>	No	Els exercicis 2009 i 2010 es manté el mateix tipus d'incidència pel que fa al registre com a menys cost de les immobilitzacions materials dels interessos liquidats per la Generalitat pels excedents a favor d'IFERCAT del compte de tresoreria corporativa. Vegeu l'apartat 5.1, punt 1.b.
3. Les despeses financeres derivades de fonts de finançament aliè que no s'apliquin transitòriament a la inversió <i>no es poden capitalitzar i s'han de considerar despesa de l'exercici.</i>	No	Els exercicis 2009 i 2010 es manté el mateix tipus d'incidència pel que fa al registre com a més cost de les immobilitzacions materials dels interessos liquidats per la Generalitat per les disposicions efectuades per IFERCAT del compte de tresoreria corporativa. Vegeu l'apartat 5.1, punt 1.b.

Observació i recomanació de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006	Aplicada recomanació	Comentari
4. S'han activat 0,41 M€ en el compte de projectes de la línia 9 del metro corresponents a l'assessorament per articular un model de gestió que permetés que IFERCAT no computés com a Administració pública a efectes del SEC 95, <i>honoraris que s'haurien d'haver registrat en el Compte de pèrdues i guanys tal com s'havia fet en l'exercici 2005.</i>	Sí	En l'exercici 2010 s'ha regularitzat amb càrrec al Compte de pèrdues i guanys.
5. Les altres construccions en curs recullen les despeses operatives incorregudes durant l'exercici 2002, any de constitució d'IFERCAT, <i>les quals s'haurien de comptabilitzar com a despeses de primer establiment, i efectuar la corresponent amortització en cinc anys.</i>	Sí	En l'exercici 2010 s'ha regularitzat amb càrrec al Compte de pèrdues i guanys, ja que en el nou Pla general de comptabilitat en vigor a partir de l'1 d gener del 2008 no està prevista l'activació de despeses de primer establiment.
6. Cessió temporal d'ús de la galeria de serveis a FIRA 2000: tot i que el conveni defineix aquesta operació com una cessió d'ús temporal, per les condicions d'aquesta operació es pot deduir que es tracta d'una compravenda amb una part del pagament ajornat. <i>És per això que l'operació s'hauria d'haver comptabilitzat d'acord amb la seva naturalesa.</i>	Sí	En l'exercici 2010 s'ha regularitzat i s'ha registrat aquesta operació com una venda d'immobilitzat a terminis.
7. Cessió d'ús gratuïta del passadís de comunicació a FIRA 2000: es parer de la Sindicatura que arran del conveni es produeix una cessió d'ús gratuïta d'IFERCAT a FIRA 2000 del passadís de comunicació que construeix IFERCAT. <i>Per tant, s'ha de donar de baixa de l'immobilitzat en curs aquest passadís de comunicació, i reconèixer l'immobilitzat cedit d'acord amb les normes del Pla general de comptabilitat pública.</i>	No	En els exercicis 2009 i 2010 es manté la mateixa incidència.
8. El contracte marc per al finançament de la línia 9 signat el 28 d'octubre del 2003 meritava unes comissions i despeses, de les quals IFERCAT va pagar 2,39 M€. Finalment aquest contracte marc no ha estat l'element per vertebrar el sistema de finançament d'IFERCAT.	N/A	No s'ha reproduït la situació que va originar la incidència ja que no s'han pagat noves comissions en relació amb aquest conveni.

Observació i recomanació de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006	Aplicada recomanació	Comentari
9. a. Facturació d'IFERCAT a GISA: el conveni no determina clarament ni detalla els conceptes i la forma de càlcul de les despeses a facturar per IFERCAT a GISA, ja que no es defineixen els conceptes a refacturar ni els criteris d'imputació de les despeses. <i>El càlcul d'aquest import hauria d'estar suportat per un estudi més detallat.</i>	Sí	La clàusula vuitena del conveni ha estat modificada en data 24 de desembre del 2009 per tal de clarificar quins són els costos que GISA ha de compensar a IFERCAT. A més, la facturació d'IFERCAT a GISA els exercicis 2009 i 2010 està suportada per un estudi d'una consultora externa en què es defineix la metodologia, es detallen les despeses base del càlcul i els percentatges a aplicar, i se sosté el caràcter de mercat de la valoració efectuada.
b. A part d'això, no queda justificat que IFERCAT facturi a GISA una part significativa de les seves despeses d'estructura. És clar que IFERCAT no genera ingressos actualment, ja que està en fase de construcció de la línia 9, i no d'explotació d'aquesta i, <i>per tant, requereix una font d'ingressos que li permeti equilibrar el Compte de pèrdues i guanys, que no hauria de provenir de GISA.</i>	No	Durant els exercicis 2009 i 2010 s'ha iniciat l'explotació del tram IV de la línia 9, però la resta de trams continuen en construcció i, per tant, no generen ingressos.
10. La part de les transferències corrents rebudes de la Generalitat en els exercicis 2003 i 2004 no utilitzada per equilibrar el Compte de pèrdues i guanys, d'import total 0,13 M€, que es va registrar inicialment com a ingressos a distribuir en diferents exercicis i que durant els exercicis 2005 i 2006 es va imputar al compte de resultats de l'exercici, <i>té la consideració d'aportació a compte de capital i, per tant, s'hauria d'haver comptabilitzat com a més Patrimoni.</i>	No	Els 0,13 M€ consten a 31 de desembre del 2010 registrats com a part integrant del compte de Resultats d'exercicis anteriors, sense que IFERCAT hagi efectuat la seva reclassificació al compte de Patrimoni.
11. La subvenció de capital rebuda de GISA l'exercici 2006, d'import 4,63 M€, destinada al finançament de les comissions que IFERCAT es comprometia a pagar en virtut del contracte marc per al finançament de la línia 9 <i>s'hauria d'haver comptabilitzat:</i> a. <i>Com a ingrés de l'exercici per la part de la subvenció que compensa les despeses pagades per IFERCAT (2,39 M€).</i> b. <i>Com a ingrés extraordinari per la part de la subvenció que finança aquelles comissions que ja no s'han de pagar en no haver-se portat a terme les estipulacions del citat contracte marc (2,24 M€).</i>	No	Els exercicis 2009 i 2010 es manté la mateixa incidència però l'import que consta registrat en el compte de subvencions de capital ha disminuït com a conseqüència d'haver iniciat en l'exercici 2009 la seva imputació al Compte de pèrdues i guanys. Vegeu l'apartat 5.1, punt 6.

Observació i recomanació de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006	Aplicada recomanació	Comentari
12. L'augment dels sous de l'exercici 2006 va ser d'un 4,5% d'acord amb el Conveni col·lectiu del sector de la construcció, augment que està per sobre del percentatge que estableix la Llei 20/2005, del 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2006. Tot i que IFERCAT no ha rebut en l'exercici 2006 aportacions directes amb càrrec a pressupostos públics destinades a cobrir el dèficit d'explo-tació, sí que ha rebut ingressos provinents de GISA en concepte de refacturació de part de les despeses d'explotació, ingressos que es destinen a cobrir el dèficit d'explotació i, <i>per tant, li és d'aplicació la limitació que estableix la Llei de pressupostos.</i>	No	Els exercicis 2009 i 2010 es manté el mateix tipus d'incidència. Vegeu l'apartat 5.1, punt 9.c.
Fiscalització de la contractació		
13. Els estatuts d'IFERCAT, en la nova redacció del 25 de juliol del 2006, no consideren el TRLCAP normativa d'aplicació a aquells contractes exclosos de l'àmbit de la Llei 48/1998, sinó que apel·la al compliment dels principis de publicitat i concurrència. <i>Es recomana la modificació dels Estatuts d'IFERCAT per tal d'adequar l'article 5 Règim jurídic de la contractació a la normativa vigent que li és d'aplicació.</i>	No	Els exercicis 2009 i 2010 es manté la mateixa incidència, encara que la normativa de contractació aplicable és la Llei 30/2007 i la Llei 31/2007, en vigor des de l'1 de maig del 2008. Vegeu l'apartat 5.1, punt 16. En data 30 de novembre del 2010 el Consell d'Administració d'IFERCAT va donar la seva conformitat a l'adaptació dels Estatuts a la nova normativa de contractació, però la modificació dels Estatuts no ha estat aprovada fins a l'any 2012 mitjançant el Decret 34/2012, del 27 de març.
14. L'expedient 2 s'hauria d'haver licitat mitjançant la publicitat comunitària en el DOUE, tal com preveu l'article 9 de la Llei 48/1998, ja que la suma dels trams en què es divideix el contracte supera els imports obligatoris per a la publicitat comunitària.	N/A	No s'ha reproduït la situació que va originar la incidència ja que no hi ha cap expedient que s'hagi licitat d'acord amb la Llei 31/2007 sobre procediments de contractació en els sectors especials que substitueix l'antiga Llei 48/1998.
15. Tramitació d'ofertes temeràries: en els expedients 1 i 2 no s'ha disposat de la informació necessària per poder comprovar si l'òrgan de contractació ha acceptat o no les justificacions presentades pels licitadors en relació a l'import de les baixes ofertes.	N/A	No s'ha reproduït la situació que va originar la incidència, ja que no hi ha cap expedient en què es pugui apreciar la baixa temerària de les ofertes.

Observació i recomanació de l'informe 39/2010, relatiu a l'exercici 2006	Aplicada recomanació	Comentari
16. Manca de documentació en els expedients o aquesta és incompleta: a. Manca la notificació de l'adjudicació als licitadors que no van resultar adjudicataris del contracte (expedient 2) b. Manca l'acta de la Mesa de Contractació de proposta d'adjudicació (expedients 2 i 3). c. Les actes de la Mesa de contractació no estan signades (expedients 2 i 3). <i>Cal que els expedients de contractació continuïn tota la documentació i que les actes de la Mesa de Contractació estiguin sempre signades.</i>	Sí	Aquesta incidència no es repeteix els exercicis 2009 i 2010.
17. Els informes sobre la valoració de les ofertes presentades no estan signats (expedients 1, 2 i 3). Cal que els informes de valoració de les ofertes estiguin signats.	Sí	Aquesta incidència no es repeteix els exercicis 2009 i 2010.
18. Manca l'acta de recepció o un document de justificació de rebuda dels estudis i serveis encarregats mitjançant la signatura de convenis. <i>Cal que l'entitat formalitzi una acta de recepció o document equivalent per deixar constància tant que s'han rebut els estudis i serveis encarregats mitjançant la signatura de convenis com que s'adeqüen a l'objecte del conveni.</i>	No	Aquesta incidència s'ha observat en relació amb alguns dels contractes adjudicats els exercicis 2009 i 2010. Vegeu l'apartat 5.1, punts 25.b i 25.c.
19. Modificació de l'objecte del contracte sense que en l'expedient consti cap documentació al respecte (expedients 1, 2 i 3). <i>Cal que totes les modificacions de contracte quedin degudament justificades i documentades en els corresponents expedients de contractació.</i>	Sí	Aquesta incidència no es repeteix els exercicis 2009 i 2010, en què totes les modificacions estan degudament suportades amb el corresponent expedient, tot i que en algunes d'elles s'observa que la justificació que consta en l'expedient no és suficient. Vegeu l'apartat 5.1, punt 21.
20. Publicació dels anuncis d'adjudicació en el BOE i en el DOGC fora de termini (expedient 1). <i>Cal que es compleixin els terminis previstos en la normativa quant a la publicació dels anuncis de les adjudicacions.</i>	Sí	Aquesta incidència no es repeteix els exercicis 2009 i 2010.

N/A: No aplicable.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès el 6 de febrer del 2013 a l'ens públic Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT).

Un cop conegut el contingut del projecte d'informe, l'ens públic Infraestructures Ferroviàries de Catalunya ha enviat resposta a través de l'escrit amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 576 de data 21 de febrer del 2013, que es transcriu literalment a continuació. Els documents annexos als quals es refereixen algunes de les al·legacions, no han estat reproduïts i estan dipositats en l'arxiu de la Secretaria General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

IFERCAT

Joan Lluís Quer i Cumsille
President

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

A/a Sr. Enric Genescà i Garrigosa – Síndic
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Assumpte: Projecte d'Informe de fiscalització número 22/2011-B referent a l'ens públic Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) corresponent als exercicis 2009 i 2010.

Senyor,

En resposta al seu escrit de 6 de febrer de 2013, mitjançant el qual ens va trametre l'informe de l'assumpte, em plau adjuntar-li a la present l'escrit d'al·legacions al mateix, elaborat dintre del termini atorgat a l'efecte.

Resto a la seva disposició per a qualsevol aclariment.

Atentament,

Barcelona, 21 de febrer del 2013

Pilar Matesanz Sánchez, proveïda del NIF núm. 35.055.498-W, en nom i representació d'**INFRAESTRUCTURES FERROVIÀRIES DE CATALUNYA (en endavant, "IFERCAT")**, amb domicili social i a efectes de notificacions, el situat al carrer Vergós, 36-42, C.P. 08017 de Barcelona, representació que tinc acreditada davant d'aquesta Sindicatura de Comptes, comparec i com millor en Dret procedeixi, **DIC**:

- I. Que en data 6-2-2013, li ha estat notificat a IFERCAT el projecte d'informe relatiu a aquest ens públic corresponent als exercicis 2009-2010, conferint al mateix un termini de 15 dies naturals per a la formulació de les al·legacions que es creguin oportunes respecte del seu contingut. S'adjunta assenyalat com a **Document núm. 1**, còpia de la notificació rebuda.
- II. Que dins del termini conferit, passa a formular les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Aquestes al·legacions faran referència a les conclusions que es troben a l'apartat 5 del Projecte d'Informe sota el títol "Conclusions".

A tal efecte IFERCAT formula les presents al·legacions seguint el mateix ordre d'exposició que consta a les conclusions, i dintre de cadascun dels apartats s'indiquen en format cursiva les observacions i recomanacions posades de manifest per la Sindicatura de Comptes.

SEGONA.- AL·LEGACIONS SOBRE LA FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

1.- Capitalització de despeses financeres

Ingressos i despeses financeres activades en l'immobilitzat en curs d'IFERCAT

- *1.a) Es recomana que IFERCAT implanti un nou sistema de distribució i imputació de les despeses financeres destinades al finançament de la línia 9, que es basi en els costos realment incorreguts en cada exercici.*

IFERCAT va implantar un nou sistema de distribució de despeses financeres en l'exercici 2011 en el qual es van esmenar aquells imports calculats en funció de les dades previstes en el PEF durant el 2009 i 2010. Durant l'any 2012 s'ha desenvolupat un aplicatiu informàtic per tal d'automatitzar els càlculs d'aquesta distribució entre les despeses financeres capitalitzades i les imputades al compte d'explotació.

- *1.b) Es considera que els ingressos i despeses financeres pels interessos liquidats per la Generalitat per les disposicions i els excedents del compte de tresoreria corporativa s'haurien d'haver registrat íntegrament en el compte de pèrdues i guanys (2009: 7,78 M€ a favor, 2010: 64.715 € a càrrec d'IFERCAT)*

Considerem que tot el cost financer d'IFERCAT (sigui bancari o sigui via Pòlissa Corporativa de la Generalitat de Catalunya) va associat a l'execució de la inversió atès

que en l'exercici 2009, l'import total de les partides de despesa dels capítols 1 al 8 del Pressupost fou d'un total de 707,2 Milions €, dels quals 690,5 Milions € corresponen a inversions reals (97,6%), mentre que la resta de capítols representen 16,7 Milions € (2,4% de la despesa). Durant l'any 2010 les partides de despesa dels capítols 1 a 8 del pressupost van pujar d'un total de 567,5 Milions €, dels quals 511,1 Milions € corresponen a inversions (90 %) i 56,4 Milions € a despesa (10 %). Addicionalment, aquestes despeses d'explotació i estructura es financen amb els ingressos provinents de la seva facturació a Infraestructures.cat o pel cobrament del cànon de l'operador, i no per endeutament.

Atès, doncs, que tot el finançament que obté IFERCAT es destina a la construcció de l'immobilitzat, el criteri emprat és que tant les despeses financeres com els ingressos financers formen part del valor d'aquest immobilitzat, incrementant-lo o disminuint-lo, sense impacte al compte de resultats fins al moment en que es posi en servei la infraestructura. Els ingressos financers compensen aquelles despeses financeres que ha tingut l'entitat per un excés temporal de disponibilitat de préstecs, anant destinades aquestes disposicions de préstecs al pagament de certificacions i demés partides corresponents al capítol d'inversions reals.

2.- Tractament comptable dels actius concessionats

- Es proposa que la totalitat dels actius vinculats als contractes de concessió de les estacions de la Línia 9 s'haurien de registrar en l'actiu d'IFERCAT, retrocedint les baixes de les obres lliurades per IFERCAT a les empreses concessionàries a l'inici de la concessió i incorporant el cost d'inversions efectuades per aquestes empreses en funció del seu ritme d'execució, així com recalculant l'import de les amortitzacions que correspongui. Addicionalment, els imports rebuts per IFERCAT de les empreses concessionàries en contraprestació al lliurament de les obres prèviament executades per IFERCAT objecte de la concessió s'haurien de comptabilitzar com un préstec en el passiu ja que seran retornats als concessionaris via la tarifa tècnica que ha de pagar anualment IFERCAT.*

Com recull el mateix projecte d'informe, IFERCAT ja ha fet aquestes correccions en l'exercici 2011 tal com es descriu en la nota e) de la Memòria dels comptes anuals d'aquest exercici.

3.- Facturació d'IFERCAT a GISA (actualment Infraestructures.cat)

- Es recomana que s'estableixi un sistema d'imputació de costos entre els diferents trams que permeti distribuir-los entre els que encara estan en construcció i els que ja estan en funcionament, per tal d'evitar que es repercuteixin a GISA els costos dels trams dels que ja s'hagi iniciat la seva explotació.*

D'acord amb la recomanació realitzada, IFERCAT i Infraestructures.cat conjuntament amb el consultor extern analitzaran la forma de repartir el costos entre els trams posats en funcionament i els trams en construcció, imputant a Infraestructures.cat únicament les despeses atribuïbles als trams en construcció.

- Es considera que l'ingrés provinent de GISA s'hauria d'haver registrat com una subvenció a l'explotació en lloc d'un ingrés per serveis diversos.*

Tal com es va al·legar en els informes dels exercicis 2006, 2007 i 2008, i pels motius que s'indiquen en els corresponents escrits d'al·legacions, IFERCAT discrepa d'aquesta interpretació de la Sindicatura de Comptes en tant en quant les despeses que suporta IFERCAT en la realització de les seves funcions són despeses de gestió derivades de la realització de tasques i funcions que exercia Infraestructures.cat abans de la creació d'IFERCAT i per les quals Infraestructures.cat continua cobrant un percentatge de les obres realment executades, d'acord amb les previsions dels contractes signats. En traslladar part d'aquestes despeses a IFERCAT, la refacturació de les mateixes a Infraestructures.cat s'ha de considerar per analogia un trasllat proporcional dels ingressos que Infraestructures.cat rep dels contractistes adjudicataris.

Per tant, i emprant el mateix criteri d'analogia, si Infraestructures.cat comptabilitza els ingressos com a ingrés propi i té part de les despeses associades derivades a IFERCAT, aquesta comptabilitzarà els ingressos rebuts també com a ingressos propis, atès que formen part de la mateixa naturalesa de despesa original.

4.- Facturació d'IFERCAT a FMBSA

- *Cal que s'apliquin els criteris de meritació que estableix l'article 57 de la Llei 4/2006, del 31 de març, ferroviària, en relació a aquesta taxa.*

La taxa fixada en l'Ordre corresponent especifica una quantia mensual per quilòmetre en servei, i especifica, com a màxim, un desglossament per mesos del cànon facturat. Les diferències s'originen en els mesos incomplets doncs no es fa un fraccionament per dies. En les futures posades en servei es tindrà en compte el criteri de càlcul recomanat per a Sindicatura de Comptes.

5.- Patrimoni.

- *És del parer de la Sindicatura que l'aportació efectuada l'exercici 2010 per la Generalitat de Catalunya en relació a la liquidació de la Disposició addicional tercera de l'Estatut de l'exercici 2007 s'hauria d'haver registrat com a subvenció de capital, dins l'epígraf de Patrimoni net, i imputar-la com a ingrés al Compte de pèrdues i guanys en funció des actius que finança*

El criteri utilitzat per IFERCAT per comptabilitzar l'aportació de 75.000 milers d'euros, i a falta de més documentació, és la que ens va indicar el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya en la seva Resolució de 22 de desembre de 2010 d'autorització de pagament d'una aportació al fons patrimonial d'Ifercat per import de 75.000 milers d'euros. L'informe d'auditoria de l'ens públic corresponent a l'exercici 2010 conclou que no existeixen evidències suficients per concloure respecte de l'adequat tractament comptable de l'import concedit per part de l'Administració Central de l'Estat.

6.- Subvencions de capital.

- *És del parer de la Sindicatura que la subvenció rebuda de GISA l'exercici 2005 en concepte de compensació per la subrogació de les obres de la línia 9 del metro s'hauria d'imputar com a ingrés al compte de Resultats d'exercicis anteriors, dins l'epígraf de Patrimoni net, ja que una part es va aplicar al*

finançament de despeses corrents mentre que la resta va quedar sense una finalitat específica en no generar-se els costos als que estava destinada inicialment

Actualment aquesta subvenció es troba enregistrada dins de l'epígraf Patrimoni Net en concepte de "Subvenció de capital", i es va traspasant a resultat de l'exercici a mida que s'amortitza l'immobilitzat afecte a la mateixa, la infraestructura de la Línia 9.

En data 28 de desembre de 2004 es va signar un Conveni entre Infraestructures.cat i IFERCAT, en base al qual la primera es comprometia a pagar a IFERCAT una compensació per import de 4,6 M€, per haver assumit aquesta última les obligacions de pagament de les obres executades de la Línia 9, que fins a la data tenia assumides Infraestructures.cat amb els adjudicataris en virtut dels contractes subscrits amb els mateixos. Aquesta compensació tenia com a únic objectiu equilibrar financerament el projecte de construcció de la Línia 9 com a requisit entre les parts per fer una transició d'obligacions. Entenem que la naturalesa d'aquesta compensació és d'aportació al finançament de la infraestructura que construeix IFERCAT i per tant assimilable a una subvenció de capital. El cobrament d'aquesta compensació es va fer efectiu l'any 2005.

D'acord amb l'esmentat conveni, la compensació va tenir per Infraestructures.cat la consideració de despesa necessària per la viabilitat del projecte d'execució de la Línia 9 i per tant entenem que la compensació té consideració d'aportació al finançament, és a dir assimilable a una subvenció de capital. D'altra banda, cal assenyalar que la vinculació amb les comissions d'estructuració financera, tal com indica el conveni, és únicament als efectes de fixar un import equivalent. No estem davant d'una aportació per fer front a les esmentades comissions sinó que, com s'ha comentat, la seva naturalesa o finalitat no és una altra que assegurar la viabilitat del projecte, execució d'una gran infraestructura, mitjançant una compensació que té per finalitat cobrir una part del cost total de la seva execució.

7.- Creditors per prestació de serveis.

- *Es recomana que es revisin abans del tancament definitiu els imports de les provisions registrades a 31 de desembre, en el cas d'aquelles despeses que són facturades amb anterioritat a la data de formulació dels estats financers.*

IFERCAT fa una revisió de totes les provisions però, seguint la recomanació de la Sindicatura de Comptes, incidirem en aquesta qüestió.

8.- Periodificacions de passiu a curt termini.

- *Es recomana que IFERCAT regularitzi un import d'ingrés com a subvenció a l'explotació i que revisi el sistema de càlcul que aplica per a la imputació d'aquests ingressos al Compte de pèrdues i guanys.*

En l'exercici 2010 IFERCAT ha tingut menys despesa de la prevista en prestacions derivades de concessions; d'aquest estalvi una part és imputable directament al manteniment de les estacions i l'altra, per diferència, és un estalvi aplicable a la

subvenció per explotació. Per tant no apliquem un càlcul en base a un percentatge de subvenció sinó en base a la realitat dels costos:

	Pressupost 2010	Realitat 2010	Estalvi
Despesa: Tarifa tècnica concessions	33.522 m€	29.422 m€	4.100 m€
- Ingrés: Altres serveis	-3.354 m€	-3.298 m€	-56 m€
= Ingrés: Subvenció Departament	30.168 m€	26.124 m€	4.044 M€

El motiu que els majors estalvis es donin en la part de la subvenció del Departament és que en l'any 2010 es van assolir estalvis en el reequilibri economicofinancer de les concessions per menors costos financers dels previstos inicialment, aquests estalvis impacten directament en el cost de la subvenció.

9.- Despeses de personal.

- *Es considera que, al rebre IFERCAT ingressos provinents de GISA, aquests es destinen a cobrir el dèficit d'explotació i, per tant, li és d'aplicació la limitació que estableix la Llei de Pressupostos.*

Al respecte assenyalar que la limitació establerta per les lleis de pressupostos pels exercicis 2009 i 2010 no aplica a IFERCAT, en tant en quant:

- com assenyala aquesta Sindicatura, en els anys revisats IFERCAT no ha rebut aportacions directes amb càrrec a pressupostos públics destinades a cobrir el dèficit d'explotació.
- els caudals que integren els pagaments d'Infraestructures.cat a IFERCAT no provenen en cap cas d'aportacions públiques (caudals públics) ni de la Generalitat ni d'Infraestructures.cat sinó que provenen de pagaments de serveis d'Infraestructures.cat i IFERCAT realitzats per empreses privades.

En efecte, la Base Vuitena de l'esmentat conveni de 29 de desembre de 2004, regula el compte d'explotació d'Infraestructures.cat en relació a les actuacions realitzades en el marc de l'execució de la Línia 9. Aquesta Base posa de manifest que Infraestructures.cat:

- computa com a ingrés propi un percentatge de l'import corresponent a l'obra realment executada;
- que la quantitat corresponent serà facturada al contractista adjudicatari de les obres;
- que contra aquests ingressos Infraestructures.cat aplicarà els seus costos de funcionament, i
- que IFERCAT facturarà a Infraestructures.cat en concepte de compensació per la seva participació en les prestacions que Infraestructures.cat efectua als contractistes.

El document de modificació de conveni de 24 de desembre de 2009 posa de manifest que la Sindicatura de Comptes havia efectuat algunes indicacions respecte a

les relacions entre Infraestructures.cat i IFERCAT que van portar a modificar l'expressada Base Vuitena, mantenint-se el concepte de compensació per adequada contraprestació a IFERCAT per les seves activitats associades directament al projecte de la Línia 9.

Així doncs, en els contractes d'obres de la Línia 9 inicialment signats es preveu que Infraestructures.cat computa com a ingrés propi un 6% de l'import de les obres realment executades més la corresponent revisió de preus. Contra aquest ingressos Infraestructures.cat ha d'aplicar els costos necessaris per a portar a bon terme la gestió de l'encàrrec i tots els seus costos de funcionament. Dits costos s'han reduït pel fet que IFERCAT ha assumit directament part dels costos de gestió, d'acord amb allò previst en el conveni formalitzat entre Infraestructures.cat i IFERCAT que preveu el mecanisme de participació d'IFERCAT en els ingressos percebuts per Infraestructures.cat per a compensar les funcions i responsabilitats que té atribuïdes. Per tant, els ingressos d'IFERCAT provinents d'Infraestructures.cat són deguts a la compensació pels serveis que realitza IFERCAT i no es poden considerar en cap cas una subvenció a l'explotació. Aquesta afirmació ve avalada per l'informe realitzat per una consultora de reconegut prestigi l'any 2009 en relació a la compensació de costos entre Infraestructures.cat i IFERCAT que diu textualment en l'apartat 5 el següent:

"D'acord amb les Directrius de la OCDE, cal entendre que la compensació que efectua GISA a IFERCAT es produeix en condicions similars a les que haguessin pactat tercers independents en funció del que establim a continuació:

- *GISA computa com a ingrés propi la totalitat dels imports cobrats als contractistes adjudicataris.*
- *La despesa relacionada amb la construcció de la Línia 9 del Metro es troba dividida entre GISA i IFERCAT.*
- *Pràcticament tota la despesa d'IFERCAT es troba relacionada amb la construcció de la Línia 9 del Metro de Barcelona.*
- *La compensació de GISA a IFERCAT no es pot considerar com un servei en el sentit de que requereix l'aplicació d'un marge de benefici sobre els costos incorreguts per IFERCAT i després és objecte de refacturació a GISA".*

En aquest sentit, la Direcció General de Pressupostos i Tresor, a qui anualment se li comuniquen totes les revisions salarials, ha respost sempre a IFERCAT en el sentit que no procedeix l'emissió de l'informe previst per a la determinació o modificació de les condicions retributives del personal laboral, ja que IFERCAT no es considera inclosa en l'apartat corresponent de la Llei de Pressupostos atès que no rep aportacions de la Generalitat de Catalunya.

Per altra banda i respecte de l'exercici 2008, en el que la situació era la mateixa, recentment el Tribunal de Cuentas s'ha pronunciat en aquest sentit, reconeixent que les aportacions que IFERCAT rep d'Infraestructures són ingressos privats, i en conseqüència va practicar liquidació negativa per la manca d'abast generador de responsabilitat comptable. S'adjunta còpia de l'acta de liquidació com a **Document núm. 2**.

Per tant no hi ha dubte que per a lo que ara ens interessa, els caudals que integren els pagaments d'Infraestructures.cat a IFERCAT no provenen en cap cas d'aportacions públiques (caudals públics) ni de la Generalitat ni d'Infraestructures.cat sinó

que provenen de pagaments de serveis d'Infraestructures.cat i IFERCAT realitzats per empreses privades.

Adicionalment, cal tenir en compte, pel que fa a les millores voluntàries apuntades a l'apartat 9.a) que la primera no és tal ja que en el pacte contractual laboral signat al 2008 ja es preveia el salari per aquest primer any i el de l'any 2009, i la segona (2,1%) és inferior a l'increment salarial aplicat amb caràcter general a la plantilla (3,5%). Pel que fa a les millores voluntàries de l'apartat 9.b) en un cas ja estava acordada des de la formalització de la relació laboral l'any 2008 i en els altres casos es tracta de dos tècnics contractats l'any 2008 amb una experiència professional de 9 anys per als quals es va considerar adequat un primer contracte en la banda salarial més baixa i una posterior adequació del sou transcorregut el primer any en l'ens.

En relació amb l'observació de l'apartat 9.c) IFERCAT va aplicar un increment salarial d'un 1,5% en virtut de l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya d'1 de juny de 2010 pel qual s'autoritza les entitats que formaven part del sector públic de la Generalitat de Catalunya per a aplicar els increments salarials previstos pel 2010 en els pactes, acords o convenis col·lectius vigents i subscrits amb anterioritat a l'esmentat Acord. (S'adjunta com a **Document núm. 3** la comunicació al Director General de Pressupostos i Tresor i la seva resposta i com a **Document núm. 4** l'informe acreditatiu del compliment de l'esmentat Acord adreçat al Departament de Política Territorial i Obres Públiques per a la seva tramitació).

Igualment es van aplicar les mesures de reducció salarial establertes a la Llei 25/2009, de 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010 i al Decret Llei 3/2010, de 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic.

10.- Reparacions i conservació.

- *Es recomana que IFERCAT i FMBSA formalitzin la corresponent addenda on es fixin les bases i criteris de càlcul de les despeses que IFERCAT assumeix.*

El conveni estipula la formalització d'un programa d'Administració i Conservació de les Infraestructures Ferroviàries de la Línia 9; a partir del 2011 ja es disposa d'aquest programa anual, el qual conté una descripció de les activitats previstes per la conservació i manteniment de les infraestructures en servei objecte del conveni i la valoració econòmica corresponent que s'utilitza com a base del manteniment facturat per FMBSA.

11.- Resultats per alienacions.

- *És del parer de la Sindicatura que part de la venda d'immobilitzat a termini per la regularització de l'operació amb FIRA 2000 s'hauria d'haver registrat en el compte de Resultats d'exercicis anteriors i una altra part regularitzar-la amb càrrec als altres ingressos d'explotació, on s'havien comptabilitzat inicialment en l'exercici 2010.*

Com apareix en les al·legacions de l'informe de l'exercici 2008, IFERCAT va assumir finalment el 2010 el criteri de comptabilitzar aquesta operació com una compra-

venda, a diferència del criteri emprat els anys anteriors. En reconèixer aquest resultat el 2010 es va registrar com un resultat de l'exercici en curs.

12.- Estat de canvis en el patrimoni net.

- *Les pèrdues per cobertures de fluxos d'efectiu no figuren en l'Estat d'ingressos i de despeses reconegudes de l'exercici 2009.*

Tal com s'explica en el projecte d'informe, aquesta incidència ha estat esmenada en l'exercici 2010.

TERCERA.- AL·LEGACIONS SOBRE LA FISCALITZACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

13.- Disposició de préstecs

- *En el pressupost 2009 no es va consignar cap previsió en el capítol 9 d'ingressos en concepte de disposició de préstecs, malgrat que a la data de formulació del pressupost IFERCAT ja tenia acordat amb el BEI que es formalitzaria un nou préstec de 200 M€.*

En la data de preparació dels pressupostos (setembre 2008) es va plantejar un finançament alternatiu (concessió del Tram II) que finalment no es va produir en l'exercici 2009.

14.- Liquidació del pressupost

- *En l'exercici 2009 s'han registrat com a drets liquidats 414,85 M€ dins el capítol 9 del pressupost d'ingressos per a reequilibrar la Liquidació del pressupost, la qual cosa no és correcta segons les normes pressupostàries.*

En aplicació de la normativa del 15 de Juliol de 2009, a partir de la liquidació del pressupost de l'exercici 2010 ja es té en compte aquesta recomanació.

QUARTA.- SOBRE LA FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

A continuació es relacionen les incidències més significatives que s'han observat per part d'aquesta sindicatura, respecte de les quals es formulen al·legacions, seguint a dit efecte la mateixa numeració que ha estat seguida en el projecte d'informe:

17.- Base de dades de la contractació d'IFERCAT

- *S'han observat diverses incidències relatives a la integritat i exactitud de la informació continguda en la relació de contractes dels exercicis 2009 i 2010 proporcionada per IFERCAT (vegeu apartats 4.2, 4.3 i 4.4.1), que fan recomanable que es revisi el sistema de registre i seguiment dels contractes.*
- *Es vol posar de manifest que des de la incorporació d'IFERCAT en l'estructura organitzativa d'Infraestructures.cat a l'any 2011, se segueixen els mateixos*

circuits que Infraestructures.cat aplica i s'utilitza el sistema SAP per a la tramitació dels expedients. Així mateix, les Instruccions Internes reguladores de la contractació de procediments no subjectes a regulació harmonitzada aprovades per IFERCAT el 28 d'abril de 2011 segueixen els mateixos criteris que els continguts en les Instruccions Internes d'Infraestructures.cat.

18.- Contractació menor i comandes ordinàries

- *En la fiscalització d'una mostra de quaranta tres expedients (vint comandes ordinàries i vint-i-tres contractes menors) s'han observat diverses incidències, entre les que destaquen per la seva importància les següents (vegeu apartat 4.4.1):*
- *18.a) En totes les comandes ordinàries manca l'aprovació de la despesa, requerida en l'article 95.2 de la LCSP, així com la comunicació al Consell d'Administració que cal efectuar amb posterioritat a la seva adjudicació, requerida en l'Acord del Consell d'Administració del 29 de maig del 2007 en vigor els exercicis 2009 i 2010.*
- *18.b) En set expedients, la qualificació de la tipologia com a contractes menors o comandes ordinàries no es correspon amb la que té establerta internament IFERCAT.*
- *18.c) S'han prorrogat o modificat dos contractes menors mitjançant la tramitació de vuit comandes ordinàries, la qual cosa està expressament prohibida per la LCSP, que estableix que els contractes menors no poden tenir una durada superior a un any, no ser modificats o prorrogats.*
- *18.d) En vint-i-dos expedients s'observen indicis de fraccionament del contracte, ja que hi ha coincidència en els seus tres elements essencials (un mateix subjecte, un mateix objecte i una mateixa causa o finalitat) amb els d'altres contractes adjudicats amb anterioritat o posterioritat mitjançant la contractació menor o el procediment negociat.*
- *18.e) L'import d'adjudicació de cinc expedients supera les limitacions establertes en la LCSP per a la contractació menor.*
- *18.f) En els exercicis 2009 i 2010 consten contractats els serveis d'un xofer durant un període de divuit mesos a través d'una empresa de treball temporal, la qual cosa està expressament prohibida en la disposició addicional cinquena de la LCSP.*
- *18.g) Hi ha indicis que tres contractes menors i dues comandes ordinàries van ser adjudicats formalment amb posterioritat a l'execució del contracte.*
- *Es recomana unificar en un sol tipus d'expedients la contractació que IFERCAT efectua mitjançant les comandes ordinàries i contractes menors, revisar els procediments de la seva tramitació per tal d'adaptar-los als requisits i limitacions que estableix la Llei de contractes del sector públic (LCSP), i*

establir els mecanismes de control necessaris per tal de donar un adequat compliment als principis de transparència, publicitat i concurrència, tal com també requereix la LCSP.

Al respecte es vol assenyalar que:

- L'aprovació de la despesa requerida pels contractes menors en l'article 95.2 de la LCSP, a la que es fa referència a l'observació 18.a), resulta només d'aplicació als poders adjudicadors Administració pública, tal com així expressament s'indica en el Títol I del llibre II. Com sigui que IFERCAT és un poder adjudicador no Administració pública, dita exigència no li aplica de forma imperativa al no estar expressament referida en l'article 121 de la LCSP que regula les normes de preparació dels contractes dels poders adjudicadors no administració pública.
- Respecte dels contractes menors CN1049457, comanda ordinària CN1051986, i procediment negociat CN1051899, referits a l'observació 18.d), per a l'allotjament (hosting) del programa Mantest que gestiona el manteniment de les estacions de la L9 i quin detall de la mateixa consta a la pàgina 75 in fine, assenyalar que IFERCAT considera que no s'ha produït fraccionament del contracte pels següents motius:
  - o La contractació del servei per mitjà de dos contractes menors:
    - va venir donada en funció de la necessitat del servei en els àmbits temporals en els que es va contractar.
    - no comporta un fraccionament de l'objecte del contracte i en conseqüència no vulnera allò disposat a l'article 74.2 de la LCSP, en tant en quant no es va disminuir el seu import amb la finalitat d'eludir els requisits de publicitat o els relatius al procediment d'adjudicació que els hi correspondria d'haver-se contractat el servei en un únic contracte, doncs d'haver-se contractat conjuntament no s'haurien excedit els límits de la contractació menor. En aquest sentit el contracte menor CN1049457 es va adjudicar per un import de 13.398€ i una durada de novembre de 2009 a maig del 2010, i el CN1051986 per un import de 1.273€ amb una durada de 15 dies a comptar des del mes d'agost de 2010.
  - o Posteriorment, i tenint en compte que es va precisar el servei per un termini superior a l'inicialment precisat, IFERCAT el va contactar per procediment negociat, complint amb les normes de dit procediment.

En aquest sentit cal tenir en compte que, d'acord amb els pronunciaments de la Junta consultiva de Contractació Administrativa estatal, en els informes emesos en dates 31-3-2009 i 1-2-2010, no es pot considerar que es fracciona el contracte quan es contractin prestacions per separat sense que s'origini alteració de les normes relatives als procediments d'adjudicació que hagin d'aplicar-se ni a les normes de publicitat.

Recentment la Junta Consultiva de Contractació de Canàries, s'ha pronunciat en el seu informe 1/2011 en el sentit de que no existeix fraccionament fraudulent dels contractes quan la causa de cada contracte és diferent, degut a una necessitat nova, no previsible en el moment de realitzar el primer contracte.

- Pel que fa l'observació 18g), assenyalar que, com s'ha indicat amb anterioritat, la previsió continguda a l'article 95 de la LCSP sobre la preparació dels contractes menors de les Administracions públiques no s'aplica a IFERCAT.

Per últim i pel que fa a la recomanació realitzada després de les observacions del punt 18, manifestar que a partir del 16-6-2011, aplica la Instrucció interna per a la tramitació de contractes menors i comandes ordinàries, en aquest darrer cas per a contractes quin àmbit no queda subjecte a la LCSP.

19.- Concessió de les obres del tram II de la línia 9 del metro

- *Es qüestiona la verdadera naturalesa del contracte, atès que les concessions d'obres públiques s'han de caracteritzar pel fet que la retribució principal del concessionari procedeixi del dret d'explotació de l'obra i vingui determinada, almenys en part, en funció de la demanda d'utilització de la infraestructura.*

A partir de l'any 2011 aquests contractes de concessió s'han comptabilitzat seguint un criteri de passiu financer per a IFERCAT atès que no està suficientment transferit ni el risc de demanda ni el de disponibilitat.

20.- Adjudicació per procediment obert i negociat

En la fiscalització de la totalitat dels contractes que han estat adjudicats per procediment obert (dos contractes) i per procediment negociat (cinc contractes), les principals incidències observades són les següents (vegeu apartat 4.4.2):

- 20.a) *La resolució d'aprovació de l'expedient de contractació i el certificat d'existència de crèdit no fan referència expressa a l'import de la despesa que s'aprova o informa.*
- 20.b) *En l'informe de valoració de les ofertes no es detalla com s'han calculat ni es justifiquen les puntuacions atorgades en relació als criteris d'adjudicació que requereixen d'un judici de valor. Aquesta incidència s'ha observat en tots els expedients adjudicats per procediment obert i negociat, excepte en el que té per objecte la concessió de les estacions del tram II de la L9.*
- 20.c) *En els contractes adjudicats per procediment negociat no hi ha constància que l'òrgan de contractació negociés els termes del contracte amb els licitadors, aspecte requerit en l'article 162.4 de la LCSP i en els plecs de clàusules.*

Es recomana que IFERCAT revisi la tramitació de les bases de preparació i adjudicació d'aquells contractes que licita per procediment obert i negociat, i

en el seu cas l'adapti als principis i requeriments de la LCSP, en especial pel que fa, al contingut de la resolució d'aprovació dels expedients de contractació, a la valoració de les ofertes, i a la negociació de les ofertes en els procediments negociats.

Pel que fa a l'observació referida en el punt 20a), assenyalar que, tot i no ser d'aplicació allò exigint a l'article 95 de la LCSP sobre l'aprovació de la despesa, tal com s'ha exposat a l'al·legació de l'observació 18, el valor estimat del contracte consta en l'informe emès pel Gerent de Concessions en data 10-6-2010 per a justificar la necessitat, concretament en l'apartat c) del mateix, el qual forma part dels documents d'inici de l'expedient junt amb els altres documents referits a l'observació.

Pel que fa a l'observació 20b), indicar que, des de la incorporació d'IFERCAT en l'estructura organitzativa d'Infraestructures.cat a l'any 2011, el detall de com s'han calculat i es justifiquen les puntuacions atorgades en relació als criteris d'adjudicació que requereixen d'un judici de valor, es fa seguint la mateixa metodologia que segueix Infraestructures.cat.

Per últim i pel que respecta a l'observació 20c), posar de manifest que la negociació dels termes del contracte va ser verbal, iniciant-se amb les converses mantingudes amb els contractistes amb motiu de la seva invitació a participar a la licitació.

21.- Modificació dels contractes de concessió d'obra pública.

- *Seria recomanable que davant l'entitat d'aquestes modificacions, IFERCAT avaluï de nou, tant des del punt de vista tècnic com econòmic, la idoneïtat d'aquesta figura contractual.*

En l'actualitat ja s'han aturat els procediments i gestions per a la licitació de la construcció i explotació de les estacions del Tram III mitjançant aquesta figura contractual prevista inicialment en el PEF.

23.- Tramesa de dades al Registre Públic de Contractes (RPC)

En relació a sis expedients de modificació i a dos expedients de pròrroga no es va efectuar la tramesa de dades al RPC (vegeu apartat 4.4.3), aspecte requerit en l'Ordre de 26 de febrer de 1997 del Departament d'Economia i Finances en vigor els exercicis 2009 i 2010. Cal que IFERCAT revisi els circuits d'informació relatius a la comunicació i tramesa de dades de les modificacions i pròrroques al Registre Públic de Contractes.

Es vol posar de manifest que des de la incorporació d'IFERCAT en l'estructura organitzativa d'Infraestructures.cat a l'any 2011, se segueixen els mateixos circuits que Infraestructures.cat aplica en relació a la tramesa de dades al RPC.

24.- Execució dels contractes de concessió adjudicats l'exercici 2008.

- *Es recomana revisar el càlcul dels imports facturats per les empreses concessionàries en els exercicis 2009 i 2010 i, si s'escau, reclamar les quantitats*

que excedeixin a les que correspondrien en aplicació de les clàusules del contracte.

Un cop revisats els imports que les empreses concessionàries van facturar en concepte de tarifa tècnica a IFERCAT durant els exercicis 2009 i 2010, es donen per vàlids, atès que tant les estimacions inicials com les ofertes dels concessionaris estan calculades a partir de les dates que IFERCAT va proposar per a la licitació com a inici de la meritació de la tarifa tècnica, que és des de l'acte d'acreditació de la finalització de les obres. La diferència sorgeix en l'atorgament d'un mes de termini per a l'emissió de l'acta de comprovació de les infraestructures, document que segons la clàusula 44.1 origina el pagament de la tarifa tècnica; aquest mes de termini ha d'emprar-se per l'efectiva comprovació de les infraestructures acabades i redacció del document. L'acceptació d'aquesta data, en tot cas, mai ha suposat un increment de costos per a IFERCAT ni un excés de facturació de les concessionàries sobre llurs ofertes.

25.- Execució i extinció dels contractes

Al respecte s'han observat les següents incidències (vegeu apartat 4.4.4):

- *25.a) En un expedient, la facturació i el pagament dels treballs s'han efectuat amb anterioritat a l'execució del contracte, la qual cosa no consta justificada en l'expedient.*
- *25.b) En dos expedients no consta la documentació acreditativa que segons els plecs de clàusules ha de donar suport als diferents pagaments parcials del contracte.*
- *25.c) En dos expedients adjudicats l'exercici 2009 per procediment negociat no consta l'acte formal i positiu de recepció del contracte que requerien els plecs de clàusules.*
- *25.d) En deu contractes menors no s'ha pogut verificar que s'ha realitzat l'objecte del contracte, ja que IFERCAT no ha aportat la documentació que ho acrediti.*

Es recomana que s'estableixi un adequat sistema de seguiment de l'execució i de pagament dels contractes, i que es deixi constància de forma expressa en els expedients que l'objecte del contracte s'ha acomplert de forma satisfactòria d'acord amb les condicions i els requisits del contracte.

Al respecte de l'observació 25.d):

- Pel que fa al contracte per la redacció de l'informe de valoració de l'afectació de l'EFT en els trams 1 i 2 (comanda ordinària CN1049364), assenyalar que el justificant de la realització dels treballs no va ser requerit durant la revisió dels contractes per part d'aquesta Sindicatura. S'adjunten al present com a Document núm. 5 còpies dels informes lliurats pel consultor.

- El document acreditatiu de la realització dels canvis de traçat en els trams 1 i 4 del Pla Director urbanístic per a la reserva de sòl de la LOF (contracte menor CN1049054) va ser lliurat a aquesta Sindicatura durant la revisió dels contractes, adjuntant-se novament en format digital (CD), com a Document núm. 6, als efectes de facilitar la tasca d'aquesta Sindicatura.
- L'entregable del contracte quin objecte és l'adequació i la presentació del traçat EFT i el tram 2 de la LOPF (contracte menor CN1046748) són uns plànols que s'havien d'integrar dins del projecte sotmès a aprovació pel Departament. S'adjunten al present escrit, com a Document núm. 7, còpia dels plànols que acrediten la realització del treball.
- Pel que fa als contractes que s'indiquen a continuació, assenyalar que no es pot acreditar la realització en suport paper o digital, en tant en quant l'objecte de dit contracte no comportava el lliurament de cap document:
  - o Assistència i assessorament en relació a la regularització patrimonial dels terrenys dels trams II i III de la L9 (contracte menor CN1050046).
  - o Adaptació de les funcionalitats financeres de les eines informàtiques (contracte menor CN1050165)
- Pel que fa als contractes que s'indiquen a continuació,
  - o Assessorament i gestió en el procés d'obtenció per a IFERCAT de la propietat dels terrenys ocupats per la cotxera-taller de la L9 en la Zona franca durant l'exercici 2009 (contracte menor A)
  - o Serveis de consultoria i assistència i formalització de l'adquisició del sòl necessari per la cotxera de la Zona Franca de la L9 (contracte menor CN1052962)
  - o Serveis de consultoria i assistència per la localització dins l'edifici cotxera-taller de la L9 en la zona Franca d'una subestació de transport i distribució d'energia elèctrica durant l'exercici 2010.

El resultat d'aquests assessoraments és l'elevació a públic de l'escriptura de segregació, agrupació i cessió atorgada pel Consorci de la Zona Franca, en data 21-12-2010 davant el Notari de Catalunya Rafael de Córdoba Benedicto amb número de protocol 3566, per la qual es cedí a IFERCAT la finca situada al carrer A de la Zona Franca amb ref. Cadastral 7654501DF2775D0001GY per a la construcció d'una cotxera taller de la Línia 9 de metro de Barcelona. Aquesta cessió fou acceptada per IFERCAT mitjançant escriptura d'acceptació de cessió atorgada pel precitat Notari en data 17-01-2011, amb número de protocol 79. S'adjunten com a Document núm. 8, a efectes de facilitar la tasca d'aquesta Sindicatura, còpia de les esmentades escriptures, ja facilitades durant la fase de revisió dels contractes.

Afegir que amb l'optimització de la finca cedida a favor d'IFERCAT en el marc de les obres de la Línia 9 de metro, en data 09-01-2012 es formalitzà un conveni entre IFERCAT i Red Eléctrica que suposà per IFERCAT un estalvi de 3.642.000,00 € més IVA per drets de connexions en la Subestació elèctrica

de Red Elèctrica ubicada en la finca cedida a favor d'IFERCAT assenyalada en l'apartat anterior.

- Per últim i pel que respecta als contractes que a continuació s'especifiquen, indicar que en les factures emeses per la realització del subministrament, consten especificats els béns lliurats, els quals estan instal·lats en les oficines pertinents, fet que es pot comprovar per aquesta Sindicatura:
  - o Subministrament de làmines solars (comanda ordinària CN1052162)
  - o Subministrament d'equipament d'imatge i so (contracte menor CN1046859)

26.- Incompliment del termini de pagament que estableix la Llei 15/2010, del 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, del 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat, incidència que s'ha observat en la major part de les factures a càrrec dels set expedients en relació als quals s'ha fiscalitzat el pagament (vegeu apartat 4.4.4). Cal que IFERCAT ajusti el seu termini a la normativa sobre morositat en vigor en cada període.

IFERCAT ha estat adscrit al model de gestió de tresoreria corporativa de la Generalitat de Catalunya i al sistema de cash-pooling per operar de manera conjunta les tresoreries de les Entitats Públiques de la Generalitat. IFERCAT pot disposar de la pòlissa corporativa de la Generalitat i, a manca d'altre finançament (bancari, cobrament d'aportacions) és el mètode habitual d'obtenció de recursos per a la gestió de la tresoreria.

La data habitual de pagament per a les empreses gestionades mitjançant el sistema de cash-pooling és el darrer dia de mes (amb poques excepcions, com pagament d'impostos el dia 20 o altres puntuals) essent impossible avançar els pagaments ordinaris de l'empresa de 60 dies.

Addicionalment, durant el 2010 han sorgit tensions de tresoreria importants que han requerit l'aportació de majors volums de finançament per part de la Tresoreria Corporativa que no sempre s'han pogut cobrir ateses les dificultats conjunturals. Per aquest motiu s'han hagut d'ajornar venciments.

Atès tot l'anterior,

SOL·LICITO: Que havent presentat aquest escrit, s'admeti, es tinguin per efectuades les al·legacions que es contenen en el present escrit, i en els seus mèrits, siguin tingudes en compte en la redacció de l'informe 22/2011-B.

Pilar Matesanz i Sánchez
Barcelona a 21 de febrer de 2013

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Av. Litoral, 12-14
08005 – BARCELONA

8. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades per IFERCAT al projecte d'informe 22/2011-B han estat degudament analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Un cop revisades es fan els comentaris següents:

- a) S'accepten les al·legacions relatives a l'observació 25.d pel que fa als expedients: CN1049364; CN1049054; CN1050165; CN1052162 i CN1046859.
  - b) S'ha modificat el text de l'informe arran de l'al·legació a l'observació 9 (9.a i 9.b).
  - c) En relació a les al·legacions relatives a les observacions 18.a i 18.g, l'article 95 de la LCSP és aplicable a IFERCAT ja que en el període fiscalitzat no s'havien aprovat les Instruccions Internes de Contractació.
  - d) La resta d'al·legacions no fa canviar el contingut de l'informe, bé perquè la Sindicatura no comparteix els judicis exposats, bé perquè no corresponen a l'observació/recomanació que es fa o bé perquè informen de la introducció de procediments o accions amb posterioritat al període de referència de l'informe, que encara no han estat fiscalitzats.
-